

DISERTAȚIE DESPRE
TIPOGRAFIA ROMÂNESCĂ

SIBIU 1938

7006/50.9
401
ДИСЕРТАЦІЇ

Т 6666. Аспре

ТИПОГРАФІЛЕ

РОМЪНЪЩІ

АН

Трансілванія ші АНБЕЧІНАТЕЛЕ Цзрї ДЕЛА АН-
ЧЕНЪТЪА ЛОР ПЪНЪА ВРЕМІЛЕ НОВАСТРЕ.

Скрієх Аѳ

В ЯСІЛІВ ПОПН,

а фрѳмоаселор Мжестрїї, а Філософїї ші Медичі-
ней Доктор, ші К. К. МОНТАНО-КАМЕРАА
Фісік АН БЛАГНА.

О І Б І Ъ, 1838.

Саѳ типарїт ла Георгіє Аі Клозїѳе.

Multa in his rebus quaeruntur, multaque nobis clarandum est, plane si res exponere avemus.

Lucretius.

Imprimatur.

Cibinii die 18-a Februarii 1838.

Jos. Benigni de Mildenberg m. p.
Censor et Libr. Revisor.

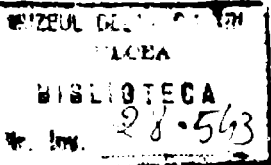
КРЪВЩІІ СЯДЪ ЛНЪДЦІМІ

ФЕРДИНАНД, КАРОЛ, ІОСИФ,

ДЕ ВСТЕ;

КРЪВСКЪЛДІ ПРІНЦ ЯД УНГАРІІ, ШІ ЯД БОХВ-
МІІ, АРХІДЪКЯ АУСТРІІ;

ЯЛ ВЕЛЕРЪЛДІ ДЕ АУР, АЛ ОРДЪЛДІ С. СТЕФАН Крайла
УНГАРІІ, АЛ Маріі Тересіі, АЛ С. Андріѣ, АЛЕКСАН-
ДРЪ НЕВСКІ, АЛ ВЪЛТЪРЪЛДІ АЛЕ, ШІ АЛ С. ЯНЕЙ КЛА-
СЕ I-ЛЪК; АЛ К. ОРДЪ АЛ С. ФЕРДИНАНД ДІН СІЧІЛІА,
ШІ ПЕНТРЪ МЕРІТЕ; АЛ К. ОРДЪ А ГВЪЛФІЛОР ДІН
ХОЛАНДІА А КРЪЧІІ ЧЕІ МАРІ КАВАЛЕР; КЕСАРО-КРЪСЕК
ФЕЛДМАРШАЛ; АЛ РЕГЕМЕНТЪЛДІ ДЕ ХЪСАРІ НЪМ. З.,
ШІ А АНДІ РЕГЕМЕНТ ДЕ ХЪСАРІ РЪСЕК Пропіетаріѣ,
ШІ ГЕНЕРАЛ-ГЪВЕРНАТОР АЛ ГАЛІЦІІ; КА УНДІ БЪР-
ВАТ, КАРЕ КЪ ТАКТІКА МІЛІТЪРЪСЪКЪ, ШІ КЪ ГРОІЧЕ-

екѡа сѡѡ сѡфлет чѣ май адѡнкѡ анцелепчѡне а
ѡнѡї Бѡрбат а Статѡлѡї, шї чѣ май фѡрѡнте сї-
лінцѡ спре фѡрїчїрѣ Монархїї анпрѡѡнѡ шї ѡнѣце;
ка чѣлѡї май марѣ Меченат а фѡѡмоаселор Шїнцѣ,
шї а фѡлосїтѡарелор Мѡктрїї, ан чѣ май адѡнкѡ
плекѡчѡне пе сїне, шї ачѣстѡ Кѡртїчїкѡ анкїнѡ
ѡѡкторѡл.

АНЪЛЦАТЪ КРЪБОКУЛЪ ПРИНЦ ШИ АРХИДУКЪ!

АД МЪУ МЪДТ МИЛОСТИВЪ ПРИНЦ ШИ ДОМН!

КѢТ Е ДЕ МАРЕ ШИ ФЕРБИНТЕ ЗЕЛЪА КРЪВЦІІ
ТЛАВ АНЪЛЦІМІ СПРЕ ОРІ ЧЕ ШІІНЦЪ ШИ ЛІ-
ГЕРАТЪРЪ, ФІЕ БАТЪР КѢТ ДЕ МІКЪ, НЪМАІ СЪ
ФІЕ ФОЛОСІГОАРЕ, ДОВЕДЕЩІ АН ТОАТЕ ЗІЛЕЛЕ КЪ
ПІЛДА. ПЕНТРЪ АЧЪА, БАТЪР КЪ ЕРАІ КЪПРИНС,
КА СЪ НЪ ЗІК МАІ КЪ ТОТЪА АПЪСАТ, КЪ АТЪ-
ТЪ ШИ АША МАРІ ЛЪКРЪРІ АЛЕ СТАТЪЛЪІ ПОЛІТІ-
ЧЕЩІ ШИ МІЛІТЪРЕЩІ, КЪНД АМ АВЪТ НОРОЧИРЕ
А ТЕ ЧІНСТІ АН ПАТРИА НОВАСТРЪ, КАРЕ КЪ ДРЕП-
ТЪА СЪ СВМЕЦЪ КЪ ПРЕКЪНЦІА КРЪВЦІІ ТЛАВ
АНЪЛЦІМІ, ТОТЪШІ ЛА МЪАТ ЪМІЛІТА МЪ
РЪГАРЕ НЪ Ц'АІ ПРЕЦЕТАТ АЧЪСТЕ ФОАРТЕ ФЪРЪ
ПРЕЦ ОСТЕНЕЛІ АЛЕ МЪЛЕ АЛЕ ПРИМІ, АЛЕ ЧЕГІ,
ШІ, ЧЕ Е МАІ МЪАТ, ШІ КАРЕ АЪ ТРЕКЪТ ПРЕСТЕ
ВРЕДНІЧІА ШИ НЪДЪЖДЪ АЪКТОРЪЛЪІ, МИЛОСТІ-
ВЪЩЕ А АНЪЗДЪІ, КА АНЪЛЦАТЪЛЪІ ТЪХ
НЪМЪ СЪЛЕ АНКІН. КѢТ ФАВОР ПЕНТРЪ АЪКТОР,
ШІ КѢТЪ ЧІНСТЕ ПЕНТРЪ НАЦІА ДАКО-РОМАНЪ!

ші маї марї, дела кѣношїнца, ажѣторїнца,
 шї лнаїнгарѣ а орї че фѣлїѣ де Шїїнцѣ, шї
 орї дела че Бѣрбат, нѣмаї сѣ фїе фолосїгоа-
 ре. О клїрономїе де осѣбїтѣ а лналтеї БОА-
 СТРЕ Фамїлії. Іо, адеврат, кѣ прїн лнкї-
 нарѣ ачешїї Кѣрцїшоаре нѣ ам врѣт алт чеба,
 декѣт а арѣта ѣмїліга мѣ мѣлцѣмїтѣ, кѣ ка-
 ре ерам даторїѣ Крѣескѣлѣї Прїнц шї
 Архїдѣкѣ МАКСИМІЛІАН пентрѣ мѣлтеле
 шї адеврат пѣрїнтешїле ажѣторїнце, че аѣ
 фѣкѣт кѣ мїне лн-тїмп де шѣсе анї, че ам
 пѣтрекѣт лн ѣнїверсїтатѣ вїенїї, шї ачаста ам
 врѣт а о фаче де фацѣ, пентрѣ кѣ нѣї мѣл-
 цѣмїторїѣ, каре мѣлцѣмѣше лнтрѣ аскѣнс. *)
 Дар кѣм пот іо а пазтї ачѣ даторїе, канд

---

*) Gratus non est, qui remotis arbitris gratias agit.

Seneca Lib. 2. de beneficiis.

акѸм де нѸѸ прѸн ачастѸ немѸрѸнітѸ граціе
мѸ афлѸ аша де таре андеторат? ПрѸмѸще
дарѸ крѸѸскѸлѸ прѸнцѸ шѸ архѸдѸкѸ ба-
тѸр ѸшѸра даторѸлор, кѸ каре амѸндоѸ аша де
таре м'аці андеторат. ПрѸмѸще ачастѸ кѸр-
тѸчѸкѸ, ачѸсте остенелѸ, каре фѸнда фѸрѸ нѸчѸ
о стрѸлѸчѸре, чѸл маѸ фрѸмос лѸстрѸ аѸ прѸ-
мѸт дела аналѸлѸ тѸѸ нѸме; прѸмѸщелѸ кѸ
ачѸ інімѸ, кѸ каре обѸчнѸещѸ а прѸмі орѸ чѸ
лѸкрѸ фолосѸторѸѸ, шѸ кѸ каре ціле анкінѸ

ял крѸѸщѸї тѸлѸ анѸлѸцімѸ

ял мѸѸ мѸлѸт мѸлѸстѸрѸ прѸнцѸ шѸ домнѸ

чѸл маѸ ѸміаѸт шѸ чѸл маѸ

плекѸт ШѸрѸ

А. Васіліе Попп.

П Р Ъ Ф Я Ц І Ъ.

Фіінд кз њн тїмпѡл ачєста маї тоцї Скрііторї шї Чєтіторї ноцрї нѡмаї кѡ лѡкрѡрї ноѡо се њнделетнїчєск, нѡ кор лѡа нѡме дє рѡѡ ачєщї єкзєбацї, дакж ѡнѡл сѡѡ алтѡл, њнторкѡнѡѡсе ла кзрѡнта вєкїме, шї стрєвѡтѡнѡ њн адѡнкѡрїлє єї, вѡр арѡта, чє аѡ гѡсїт аколо; чє аѡ фѡкѡт, шї чє аѡ лѡкрат Стрѡмошїї ноцрїї. Да ѡ інімѡ мѡлцѡмітоаре іастє ка ѡ даторїє сфѡнтѡ а дєщєпта поменїрѣ ачєлѡр єкзєбацї, карїї њн тїмпѡрїлє салє, прїн рѡдікарѣ Тїпографїїлѡр, шї тїпѡрїрѣ Вѡрцїлѡр с'ѡѡ сїліт, прєкѡт лє аѡ фѡст пѡтѣрѣ, а аѡѡта Нѣмѡлѡї сѡѡ.

Пофѡта лѡр аѡ фѡст, ка сѡ рѡмѡє шї ла чєї вїіторї њн поменїрє. Сѡ нѡлє дєфѡїмѡм ачєстѡ пофѡтѡ. Карє є дїнѡрѡ ної, карє сѡ нѡ алѣрѡє дѡпѡ ачєстѡ? Ячѣстє кѡѡєтє м'ѡѡ њндемнат шї прє мїнє спрє њнчѣперѣ шї, прєкѡт с'ѡѡ пѡтѡт, сѡвѡршїрѣ ачєстѡї лѡкрѡ, дєєпрє карє алтє Нацїї кѡ ѡ сѡтѡ, шї маї єїнє дє ані, аѡ кѡѡєтѡт шї аѡ њндемнат. Скріс'ѡѡ дє-

спре Типографііле Церманіі Köhler a), ші Tentzel b),
 деспре але Швеції Alnandri c), деспре але Унгарії Né-
 meth d), деспре але Вієнії Denis e), деспре але Оржзії-
 Марі Miller f) ші алції деспре алтеле. Пе дрмеле аче-
 стор екрваці пзшінд ші іо, ам скріс деспре Типогра-
 фііле ромжнеці, ші нѣ нѣмаї деспре ачѣлѣ, каре сз
 афлз ꙗн Патріа мѣ, дела ꙗнчепѣтѣл лор пзхнз ла
 времіле нодестре; ддр ші деспре ачѣлѣ, каре се афлз
 ꙗн Принціпатѣріле речіне а Цзрії ромжнеці ші а Мол-
 давії кѣ кѣвѣнт, кж о Націе нѣсе поате фірѣще оскѣ
 прін мѣнці ꙗналці, ржѣрі марі, сѣѣ алте хотарх
 політічеші; чі нѣмаї аколо ꙗнчетѣзз а фі о Націе,
 ѣнде ꙗнчетз лімеа, каре о ѣнѣще.

Скопѣл міѣ прін скріертѣ ачешії Дісертзції нѣ дѣ
 фост алтѣл, дѣкѣт фолосѣл Тінерімії Ромжне, ші
 маї алес ачелор Тінері, карії алѣргз ла Академії
 стрііне, ка вінінд ворез аколо деспре Літератѣра ро-
 мжнѣскз, сз нѣ фіе токма стрзіні ꙗн ачѣл, ші ка

-
- a) Joh. David Köhler Ehrenrettung Joh. Guttenberg's. 8. Lipsiae. 1741.
 b) Tentzel Ernest. Wilh. Discours von Erfindung der löbl. Buchdruckerkunst in Deutschland. 12. Gotta. 1700.
 c) Jo. O. Alnandri Historia Artis typographiae in Svecia. 8. Rostoch et Lipsiae. 1725.
 d) Németh. Memoria Typograph. I. Regni Hungariae et M. Princip. Transylvaniae. Pestini. 1818.
 e) Denis Mich. Wiener Buchdrucker Geschichte. 4. Viennae. 1782.
 f) Miller. Fragmenta veteris Typographiae Magno-Varadiensis. 8. Pestini. 1803.

Історія, Географія Патрії, прехѡм ші Історія Літературіі націонале тревѣ анвхцате; пентрѡ кѡ нѡї маї марі рѡшїне декят антрѡ о соціетате де ехр-бацї анвхцацї, нѡмаї деспре Історія ші Література алтор Нації а воркї, ші деспре аса а нѡ цї нїміка. Маї марі, саѡ Стрѡмошїї ношрїї нѡ аѡ фост нїчї аша неанвхцацї, нїчї аша де тікѡлошї, ка сѡ нѡ фї фѡкѡт чеѡа врѣднїк де шїїнцѡ. Іо, кѡ кѡт стрѡлат маї а-фѡнд ан Історія Нації чѣле, кѡ атѡта афлѡ ан єї маї мѡлате ѡрме ші сѣмне де Ехрѡацї анвхцацї, де Вітѣжї вестїцї, де єїрѡїнцѡ стрѡлѡчїте, де о політі-кѡ аджнкѡ, ші де о статорнїчїе ехрѡятѣскѡ. Неан-

тѡла єтѣлѡвї аа опѡспреѡѡїлат пѡнѡ ла анчїнѡтѡла єт-нѡлѡвї аа нѡдѡспреѡѡїлат, нѡ саѡ ангрїкат деспре а-тѣл, ка сѡ фанѡ Акадѡмїї, ан карі, аднѡѡ алте шїїнцѡ фолоїїтѡаре, сѡ фї нѡтѡт анвхца ші Історія Патрії, ші а Літературіі націонале. Ън рѡнѡне, карі нѡ тотѡла іар фї дїкѡїнокѡцїт. — Дар ѡн пїнар ѡмѡн дїн Трансілеванїа, ѡнде де мѡлцї анї сѡ афлѡ Акадѡмїї єїстїте, ші Бїбліотѡчї вѡгаче, нѡм ш'ар фї нѡтѡт акѡперї нїшїїнцѡ ан Історія Патрії, ші а Лі-тературіі націонале? нѡ нїміка. — Іар акѡм, ан а-чїст єтѡ фѡрїчїт, нїчї ан Прїнціпатѡрїале єтїне, ан карі доѡѡ Акадѡмїї аша єїне рѡѡлаѡте, нѡ Профѡсорї анвхцацї Патріѡцї ші Стрѡїнї, дар націоналїшї, анчїмїаѡте, сѡ афлѡ, нѡмаї іаѡте лѡк сѡпре нїкїно-єѡцїрѣ Тїнерїмїї ан Історія Патрії ші а Літературіі націонале. Аша дарѡ аѡтѡтѣ тревѣ анвхцате, ші де оїкїїт тревѣ аїе да сѡпре аѡтѡтѣ Тїнерїмїї нѡєлѡцїї, дїла карі атѡрнѡ фѡрїчїрѣ ші чїнѡтѣ Нації.

вхцаці ші проці се вхд єї нѣмаї ла ача, каріи нѣ аѣ нічї о кѣноціицз нічї дїи Історїа Патрії, нічї дїи Історїа Літератѣрії націонале; ші каріи нѣ прївекс кѣ окїѣ де Фїлософ ла нестрзмѣтатѣл кѣрс ал вѣчнїчїї натѣрі, каре кѣрѣ аишірат, фзрѣ а фаче вреѣн салт аи кѣрсѣл сѣѣ. Бгїптѣнії аѣ лѣат тоате аиццѣтѣріле дѣла Фїнічѣнії; Гречїї дѣла Бгїптѣнії; Романїї дѣла Гречї, ші дѣла Романї чѣлалалте Нації аи Бѣропа: токма аша преѣм аибацз вѣчїндѣ дѣла вѣчїндѣ сѣѣ. Яша с'аѣ аҗмплат ші кѣ Мзестріа Тїпографїї.

Ячастз Мзестріе с'аѣ афлат анткїѣ аи Холандїа пѣла анѣл 1438, ші де аїчї с'аѣ лзціт прїи Провїнціїле аи вѣчїнатї. Дар кѣм? де одатз ші кѣ прїпа? ферѣкѣз дѣмнезѣѣ, нѣмаї пѣціи дѣкжт ачаста. аи Віена Яѣстриї, каре акѣм є ѣи адевзрат Бмпорїѣ а Шїицелор ші а Мзестріїлор, с'аѣ тїпзрїт Кзрці анткїѣ, ші анткїѣ ла анѣл 1482 а) ші аша, прїи Брмаре, кѣ 44 де ані маї тѣрзїѣ дѣпз афларѣ Тїпографїї. аи Ынгарїа, каре се аи вѣчїнѣзз кѣ Яѣстриа, ші аи Трансілванїа вѣчїна Ынгарїї с'аѣ ікїт ачастз Мзестріе пѣла анѣл 1533 б), аша дарз маї тѣрзїѣ

а) Denis. sup. cit. oper.

б) Németh, sup. cit. oper. Адѣвзрат нѣ аи Ынгарїа ла Бѣда, аицз аи анѣл 1473 с'аѣ тїпзрїт о Карте нѣ тїѣѣла: Chronicon Anonymi, де ошѣе, Budense; аицз фїїнд нѣ нѣ ера фїрѣще на аи Ынгарїа, каре є маї дѣпзрїтатз де лонѣл афларїї Тїпографїї дѣкжт Яѣстриа, маї дїграє сѣ и антѣмїазе Тїпографїї. дѣкжт аи а-

ДЕКЯТ АН ЙВСТРІА КЪ 51 ДЕ АНІ. РОМЖНІІ ДІН Тран-
сїлванїа аѢ тіпхрїт Кхрці ла анѢа 1580, шї аша кѢ
47 ДЕ АНІ МАІ ТХРЗІѢ ДЕКЯТ ЧѢЛЕЛАЛТЕ НАЦІІ, кѢ ка-
ре лѢКЪЕСК. АН Цара ромжнѣскѢ шї Молдавїа аѢ аи-
ченѢт асѢ рѢДІКА Тїпографїї пела анѢа 1636, шї а-
ша, прїн Ѣрмаве кѢ 56 ДЕ АНІ МАІ ТХРЗІѢ ДЕКЯТ ла
РОМЖНІІ ДІН Трансїлванїа. Вїзї, кѢМ кѢрѢе натѢра,
ФХРХ ДЕ афаче вѢе ѢН салт. Вїзї, кѢМ аѢ пѢшїт Мх-
естрїа Тїпографїї in ratione directa distantiarum: адїкѢ
кѢ кѢт аѢ фост ѢН лок МАІ ДЕПХРТАТ ДЕЛА локѢа а-
флхрїї Тїпографїї, кѢ атѢта МАІ ТХРЗІѢ аѢ аѢѢНС а-
КОЛО ачАСТѢ Мхестрїе. Яша ДАРѢ ДАКѢ СТѢХМОШІІ но-
щрїї МАІ ТХРЗІѢ аѢ тіпхрїт Кхрці ДЕКЯТ алте НАЦІІ,
НѢ СЖНТ Єї прїчина, чї нестрѢхѢтатѢа кѢрѢе ал НатѢ-
рїї, каре НѢ фаче салт нїчї ѢДІНІѢАРѢ. ДЕ С'ар фї а-
флат Мхестрїа Тїпографїї АН Константїнопол, Ро-
мжнїї нощрї, негрешїт, МАІ кѢрѢНД ар фї тіпхрїт
Кхрці ДЕКЯТ Нїмцїї, шї ачАСТА ар фї фост лѢкрѢ фї-
реск.

АДЕВХРАТ, кѢ СТѢХМОШІІ нощрї лѢкрѢрї ноаѢ НѢ
аѢ афлат; ДАР ачѢа АНКѢ е аДЕВХРАТ, кѢ орї че Мх-
естрїе фолосїгоаре аѢ афлат алцїї, Єї ачАСТА Ѣ аѢ АН-
БРѢЦѢШАТ шї Ѣ аѢ фолосїг, шї кѢМ кѢ Єї пела АНЧЕ-
ПѢТѢа ВѢКѢЛѢДї ал шаїспрѢѢѢчїлѢ, АН каре ТїМП пѢ-

чѢа, нѢ СФлхрїшїѢа зїнї Кхрці аѢ шї АНЧЕТАТ, шї
60 ДЕ АНІ САѢ пѢНѢ ла анѢа 1533 нѢ С'аѢ МАІ кѢ-
ѢѢТ ѢрѢѢ ДЕ Тїпографїе АН ѢНгарїа.

ге а), ші де ар фі авѣт морочіре Романії дін Цара романѣскз ші дін Молдавіа а рзмжнѣ сѣпт Принці іаціоналі; ші де нѣ ар фі веніт вѣкѣл ал оптспрезѣ-калѣ, каре пентрѣ джншіі кѣ дрептѣл сз подте зиче вѣкѣл чел трист, ан каре Принці стрейні де нѣм ав

1581 ашіждерѣ сѣз сѣрје. „Шн ам скрје еѣ Тзѣ-
„рѣш тѣл мнѣ, каре ам рѣзѣат ꙗ снаѣнѣл Ѡрашѣ-
„авн Бѣнѣршн.“ (Везі фнѣрѣ Хріоакіас Коконні
Логофетѣіі Влаѣтеріа Бзрѣнтѣка).

- а) Фостав фнѣрѣ адекзр ꙗ Цара Романѣскз ші Мол-
давіа пе авѣтѣ тімпѣрѣ Бібліотечѣ аша де вѣспіте,
каѣ фнѣшнѣ вѣрѣпннѣ тѣі фнѣзѣлѣі ле ав тѣрѣчат.
Казаніа, каре с'ав тіпзрѣ ꙗ Брашов ла авѣл 1580,
прѣнѣм с'ав зиче маі сѣс, о ав афлат Авна Хірша
(Lucas Hirscherus) ꙗ Цара романѣскз, ꙗ Бі-
бліотечка Мітѣрополѣѣавн Серафім. (Прѣфачіа маі
сѣс зичеі Казаніі). Карѣ с. Ніа вѣспіколѣавн ші
Мѣчннѣлѣі, каре сѣ нѣмѣчнѣ фнѣзѣзѣтѣрѣ дѣспрѣвѣл-
ѣл прѣшнѣскз, скрѣз грѣѣѣ, іарѣш фнѣрѣ о Бі-
бліотечкѣ а Царіі романѣскѣ о ав афлат Іоан Хонѣр
(Ioannes Honterus) фнѣрѣ авнѣ 1533 ші 1549, прѣ-
нѣм сѣ вѣѣ дін Авѣмаѣіа авн Міхаіа Нѣандѣр (Mi-
chael Neander), каре авѣтѣ Карѣ ла авѣл 1569 о
ав тіпзрѣ ꙗ Базілеа (Basilea in Helvetia) ѣндѣ аша
скрѣс: „Аѣсѣт Авѣктор ла мѣл (Ніа) л'ав афлат Іоан
„Хонѣр ꙗ оларѣ каре Бібліотечка фолзѣтѣ вѣкѣ, ла
„олменнѣ маі нѣ ѣѣѣл вѣрѣларѣ, ꙗ Цара романѣскз,
„нжнѣ ав тѣрѣчат Бібліотечіа авн Прѣвінѣіі ші а Вѣ-
„чннѣ Молдавін. Meum Auctorem (Nilum) reperii a-
„liquando in bibliotheca quadam vetustissima, apud bar-
„baros pene homines, in Valachia Ioannes Honterus Co-
„ronensis - - - dum ejus regionis et vicinae Moldaviae

СТЪПНИТ АЧКЪТЕ ПРИНЦИПАТЪРІ; НОІ НЕГРЕШИТ, АМ А-
 ВЪЪ ѸН КОНТЕ СЕЧЕНИ, ѸН КОНТЕ ТЕЛЕКИ, ѸН БАРОН БРЪ-
 КЕНТАЛ а); ПОДТЕ ШІ О КОНТЪСЪ ТЕЛЕКИ б). КЪ ѸН КЪ-
 ВЪНТ, НОІ АМ ФІ АВЪТ ДЕ МЪЛАТ БІБЛИОТЕЧІ ДЕ ОБЩЕ НА-
 ЦІОНАЛЕ. БАТЪР КЪ ШІ АН АЧЕЛ ТРИСТ ВЪКЪ АНКЪ С'АЪ А-
 ФЛАТ АНТЪРЪ ДЖИШІІ БЪРЪАЦІ ІСКЪСИЦІ ШІ ІЪБИТОРІ ДЕ
 ЦІИЦЪ. АНТЪРЪЕСТ ВЪКЪ АЪ ВІЕЦЪІТ ДАМАСКИН, КЕСАРИ
 ШІ ФІЛАРЕТЪ ВЪПІСКОПІІ РІМНИКЪЛАБІ, КАРИІ, КЪНДЪ ШІ
 КЪНДЪ, АЪ МАІ ДЕЩЕПТАТ ДІМБА РОМЪНЪСЪКЪ; АНТЪРЪ
 АЧЕСТ ВЪКЪ С'АЪ ІВІТ ШІ ІОАНЪ БАНЪА ВЪКЪРЪЕКЪА, КАРИ
 КЪ О НІСПЪСЪ БЪРЪЪЦІЕ АЪ ДЕЩЕПТАТ ДІМБА, ШІ НОАО

„bibliothecas excussit; plura autem proculdubio reper-
 „turus - - - fuerat, si eum virum - - - fata minus
 „aequa, ei terrae et publicae etiam utilitati non invi-
 „dissent.“ Wallaszky consp. Reipubl. Litter. in Hunga-
 riae. pag. 183—4. Budae. 1808.

а) КАРЕ ДІПЕРАТОРЪ РОМЪНЪНЪ АЪ АЪЪІТЪ ДІПРЕ АЧЪ БІ-
 БЛИОТЕКА ВІСІТЪ ДІН ПЪЩА, КАРЕ КОНТЕІ Széchenyi
 АЪ РЪДІНАТ, ШІ О АЪ ЧІНІТІТЪ НАЦІІ? КЪІІ НЪ І НЪ-
 НОІКЪТЪ БІБЛИОТЕКА ДІН МЪРЪШ - ВАШАРЪІІЪ А КОНТЕ-
 ЛЪІ TELEKI, ШІ ЧЪ ДІН СІСІІЪ А БАРОНЪЛАБІ BRUCKEN-
 THAL, АМЪНДОДО ВІНІЛАБІ ДЕ ОБЩЕ СФІНЦІТЕ.

б) СЪСТАНА КОНТЕСА TELEKI, СОЦІА МАІ СЪІ НЪМІТЪЛАБІ
 КОНТЕ TELEKI, АЪ АДЪНАТ О ПОЛЕНЦІЕ ДЕ КЪРЪЦІ ѸН-
 ГЪРЪІШІ, МАІ ВІНЕ НА АА О МІЕ ДЕ ПЪБИТОРІ, КАРИІ НЪ
 МЪНА СІ ІАЪ АНІМНАТ АН КАТАЛОГ, ШІ АА МОАРТЪ СІ
 АША ДІСПОЗИЦІЕ АЪ ФЪКЪТ, НА АЧЪТЕ КЪРЪЦІ СЪ ІЕ АН-
 ПРЪДНЕ КЪ БІБЛИОТЕКА БЪРЪСАТЪЛАБІ СЪЪ ДІН МЪРЪШ-
 ВАШАРЪІІЪ, КАРЕ СЪЪ НЪМІТЪ МАІ СЪІ. (Biblioth. San-
 Com. Teleki de Szék. Pars. III. in praef. pag. 3. Vienna
 1811).

віацз іаѡ аносѡфлат. Александрѡ Фііѡл ачестѡа ар фі
 дат ші лѡстрѡ Дімеїї ноастрѡ, дакз некѡмпзніѡѡл
 патріотісѡм, ші націоналісѡм нѡ л'ар фі рѡпіѡт дінтрѡ
 чеї вїї анокз ані флоарѡ тінѡрѡѡцѡлор. Іо ані кѡлѡторіа
 мѡ ані аніѡл 1820 ші 1821 прін Цара ромѡнѡѡскѡз ші
 Молдавіа, ам афлат мѡлатѡ Бібліотечї прїватѡ, карѡ
 кѡпрінѡѡѡ ані сїне чеї маї вестїці Іѡкторї грѡчѡшї, ла-
 тінѡшї, ші маї кѡ самѡ францозѡшї, анісѡ ачѡѡл, че
 ам кѡѡтѡт, аѡекз Кѡрцї ромѡнѡшї, нѡ ам афлат.
 Дар нѡї мїрѡрѡ; пѡнтрѡ кѡ анінѡте ѡѡ ѡѡзѡчї шї маї
 бїне ѡѡ ані, ані ачѡѡте Прїнціпатѡрї, Дїмеѡ ромѡ-
 нѡѡскѡз, карѡ акѡм (мѡлѡцѡміѡѡ марѡлѡї Дѡмнезїѡѡ) се
 чїнстѡѡѡѡ ѡѡ Отѡпѡнїре; се ворѡѡѡѡ прїн Касѡле чѡлор
 Ноблі, шї прїн Болѡле Негѡцѡторїлор; се кѡнѡѡ прїн
 Прѡвѡліїле Меѡѡерїлор; ачѡѡѡ Дїмеѡѡ, зїк, се аѡѡѡѡ
 нѡмаї ані гѡра Попорѡлѡї, шї нѡмѡле ѡѡ Ромѡн,
 кѡѡѡ неѡрепѡтѡте! ѡра сїнонімѡѡ ѡѡ склѡв, сѡѡ рѡѡ;
 пѡскѡрт, нѡме ѡѡ окарѡ.

Анісѡ акѡм о ѡѡлѡче нѡѡѡѡѡ не мѡнѡѡѡ, кѡ дїн-
 коло пѡѡѡ мѡнѡїї Карпатѡлѡї сѡпѡт арїпіле а ѡѡї
 Прїнцї націоналі, іѡѡїторї ѡѡ Мѡѡѡ, шї ѡѡ оѡѡїцї
 чїнстїторї а Нацїї; а ѡѡї Міѡрополїцї, чїнчї ѡпїскопї,
 о мѡлѡїме ѡѡ Прїнцї Архіманѡдрїцї, шї аѡѡѡ Нѡ-
 блѡѡѡ. Іарѡ дїнокѡѡѡ ѡѡ Карпатї сѡпѡт ѡѡѡра неѡїрѡї-
 тѡї Пѡѡѡѡ, сѡпѡт окѡрѡмѡїрѡѡ а шѡпѡѡ ѡпїскопїї на-
 цїоналі, шї ѡѡ оѡѡїѡт сѡпѡт анігрїжїрѡѡ Кесѡро-Крѡѡшїї
 Касѡ а Іѡѡтрїї, карѡ мѡлатѡ шї марї жѡртѡѡѡѡѡ пѡнтрѡ
 кѡлѡѡѡра ачѡѡшїї Нацїї; нѡ нѡмаї ѡїїнѡѡѡѡ, дар шї Дїм-

ба ва анфлорі, ші сз вор рздіка ноао Типографіі ші Бібліотечі націонале а), каре сжнт храна дѣхѣрілор. Дела анѣл 1580 пхнз ла тімпѣріле ноастрє, ан 25 дє Типографіі ромжнѣшї, антрѣ о діастімз дє 258 дє анї, кжтє Кжрці нѣ се вор фі тіпхріт? Дє ар фі дін ачѣстѣ, дін фієшє карє, батѣр нѣмаї ѣн ѣксемплар антрѣ о Бібліотекз ромжнѣскз, оаре че ар зїче ѣн Клзторїѣ анвхцат? Іо сокотєск, кж л'ар прїнда мїраре взжнд о аша колекціє дє Кжрці ромжнѣшї ла о Націє, пє карє ѣвропѣні о сокотєск аша нєанвхцатя; ші ан аша Цжрї, карє пхнз акѣм пєнтрѣ мѣлці ѣвропѣні аѣ фост нѣмаї тєгга incognita. Дє о аша колекціє, о'ар ѣѣкѣра, антрѣ аѣвѣр, маї мѣлат дєкжт дє орї че фѣліѣ дє Кжрці, кѣ карє сжнт плїне Бібліотечїлє ѣвропєнєшї. Пхнз аїчї дєспрє Стржмошїї ношрїї, ші дєспрє пашїї лор ан Літератѣра ромжнѣскз. Ікѣм чева дєспрє ачѣстє алє мѣлє остєнєлї — Додохєчї дє анї сжнт, дєкжнд мз стрждѣск ан аѣѣнарѣ шї оржндѣрѣ Типографїїлор ромжнѣшї; пєнтрѣ ачѣл прїн клзторїа мѣ прїн ѣнгарїа, Трансїлванїа, Цара ромжнѣскз, Молдавїа ші ѣѣковїна, нѣ аѣ ржмає о Бїсѣрїкз, ѣн Прєот, саз ѣн Дзскзлаш, ла карє нѣ м'аш фі авзтѣт, шї нѣ аш фі черчетат ші антрєбат дєспрє ачєст фѣліѣ дє Кжрці, дін карє се пот афла батѣр ѣрмїлє Типографїїлор ноастрє. Шє лжнз ачєстз клз-

---

а) Ан ѣѣкѣрєшї, ан Колекціѣ дела С. Слєка саз ші дєшкїє о Бібліотєкз націоналз дє оєшє. Gazeta de Transilvania. Braschov, 2 Julic. 1838.

торіе окріс'ам о мѣлціме де Кърці ла фѣліѣрмі де кър-
 баці Типографіі ші Бібліополі чержда Каталодаѣ ші
 ансѣмнзрї де Кърці ромжнеці, дар, батър кѣ мірѣ-
 шіне а спѣне, дала мѣлці нічї рѣспѣне нѣ ам кѣпз-
 тат. Да атѣта апатіе ажѣнеѣсе рѣвна кѣтрѣ Дїтера-
 тѣра ноастрѣ. Ънѣл аѣ фост, пе каре ачѣ кѣ мѣл-
 цѣмітѣ ал нѣмеск, Пърінтеле Тїмотеїѣ Цїпар, Про-
 фесор Дїмбїлор оріентале ан Академіа Блажѣлѣї, ші
 Дїректор Типографії де аколо, каре ла антѣла мѣ
 Окрісоаре, мїаѣ трїміе Каталогѣл Кърцілор ромжнеці,
 каре се афлѣ ан Бібліотека Семїнарїѣлѣї ші а Пър-
 інцілор Кѣлѣгѣрї де аколо. Прін ачѣсте андѣлѣн-
 гате але мѣле остенеалї ам абѣт ачѣ норочїре, кѣт ам
 афлат Кърці (адѣсеорї ла оаменї кѣ прѣпѣцінтїкѣ
 аннѣцѣтѣрѣ) деспре каре маїнаїнте нічї ѣн Дїтѣратор
 Ромжн, нічї кѣ аѣ вісат. Чїне аѣ цїѣт чеѣа пѣнѣ а-
 кѣм деспре ачѣ вѣке Типографїе дїн Ъніевском ан Рѣ-
 сіа? деспре чѣ дїн Ожмѣхта-Маре (Тїгнавіа) ан Ън-
 гарїа? деспре чѣ дїн Кѣлѣж ан Трансїлванїа? Поаѣте
 аѣ маї фост ші аате Типографії ромжнеці, каре акѣм
 кѣ тот с'аѣ стїне, ансѣ акѣрора Продѣкѣтѣрї, чїне
 цїе, антра кѣї маїні се афлѣ, саѣ кѣ че праф стаѣ
 акоперїте. Дескоперїрѣ ачѣстора о лѣе чеаор вїїторї;
 мїе мї десѣла, кѣ ам пѣтѣт а адѣна ачѣсте оаѣе,
 каре ера рѣсіпїте прїм атѣтѣ локѣрї, ші але пѣне фїе-
 цѣ каре ла скелетѣл сѣѣ; ші кѣ ам дешкїс калѣ, пе
 каре кѣ маї леснїре сѣ поатѣ кѣлѣторї чеї ѣрмѣторї.
 Грешелї пот фї мѣлате ан ачаѣтѣ Карте; ші кѣм ера

алминтрелѣ кѣ пѣтинцѣ? Ансѣ каре іо, нѣмаї сѣ міле
арѣте чінева, сѣнт гата, нѣ нѣмаї але кѣноацие,
дар але ші андрепта; пентрѣ кѣ а греші, е лѣкрѣ о-
менеск, іарѣ аш кѣноацие, ші аш андрепта грешелі-
ле, іасте даторіа фіеци кѣрѣї ом анцелепт, ші деосебіт
амѣ, каре прін ачастѣ нѣ ам кѣтат алт чева, де-
кѣт ѣн адевр історіческ, ші статормічрѣ ѣнѣї дрѣм,
пе каре мергѣнд Тінерімѣ Дако-ромѣнѣскѣ, сѣ ан-
вѣце кѣ оареш каре лесніре а адѣна, ші а ансѣмна
векіміае Патрії сале, спре чінетѣ Нації ші фолосѣл о-
менірії.

Скриѣ ам ан Заагна ан

24 Іуліе 1838.

Авкторѣл.

Деспре Анчепѣтѣл Тіпографіілор Ан Европа песте тоѣ.

I.

Нічї о Мзестріе (афарѣ де Мзестріа скріерїї) нѣ аѣ ажѣтат атѣта спре кѣлтѣра сѣфлетѣлѣ шї мїнції оменѣшї, преѣм шї спре Анантарѣ шїнцелор, преѣт аѣ ажѣтат афларѣ Мзестрії тіпографічешї. Ячестїї Мзестрії аре а мѣлцѣмї Европа чѣ лѣмінатѣ кѣлтѣра Націїлор, каре о лѣкѣск. Дар преѣм алте Шїнце шї Мзестрії, аша шї Мзестріа тіпографічаскѣ дела Анчепѣтѣрї мїчї, Анчет пе Анчет с'аѣ Анзлат ла ачартѣ кѣлме, Ан каре сѣ афлѣ акѣм Ан тімпѣл нострѣ. *

Зїк ѣнїї, кѣмкѣ Кїнезїї кѣ мѣлте вѣкѣрї Анантѣ Европѣнїлор ар фї скобіт Літере пе табле де лемн, шї аша ар фї тіпѣрїт кѣте о фое. Зїк маї Анколо, кѣмкѣ ачартѣ Мзестріе дела Кїнезїї о ар фї адѣс Ан Европа оаре каре Маркѣ

Венеціан, каре Мзестріе маї тѣрзиѸ Лаврентіе Костер, Четвѣцан дін Харлем а) аша бїне оар фї Антревѣдїнцат, кѣт де Патріоції сзї АнтѣїѸа Тїпограф, шї ЯфлзторїѸа Тїпографїї с'аѸ нѸміт. Батзр кѣ маї тѣрзиѸ с'аѸ адевзрат, кѣ Мзестріа Тїпографїї с'аѸ афлат прїн Немці, шї анѸміт прїн Іоан Гѣнцфлаїш, нѸміт ГѸтѣнеѣрг, ан МоґѸнціа б). Ядевзрат, кѣ ачачтѣ Мзестріе кѣ Літере сѣпате ан лемн, іасте мѸлат осѣвїтѣ де Мзестріа Тїпографїї де акѸм, ан каре Літеріле сѣнт мішкѣчоасе кѣт лесне, шї дѸпз пазѣѣре се пот мѸга. Чел дїнтѣїѸ, каре аѸ афлат Літеріле чѣле мішкѣчоасе, тѣате с'аѸ чопліте дін мѣгал, аѸ фост маї сѣе нѸмітѸа Іоан ГѸтѣнеѣрг, каре ашѣзѣндѸсе кѣ лѣкѣїнца ан Яргенторат, с) аѸ афлат адевзрата Мзестріе а Тїпографїї.

Ячест ГѸтѣнеѣрг Антрѣ анії 1438 — 1439 аѸ тїпзрїт мѸлціме де Кзрці Антрѣ аскѣнс д).

-
- а) Харлем, Ораш фрѸмос ан Холандїа, лѣмгѣ рѣѸа Спара.
- б) МоґѸнціа, немѣѣше Mainz (Meinz) іасте Четате вестїтѣ нѸ де парте де рѣѸа Раїна, ан Марелї Прїнціпат Хессен.
- с) Яргенторат, немѣѣше Шрасѣѣрг (Strasbourg), о Четате таре, апроапе де рѣѸа Раїна (Rhenus) сѣ цїне де Крзімѣ Франѣзілор.
- д) Пентрѣ че аѸ тїпзрїт ачест ГѸтѣнеѣрг Антрѣ аскѣнс, везї Граматїка ДомнѸлді L Ѹліад. СїкїїѸ. 1828. ан Префацие, Фодам XXI.

ТОТ АЧЕСТ ГЪТЪНБЪРГ ДЪПЪ ЗЪЧЕ АНІ АНТОРКАН-
 ДЪСЕ ЛА МОГЪНЦІА СЕ ФЪКЪ ТОВАРЪШ КЪ ОАРЕ КАРЕ
 ДОКТОР ІОАН ФАДЕТЪ, ШІ КЪ ДНЪЛ ПЕТРЪ ШЕФЕРЪ,
 КАРЕ АН ЛОКЪЛ ЛІТЕРІЛОР ЧЕЛОР ЧОНЛІГЕ С'АЪ ТЪА-
 ТЕ АЪ АФЛАТЪ ЧЪЛЕ ВЪРСАГЕ, КАРЕ ТІПОГРАФІІ ПЪНЪ
 АН ЗІОА ДЕ АСТЪЗІ ЛЕ АНГРЕВЪНЦАЪ. ДІН АРГЕН-
 ТОРАТЪ ШІ МОГЪНЦІА С'АЪ АНТИНС МЪЕСТРІА ТІ-
 ПОГРАФІІ ПРІН ТОАТЪ ГЕРМАНІА, ГАЛЛІА, ІТАЛІА,
 ШІ АЛТЕ ПРОВІНЦІІ АЛЕ ЕВРОПІІ, ДАР АН ПЪРЦІЛЕ,
 АН КАРЕ ЛЪКЪЕСК РОМЪНІІ АВІА АЪ СТЪРЪЕЪТЪГЪ А-
 ЧАСТЪ МЪЕСТРІЕ ПЕЛА АНЧЕПЪТЪЛА ВЪКЪЛА АЛ ШАІ-
 СПРЕЪЧІЛЕ А).

ДЕСПРЕ АНЧЕПЪТЪЛА ТІПОГРАФІІЛОР АН ТРАНСІЛВАНІА
 ПЕСТЕ ТОГЪ.

II.

ПЕЛА АНЧЕПЪТЪЛА ВЪКЪЛАШІ АЛ ШАІСПРЕЪЧІЛЪ
 АНТИНЪНДЪСЕ ДОГМЕЛЕ АЪТЕРАНИЛОР ШІ АЛЕ КАЛВІ-
 НИЛОР ПРІН ТОАТЪЪ УНГАРІА ШІ ТРАНСІЛВАНІА, СЕ
 СТЪРЪДА ФІЕЩЕ КАРЕ ПАРТЕ А СЪМЪНА ШІ А ЛЪЦІ
 ДОГМЕЛЕ САЛЕ КЪ КЪТЪ АР ПЪТЪ КЪ МАІ МАРЕ ФО-
 ЛОСЪ, ШІ СОКОТИНД' КЪ ПРІН ТІПЪРІРЪ КЪРЦІАЪР КЪ
 АТЪГА МАІ ЛЕСНЕ С'АР ПЪТЪ АЖЪНЪЕ АЧЕЛ СКОПОСЪ:
 АН СКЪРЪТЪ ВРЪМЕ АЪ РЪДІКАТЪ 26 ДЕ ТІПОГРАФІІ,

а) ВЕЪІ ДЕСПРЕ АЧЪСТЪ МАІ ПЕ ЛАРЪ Nemethi Memoria
 Typograph. Pestini. 1818. pag. 7 — 8.

дін каре нѣмаї ѡна ера а Папісташілор, чѣле-
лаате тоате, с'аѡ кѡ ера а Лѡтеранілор, с'аѡ
а Калвінілор а). Ячеѡї ної Реформаторї нѡ ера
мѡлцѡміці, ка нѣмаї пе ачѣлѣ Нації, каре се
цінѣ шї ѡрма Догмеле Япѡсѡлѡї, сѡле трагѡ кѡ-
трѡ Догмеле сале, чї се стрѡдѡл а н тот кї-
пѡл, ка шї пе чеї де лѣцѣ Рѡсѡрїтѡлѡї, пе Гречї,
Сѡрбї, шї маї вѡртос пе Ромѡнї, карїї ера а н-
тїншї прїн тоатѡ Трансілванїа, шї а н оарешї
каре пѡрці а ѡнгарїї, аї вѡна спре а нѡвѡцѡтѡ-
рїле сале.

Пентрѡ ачѣл а нчепѡрѡ а тїпѡрї Кѡрції гре-
чеѡї, сѡрбеѡї шї ромѡнеѡї, прїн каре аместека
а нѡвѡцѡтѡрїле сале. Дар нѡ нѣмаї ачеѡї а нѡвѡцѡ-
торї прїн Догмеле, че сѡмѡна прїн Кѡрціле са-
ле, дар а нѡшї маї марї Цѡрїї ла Ядѡнѡрїле де
оѡце, се сілѣ а н тот кїпѡл, ка а нѡвѡцѡтѡрїле
ачестора се сѡ лѡцаскѡ а нтрѡ тоате Націїле, шї
де осебїт а нтрѡ Ромѡнї.

А н Дїета с'аѡ Ядѡнарѣ Цѡрїї дїн 30 Ноем-
врїе 1566 Артїкѡлѡл 36. 37. ачѣсте ѡрмѡтоаре
стаѡ а нѡзмнатѣ: „А н трѣба кѡчерїї а нкѡ маї
„наїнте кѡ оѡцїѣскѡ а нцелѣѡере с'аѡ хотѡрѡт,
„ка дѡпѡ кѡпрїнсѡл Артїкѡлелор маї дїнаїнте.
„проповедѡїрѣ ѡвангелїї (дѡпѡ а нцелесѡл
„а н оїторїлор) нїчї а нтрѡн фѣлїѡ де Нації
„сѡ нѡсе а нпѣдече, нїчї крѣѡерѣ чїнстїї лѡї
„дѡмнеѡѣѡ сѡ нѡ се батеме, ба маї бїне тоате

а) Nemethi Memoria Typograph. Pestini. 1818. pag. 9

„АНКІНЧУВНІЛЕ ІДОЛЕЩІ, ШІ ЧКЛЕ АНПОТРІВА ЛВІ
 „ДВМНЕЗЕВ ЛВКРВРІ СЗ СЕ КВРЦЦЗ, ШІ СЗ АНЧЕ-
 „ТКЗЕ; ШІ АКВМ ДЕ НОВ С'АВ ХОТЗРЖТ, КА АН
 „ЦАРА АЧАСТА АН ТОАТЕ НАЦІІЛЕ АЧЕСТ ФКЛІВ ДЕ
 „ЕРЕСВРІ (КРЕДІНЦА АПВСВЛВШІ ШІ А РЗСЗРІ-
 „ТВЛВШІ) СЗ СЕ ЛАПЕДЕ, МАЇ ВЖРТОС АНТРЗ
 „РОМЖНІІ; АКЗРОРА ПЗСТОРІ ОРВІ ФІІНД, ПОВЗ-
 „ЦВЕСК ПЕ ОРВІ, ШІ АША ШІ ПЕ СІНЕ ШІ ПОПО-
 „РВЛ ДВК СПРЕ ПЕРІРЕ. — АЧЕЛОРА, КАРЕ НВ АР
 „ВРК СЗ АСКВЛТЕ АДЕВЗРВЛ, СЗ ПОРВНЧАСКЗ АНЗЛ-
 „ЦІМК СА (ПРІНЦВЛ ЦЗРІІ) КА КВ ЕПІСКОПВЛ ШІ
 „СВЕРІНТЕНДЕНТВЛ ГЕОРГІЕ СЗ СЕ ДІСВЖТЗ ДІН БІ-
 „ВЛІЕ, ШІ СЗ МКРГЗ ЛА АНЦЕЛЕСВЛ АДЕВЗРВЛШІ,
 „ШІ КАРІІ ШІ АША НВ АР ДА ЛОК АДЕВЗРВЛШІ, СЗ-
 „СЕ ПРІНДЗ, ФІЕ ЕПІСКОП РОМЖН, ПРЕОТ, САВ КЗ-
 „ЛВГЕР, ШІ НВМАЇ ДЕ АЛЕСВЛ ЕПІСКОП ГЕОРГІЕ СВ-
 „ПЕРІНТЕНДЕНТВЛ, ШІ ДЕ ПРЕОЦІІ ПРІН АЧЕЛВШІ А-
 „ЛЕШІ, СЗ АСКВЛТЕ, ІАР АЧЕА, КАРІІ С'АР АНПРО-
 „ТІВІ АЧЕСТОРА, СЗ СЕ ПЕДЕПСКЗ КА ЧЕІ НЕКРЕ-
 „ДІНЧОШІ ЦЗРІІ А).

a) A' Religioral végeztetett volt ez előtt-is egyenlő akarattal megtekintvén, hogy mindeneknek fellelte minden keresztényeknél Isteni dolgot kellyen Sze-
 mek előtt viselni, hogy az előtt Artikulusok tartása szerint az Evang. praedicalása semmi némű nemzet között meg nehábortassék, és az Isteni tisztésége neveledése meg ne bántaszik, sőt inkább minden bálványozások, és Isten ellen való káromlások közülünk kitisztassanak, és megszűnyenek, mostis azért új-
 jabban vigeztetett, hogy ez biradalomban minden

Де аичі се вѣде, кѣ о партѣ де Ромѣні при-
 ми Авѣцѣтѣріле ачестор Аноігори, кѣрора Прин-
 ціпа ле дѣдѣ Епископ пе маі сѣс зисѣ Георгіе.
 Ангѣ гоате ачѣсте хотѣрѣ, Ромѣні, пар-
 тѣ чѣ маі маре ста таре Анпротівѣ ачестѣ
 маі сѣс нѣміт Епископ, ши се цінѣ морціш де
 Авѣцѣтѣріле веکیلор сѣі Преоці, пентрѣ ачѣа
 Аноігориі ан Діета, каре с'аѣ цінѣт ан Тѣр-
 да ан! 6 Іан. 1568 Артікѣла! ал Ізлѣ таре се
 желѣск, кѣм Ромѣні нѣ вѣѣс сѣ аскѣте де Е-
 пископѣа че аісаѣ рѣндѣт, чі се цін де Авѣцѣ-
 тѣріле чѣле грешіте а веکیلор Преоці; пентрѣ а-
 чѣа се роагѣ, ка Анѣацімѣ са дѣпѣ хотѣрѣ-
 ріле, че аѣ фѣкѣт кѣ Цара маінаінте, мілості-
 вѣще сѣ Ангѣдѣ Ананітаре Евангеліі, ши ор-
 бешіле Анпротівірі ачелор че се Анпротівѣск, сѣ

Nemzetség közül efféle bálványozások ki töröltes-
 senek, kivált képen az oláhok közül, kiknek Pastori-
 vakak lévén, vakakat vezetnek, és eképpen mind
 magakat mind a' szegény községet veszedelemre
 vitték. Azoknak, a' kik az Igazságnak engedni nem
 akarnának, ő Felsége parantsolja, hogy György
 Püspökkel és Superintendessel az Bibliából megve-
 tekedgyenek, és az Igazságnak értelmére meny-
 nek, ki ha ugyis a' megesmért igazságnak helyt
 nem adnának, a' tartoztassának, vagy ohla Püs-
 pök, vagy Papok, vagy Kalugeroк lésznek, és
 mindek tsak egy választott Püspökhez György Su-
 perintendeshez, és az ő tölle választott Papokhoz
 halgassanak, a' kik pedig ezeket megháborittanak
 hitetlenség poenajaval büntetessenek.

ЛЕ ПЕДЕПЕЌСКЪ. МАЇ СЪС ЗІСЪА АРТІКЪА АША СЪ-
 НЪ: „АНЪАЦІМІЇ ТАЛЕ КЪ ШМІЛІНЦЪ АРЪТЪМ.
 „САНТ МЪАЦІ АН АЧАСТЪ ЦЪАРЪ А АНЪАЦІЇ ТАЛЕ,
 „КАРІЇ ШПІСКОПЪАШІ, КАРЕ ДІН МІЛА АНЪАЦІЇ ТАЛЕ
 „С'АШ АНЪАЦАТ СПРЕ ЧІНСГЪ ШПІСКОПЪСЪКЪ, НЪ СЕ
 „СЪПЪН, ЧІ СЪПЪІНДЪСЕ ВЕКІЛОР СЪІ ПРЕОЦІ, ШІ
 „АСЪАТЪАНА ДЕ РЪТЪЧІРІЛЕ ЛОР, АЧЕСТЪА СЕ АН-
 „ПРОТІВЕСЪК, ШІ АН ДРЕГЪТРОІА СА АЛ АНПЪДЕ-
 „КЪ. НЕ РЪГЪМ АНЪАЦІЇ ТАЛЕ, КА ДЪПЪ РЪНАШЕЛЕ-
 „ЛЕ МАІНАІНТЕ КЪ ЦЪАРА ФЪКЪТЕ, СЪ АНГЪАШІ МЪР-
 „ЩЕРЕ'НАІНТЕ ШВАНГЕЛІЇ, ШІ АН ДРЕКНЪЦЕЛЕ АНПРО-
 „ТІВІРІ АЧЕСТОР АНПРОТІВІТОРІ СЪЛЕ ПЕДЕПЕЩІ. а)

АЧЕСТ ШПІСКОП ГЕОРГІЕ, КАРЕ АЪПЪДАСЪ АЪЩЪ
 ГРЕЧАСЪКЪ, ШІ ПРІМІ ЧЪА А АНОІТОРІЛОР, СЪ ВЪДЕ,
 КЪ АШ МЪРІТ АА АНЪА 1577 ПЕНТРЪ КЪ АН ДІЕ-
 ТА ДІН 5 АПРІЛІЕ АЧЕСТЪІ АН, АРТІКЪА АЛ 7ЛЪ
 АЧЪСТЕ СЕ АФЛЪ СЪРІСЕ: „ФІІНА КЪ ШІ АНТРЪ
 „РЪМАНІ СЕ АФЛЪ ДЕ АЧЕА, ПЕ КАРІЇ АШМІНАШІ
 „АШМЕХЪШ, С'АШ АЪПЪДАТ ДЕ АЪЩЪ ГРЕЧАСЪКЪ,
 „ШІ АСЪАТЪА КЪВЪАНЪА АШІ АШМЕХЪШ (АЪПЪ

а) Felségednek alázatosan jelentyük, sokan vadnak ez Felséged országában, kik az oláh Püspöknek, mellyet Felséged kegyelmeségéből a' Püspökségnek tisztére választatatt, nem engednek, hanem a' régi Papoknak, és azok tivelgéseinek engedvén ellent állanak, eötet az Tisztében elő nembotsáttják, könnyörgünk Felségednek, hogy Felséged országával tett elebeni végzése szerint az Evangeliumnak kegyelmesen engedgyen előmenetelt, és az ellen való vakmerő bátorságokat büntessemeg.

„АНЦЗЛЕСВА АНОІТОРІЛОР) ШІ ЛЕ АВ
 „МВРІТ СВЕРІНТЕНДЕНТВА (ЕПІСКОПВА) ПЕН-
 „ТРВ АЧКА ПОТ СЗШІ АЛ҃ГЗ АЛТВА АН ЛОКВА А-
 „ЧЕЛВА. а) АНГЗ ТОАТЗ СТАТОРНІЧІА РОМЖНІЛОР
 НЕ АНГЗ АЧУК ШІ КРЕДІНЦА СТРЗМОШІЛОР СЗІ
 ЧК ГРЕЧ҃СКЗ, ТОТШІ МВАЦІ АВ ТРЕКВТ АНТРВ
 АЧКЛЕ ВРЕМІ ЛА ДОГМЕЛЕ АНОІТОРІЛОР, МАІ АЛЕІ
 ФЛОАР҃К НОВА҃ЦІІ, АНВІНШІ САВ ПРІН МВАТЕ НЗ-
 КАЗРІ, ЧЕ ЛІСЗ ФЗЧ҃К; САВ ПРІН ДАР҃РІ ШІ ДРЕ-
 ГЗТОРІІ ЧЕ ЛІСЗ ФЗГЗДАВА. б)

а) Mind hogy az Oláhok köztig vagynak olyanok, kiket az Isten megvilágositván, a' Görögvalástól elallatak, és az Isten igéjét halgattyák, és Superintendések meghólt, ők magoknak mást választ-hassanak helyébe. РЕЗІ ДЕСПРЕ АЧКЕТ҃К АРТІКВА ЧКЛЕ ВЕКІ А ЦЗРІІ АРД҃КЛАВЛІ АН МАНДСКРІПТ҃РІ, КАРІІ СЕ АФЛЗ ЛА ПР҃КСФІНЦІАСА ПЗРІНТЕЛЕ ЕПІСКОП АЛ ФЗГЗРАШ҃ЛАВІ ІОАН ЛЕМЕНІ, КАРЕ КА ІД҃КІТОРІВ ДЕ ІСТОРИА ШІ АНТЖМПЛЗРІЛЕ НАЦІІ САЛО, ІАВ КВМПЗРАТ ДЕЛА Д. АЛЕКСІЕ ШОФАЛВІ, СЕКРЕТАРІВ ТЕЗАВРАЛІЧЕСК КВ О 130 ФІОРЕНІ АН АР҃ІНТ. РЕЗІ ДЕСПРЕ АЧЕЦІ АРТІКВА ШІ КЗР҃ТІЧІКА: Tudományos Gyujtemény 1830. XIV. Esztendei foljamat III. vagy Mart. kötet. Pesten pag. 97.

б) РЕЗІ: Relat. Petri Dobra Fiscal. Direct. de 28 Decemb. 1748. ad R. Thesaurar. apud Vajda Sinopsis Jur. Transylv. Claudiop. 1830. pag. 156—7. Suppl. Libell. Valach. Claudiopoli 1791. pag. 42—3.

ДЕСПРЕ АНЧЕПЪТЪА ТІПОГРАФІІЛОР РОМЪНЕЦІ АН
ТРАНСІЛВАНІА ДЕ ОСЪБИТ.

БРАШОВ (СОГОНА) АН ДІСТРІКТЪ БРАШОВЪЛЪІ САЪ
А БЪРСІІ.

III.

ІОАН ХОНТЕР, КАРЕ С'АЪ НЪСКЪТ АН АЧЕСТ О-
РАШ ЛА АНЪА 1498 АЪ ФОСТ ЧЕЛ ДІНТЪІЪ, КАРЕ
АЪ АДЪС МЪЕСТРІА ТІПОГРАФІІ АН ТРАНСІЛВАНІА. А-
ЧЕСТ БЪРБАТ БРЪДНІК, АЪПЪ ЧЕ АЪ СЪВЪРШІТ ТОА-
ТЕ АНВЪЦЪТЪРІАЕ АН АКАДЕМІІАЕ ДІНАФАРЪ, С'АЪ
АНГОРС ЛА БРАШОВ ЛА АНЪА 1533 АДЪКЪНД КЪ
СІНЕ ТОАТЕ ЧЪЛЕ ТРЕБЪІНЧОАСЕ ПЕНТРЪ ТІПОГРАФІЕ,
ШІ АН АНЪА 8РМЪТОРІЪ 1534 АЪ ШІ АНЧЕПЪТ А
ТІПЪРІ КЪРЦІ, МАІ ВЪРТОС ЛАТІНЕЦІ. ФЪКЪ, ЖЪ-
ДЕЛЕ БРАШОВЪЛЪІ, ШІ ІОАН БЕНКНЪР СПРЕ АНТЕ-
МЕАРЪ АЧЕЦІІ ТІПОГРАФІІ ЛА АНЪА 1546 АЪ РЪДІ-
КАТ О МОАРЪ ДЕ ХЪРТІЕ А). ХОНТЪР ЛА АНЪА
1544 СЪ ФЪКЪ ПАРОХ БРАШОВЪЛЪІ, ШІ МЪРІ ЛА А-
НЪА 1549. ВАЛЕНТІН КАГНЕР, 8РМЪТОРІЪА ЛЪІ
ХОНТЕР АН ПАРОХІА БРАШОВЪЛЪІ НЪ СЪ МЪАЦЪМІ
КЪ АЧЕА, КА НЪМАІ ПЕНТРЪ ПАПІСТАШІ, ПЕ КАРІІ
ПАРТЪ ЧЪ МАІ МАРЕ ІАЪ ТРАС КЪТРОЪ ДОГМЕЛЕ СА-
ЛЕ, СЪ ТІПЪРЪКЪЗ КЪРЦІ, ЧІ СЕ СІАЪ АН ТОТ КІ-

а) РЕЦІ: Mathias Miles Siebenbürgischer Bürgengel.
Scit. 40. ла Wallaszky Consp. Rei publ. deterar.
Budac. 1808. pag. 187.

пѣла ка пе Гречї, Българї шї Ромѣнї, карї лѣкѣла
 лн Брашов, сзї трагѣ кѣтрѣ Лнвѣцѣтѣрїле са-
 ле; пентрѣ ачѣа спре Антребѣнцарѣ Гречїлор
 нѣ нѣмаї Катехїсѣла лѣї Дѣтер ла анѣла 1550,
 дар шї ноѣла Тестамент пе гречїе префѣкѣт ла а-
 нѣла 1557 кѣ келѣѣїала са л'ѣѣ тїпѣрїт а). Тот
 Антрѣ ачест тїмп се вѣде кѣ ѣѣ адѣс шї Дїтерѣ
 кїрїлїчешї; пентрѣ кѣ ла Бїсѣрїка с. Нїколае дїн
 Болгарсегїѣ Брашовѣлаї, лн подїшорѣла Фѣмеї-
 лор, се афлѣ о Евангелїе сѣрѣѣскѣ тїпѣрїтѣ лн
 анѣла 1562 кѣ порѣнка шї келѣѣїала лѣї Іоан Бенк-
 нѣр, Жѣделѣї Брашовѣлаї.

Пела анѣла 1580 лнчепѣрѣ аїчї асе тїпѣрї
 шї Кѣрѣї ромѣнешї; лнсѣ, батѣр кѣ о Хроно-
 логїе ромѣнѣскѣ б), каре се лнчѣпе пела анѣла
 1492 шї скрїе деспре венїрѣ Българїлор ла Бра-
 шов, деспре Анѣмплѣрїле Бїсѣрїчїї с. Нїколае
 де аколо, шї деспре Преоцїї ачѣї Бїсѣрїчї, шї се
 лнтїнде пѣнѣ ла анѣла 1637 спѣне, кѣ пе ачест
 тїмп с'ар фї тїпѣрїт аїчї мѣлїме де Кѣрѣї ро-
 мѣнешї, тотѣшї пѣнѣ акѣма нѣмаї о Карте не
 іасте кѣносѣѣтѣ дїн ачѣле тїмпѣрї, ба, чѣї маї
 мѣлат, о сѣтѣ шї маї мѣлат де анї нѣсѣ маї вѣд
 Кѣрѣї тїпѣрїте лн Брашов, че ѣѣ фост прїчина
 нѣ се шїе. Кѣ мѣлат маї гѣрѣїѣ, пела анѣла 1733
 іарѣ ѣѣ лнчепѣт а тїпѣрї аїчѣ Кѣрѣї; дар шї а-

а) Nemethi oper. sup. cit. pag. 71. Wallaszky oper.
 sup. citat. pag. 145.

б) Marienburg. Siebenb. Geschichte. Pest 1806. S. 178.

чѣстѣ трѣбѣ сѣ фіе фост фоарте пѣцине; пен-
трѣ кѣ ші дін ачѣсте времі нѣмаі о Карте не іасте
кѣноскѣтѣ. Пела ачепѣтѣла вѣкѣлаві кѣргѣторіѣ
с'аѣ івіт маі мѣлте кѣрці дін ачастѣ Типографіе,
а нсѣ кѣ Літере фоарте проасте, ші маі кѣсамѣ
нѣмаі кѣрці віскрічеціі. — Анаінте де доі ані
се вѣде кѣ ѣн Типограф стрейн кѣ нѣмеле Гѣгт
(Gött) аѣ трас ачастѣ Типографіе кѣтрѣ сіне,
ші оаѣ аноїто, дін каре аѣ ші ешіт врео кѣте-
ва кѣрці фоарте нѣтед тіпѣрїте, ші авем нѣ-
дѣжде кѣ маі мѣлте бор еші ла аѣмінѣ.

Чѣ дінтѣіѣ Карте, каре аѣ ешіт дін ача-
стѣ Типографіе, ші чѣ маі вѣке ачтрѣ кѣрціле
ромѣнеціі, іасте ачастѣ ѣрмѣтоаре:

Карте че се кѣмѣ ѣвангеліе кѣ авѣцѣтѣрѣ ти-
пѣрїтѣ а зїлеле Мѣрїн аѣн Баторї Кри-
шов, шї а зїлеле марелѣн де дѣнѣѣ аѣ-
мінат Архіепїскопѣлаѣн Генадіе че аѣ фост
спре тот деспѣла Мѣрїн аѣн. Атѣнче ера
деспоїторѣ а тоатѣ цара рѣмѣнѣскѣ ѣнѣла
крешїн, шї аѣлче Мїхнѣ боеводѣла. Є кѣ
ажѣторїѣла дѣ. ші кѣ воа ачестор тѣтѣрор,
ші алаатор, єѣ жѣпѣнѣла Хрѣшил а) аѣкач
жѣдецѣла Брашовѣлаѣн шї аѣот цїнѣтѣла Брѣ-
сен, адеу деле типѣрї, ла о мїе фп. б)

а) нѣмеле чел адеѣрат аѣ фост аѣкач Хїршер.

б) ачастѣ Карте аре доао Прекѣвѣнтѣрї; ач чѣ
дінтѣіѣ аратѣ, кѣмкѣ пе ачел тімп аѣ фост
Прїнц Ардѣлѣлаві Крїшоф Баторї, іар ач Цара

Календари: ЯКЪМ АТЪИ РЪМЪЗНЕСК. ЯШЕЗАТ
ДЕПЕ ЧЕЛ СЪРБЕСКЪ. ПЕ ЛИМБА РЪМЪЗНЪСКЪ. КА
АТЪРЪ РЪ ДЕ АНИ СЪ СЛЪЖАСК, КА ШИ ЧЕЛ СЛО-

ромънѣскъ ера Домн Михнѣ, ши Архимитрополит
Серафим. Ядоаоа Прекъвжнтаре е маї лънгъ ши
плінъ де морал, каре ла ън лок аша сѣнъ:
„Дрепт ачѣа еѡ Жѡпжнѡл Хрзшил Лоукачи Жѡ
„децѡл де а четатѣ Брашовоулоуи ши а тоатъ
„цинѡтѡл Бржсеи фоарт кѡ инимж фіервинте ши
„жале апринсж де мѡлт жжлѡ ла ачастж лоуми-
„натъ Карте. Дрепт ачѣа а мѡлте пзрци ами
„аитриват шам кѡтат пжнъ ѡ ам афлатъ а
„Цара роумжнѣскж, ла Архимитрополитѡл Се-
„рафимъ, а четате а Тржгавице. Пърж дѡпж чи
„ѡ ам шеличить, гжр еѡ фоарте мам бѡкѡратъ,
„ши кѡ мѡлтъ рѡгжчѡне чершѡтѡдам дела Сфѣ-
„циа лѡи, ши ши ѡ аѡ тримис, гжрж еѡ дѣка
„ѡ възѡю че а възцѡтѡбрж дѡмнезеаскж ши кѡ фс-
„лос соуфлетѡлѡи ши трѡпѡлѡи гжсте атрѡ а,
„гжрж инима мѣ се аѡдѡлчи, ши фоарте мж
„сфжтѡи кѡ лѡминатѡл Митрополитѡл Марел
„Генадіе де а тот цинѡтѡл Ярдѣлѡлѡи ши аѡ
„Сѡржзіеи ши кѡ мѡлтъ клиросъ де Прешѡіе чели
„треѡѡ ачастж карте. Анкж ш кѡ аѡци Сфѣт-
„ничин мѡчи, ши кѡ ѡѡ тѡтѡрѡрѡ ачестѡра, ши
„кѡ ѡѡ Митрополитѡлѡи Серафим, нои ѡ дѣ-
„дем лѡ Кореси Діакѡнѡл, че ера меѡер аѡцѡат
„атрачест лѡкрѡ, де ѡ скоасе де а картѣ сжр-
„бѣскж прѣ лимба рѡмжнѣскж, апреѡнж ши кѡ
„Прешѡи дела Бисѣрика Шѣѣилѡр, де лжнж
„четатѣ Брашовѡлѡи, анѡме Попа Іане, ши
„Попа Михан, ш. ч. Ячѣсѣтѣ пот сж аѡнж

ВЕНЕСКА, АТРАЧЕСТА КИП АФФЕСТ ЛА КІЕК СКОС.
 ДЕ УН МАРЕ ДОХТОР МВСКАЛ. САВ ТЗАМЗ-
 ЧИГА, АТРАЧЕСТА КИП АКВМ ИЗВОДИТ. ШИ

атхт спре Історіа ачешиі Кзрці, кхт ші спре де-
 осхвирѣ Стілѡдї де атѡнчї де чест де акѡм. Чї-
 не аѡ фост Стзпжнѡл ачешиі Типографїї пе а-
 чѡлѣ времї, антрѡ адевр нѡ сз шїе, чї фїїнд
 кз Дециле Сасїлор (Statuta Saxorum) каре ан
 Брашов кѡ треї анї маї тжрзїѡ с'аѡ типзрїт,
 сжнт типзрїте ан Типографїа лѡї Матеї Фронїѡс,
 се вѣ де кз шї ачастз Карте аколо с'аѡ типзрїт,
 шї кз ачастз Типографїе аѡ фост а Фамїлії Фро-
 нїѡс, каре лѡкрѡ кѡ атхт се вѣ де маї адевр-
 рат, пентрѡ кз ан Картѣ, каре се афлз ан Ар-
 хїѡл Бїскрїчїї с. Нїколаѡ ан Шкѣї Брашовѡлѡ а-
 чест сжнн сз афлз MF, каре врѣ сз зїкз: Мі-
 хаїл Фронїѡс, прїкѡм адеврѣзх о ансемнаре
 немцаекз, каре стз аѡпз ачел сжнн, шї е де-
 стѡл де кѡрїозз, шї аша сѡнз: Anno 1630 de
 25. May haben ich Martha Benknerin, hinterlassene
 des wohlseeligen Herrn Michaelis Fronii in die walla-
 chischen Kirch das Buch vereht zum ewigen Gedech-
 niß, damit vielleicht die abgöttische zur wahre Erkent-
 niß des Herrn Jesu Christi mögen dadurch befert
 werde. Jo. Hirscherus. Афлзсе ачастз Карте рарз
 шї ан Бїбліотекѡ Семїнарїѡлѡ дїн Блаж. Іар де-
 спре ажнса поменѣше Петрѡ Маїор ан Історїа Бї-
 скрїчїї Ромжнїлор дїн Арѡл, ла Бѡда, 1813,
 Фѡл 144. Везї шї Кзртїчїка, че скрїе: Eszrevé-
 telek Schwartzner Márton az Oláhokról tett Jegyzé-
 sekre. pag. 9. Pesten. 1812.

прекѸмъ лѸмафлатъ л stampa нова саѸ длт.
л Брашов. фев. к̄. ЯѸлг. а)

Оуша покзинціи кѸ 4 кипѸри де раѸана сме-
ритѸла Монах дин с. Мзизестире л НѸм-
цѸлаѸи. Брашов. 1812. де ТѸпографѸла Фри-
дрих ХерфѸрт.

ѸалтирѸ л версѸри де ІѸан ПралѸ Молдо-
вѸна, кѸ о ПреѸацие амѸ деспре кѸрсѸла пое-
зи ромѸнеѸи. Брашов. де ХерфѸрт. 1827.

РегѸламентѸла Касіней негѸцѸтореции дин Че-
татѸ Короней. Брашов. 1835.

О мие Ѹна де ноѸці, Історіи Яравічеші саѸ
Халіма, лтѸіашдатѸ дин немѸѸѸие де Іоан
Бзрак МагістратѸла Транслатор ал Брашо-
вѸлаѸи. Том. I. II. III. 1836. Том. IV. V. VI.
1837. ла Іоан Гзгт. кѸ келѸѸіала ДѸмнѸ-
лаѸи РѸдолф Оргідан.

ПравілѸ комерціалѸ, каре кѸпрінде регѸлеле
Комерціи, але КагастіѸелор, ші але Рексе-
лілор, ші сокотѸла Інтереселор. ш. ч. Я
кѸм лтѸіашдатѸ тѸамзчигѸ дѸпѸ чѸ гер-
манічакѸ де ЕманѸіл Іоан НекіѸор, ші да-
тѸ ла тѸпаріѸ кѸ келѸѸала Д. Георгіе Ніка

а) Да сѸѸршитѸла КзлиндаріѸлаѸи ачѸстѸ кѸвinti
стаѸ скрісе: „СѸѸршитѸ кзлиндаріѸлаѸи прин-
штенѸла ДаскалѸлаѸи ПеткѸ ШоанѸла, дела Бра-
шов, ши лѸи ДѸмнеѸѸ лаѸѸз. ПоменѸѸе деспре
ачѸстѸ Карте ПетрѸ Маіор лн Orthographia Lati-
no-Valachica. Budaе. 1825. pag. 5.

Інспекторъ Шкоалей Комерціалъ а Капелі ромънещї дїн Четатѣ Брашовълаші. Ла анії дела ХС 1837. Брашов, саѢ типзріт а Типографїа лші Іоанн Gött.

Фоїле ДѢмїнечїї кѢ кіпзрї. КѢ келтѢїала лші РѢдолф Оргїдан. 1837.

КѢвжнтаре школастїчаскѢ де G. Baritz. Брашов. 1837.

Gazeta de Transilvania. шї Foe literara. Брашов. Ла Гзтт. 1838.

Орзцїа (Saxopolis) Ораш аи СкаднѢл Орзцїї.

IV.

Пзрїнтеле РадѢ Темпѣ, фостѢл Дїректор Шкоалелор націоналічешї нѢ ѡніте прїн Мареле Прїнціпат а Трансїлванїї, скріе аи Префациа Грамматїчїї сале, каре с'аѢ типзріт аи СїбіїѢ аи ашѢл 1797 кѢмкѢ пела ашѢл 1583 ар фї рост аи Орзцїе о Типографїе, дїн каре ар фї шїт ла лѢмїнѢ Кзрцїле лші Моїсі ПророкѢл: Фалерѣ, АпокаліпѢл. ш. а. Де чїне аѢ фост фзсѢтѢ ачастѢ Типографїе, шї кжнд аѢ аичетат, аѢ сѢ цїе.

Бѣлград (Alba-Julia, акѣм Alba-Carolina) Ораш
 ꙗн Вармегіа *) Бѣлградѣлѣи де жос.

V.

Фостаѣл ꙗн ачест Ораш Типографіе ꙗнкѣ пела
 ала ала 1565, ꙗн сѣ нѣ ромѣнѣскѣ, нѣчѣ кѣ Аі-
 теѣе кірілічешѣ, чѣ латїнешѣ. Гавріїл Бетлен
 Принцѣла Трансїлванїї аѣ фост чел дїнтѣїѣ, ка-
 ре с'аѣ сіліт, ка сѣ факѣ Типографіе ромѣнѣ-
 скѣ аїчѣ, шї сѣ типѣрѣскѣ с. Бїблїе, ꙗн сѣ мѣ-
 рї маїнаїнте де ашї пѣтѣ ꙗнплїні скопѣла а).
 Георгїе Ракоці чел вѣтрѣн, ѣрмѣторїѣла лѣї Бет-
 лен ꙗн Принціпат, аѣ фост чел дїнтѣїѣ, каре
 аѣвкѣнд Типографї дїн Цѣрї сѣтрїне, аѣ рѣдї-
 кат Типографіе ромѣнѣскѣ ꙗн Бѣлград пела а-
 нѣла 1638, каре лѣкрѣ сѣ вѣде де аколо, кѣ Ге-
 надїе Архіепїскопѣла шї Мітрополїтѣла Бѣлградѣ-
 лѣї вѣнд а типѣрї о Казанїе, каре ꙗн ала
 1580 ешїсѣ ꙗн Брашов ла лѣмінѣ, сѣ сілѣ ꙗн
 тот кїпѣла сѣ факѣ Типографіе ꙗн Бѣлград шї
 сѣ о типѣрѣскѣ аїчѣ, преѣм с'аѣ шї ꙗнчѣм-
 плат; пентрѣ кѣ венїнд дїн Цѣра ромѣнѣскѣ
 ѣн Даскѣла Типограф, кѣ нѣмеле Попа Докрѣк.
 Мітрополїтѣла с'аѣ рѣгат де Принцѣла, ка сѣ
 дѣе кое а типѣрї аїчѣ Кѣрці, шї ісаѣ шї датѣ
 шї нѣмаї декѣт с'аѣ апѣкат де типѣрїрѣ маї сѣ

а) Benkő Transylv. Tom. II. pag. 327.

*) Вармегіе ꙗн сѣмнѣѣз ачѣїа, че ꙗн Цѣра ромѣнѣ-
 скѣ се зїче Жѣдец, ꙗн Молдова Цїнѣт.

романеці а). Ячест Архієпіскоп маї сѣс нѣміта Карте, каре о лнчепѣсз Генадіе, ші каре ла моартѣ са, прекѣм аратѣ Прекѣвѣнтартѣ, с'аѣ рѣгат, ка орі пе чіне ва алѣѣе Дѣмнезев Архі- мітрополіт ѣрмзторіѣ, сѣз о іспрѣвѣѣскѣз, іарзш аѣ лнчепѣт до тіпзрі, дар ші ачеста мѣрїнд лн лѣна лѣї Явг. 1640 б), с'аѣ іспрѣвїт Каргѣ лн аѣна ѣрмзторіѣ 1641. Ячестѣ Тїпографіе ла а- нѣл 1658 прїн венїрѣ Тѣрчілор ла Бѣлград кѣ тогѣла с'аѣ рѣсіпїт с), лнсѣ ла аѣна 1668 Мі-

„ фѣкѣ. Дѣпѣ ачѣла гѣрѣ кѣнд аѣ лнчепѣт асѣ ти-
 „ пѣри ачесте кѣрцї ноаѣ нисѣ лтѣмплѣ петрѣче-
 „ ре чѣстѣ лѣме, шї ам лѣсат ла моартѣ ноастрѣ
 „ пре чїне ва лѣміна милостивѣл Дѣїед, прї
 „ скаѣнѣл Мїтрополїй Бѣлградѣлѣї сѣ нѣ пѣрѣ-
 „ сѣскѣ ачест лѣкрѣ бѣн чї се лтѣрѣѣскѣ. Дрѣпт
 „ ачѣла кѣ мїла лѣї Дѣїед Іѣрѣст Архімїтропо-
 „ лїтѣл вѣзѣнд ачест лѣкрѣ Дѣїеск чѣ саѣ фост
 „ лнчепѣт дѣ ачел Пѣрїнтѣ Кѣр Генадїе, фѣартѣ мї-
 „ се лѣдѣлчї инїма шї мѣ бѣкѣраї дѣрѣпт сѣ сѣ
 „ лтѣрѣѣскѣ лѣѣѣ крѣшїнѣѣскѣ шї крѣдїнѣа Дѣї-
 „ ѣскѣ, дрѣпт ачѣла кѣт наѣ оумплѣт ачел Пѣ-
 „ рїнтѣ, гѣрѣ ѣѣ дѣнчѣ мїаѣ фост дѣрѣдїт Дѣїед ам
 „ оумплѣт шї ам сѣвѣршїт ачестѣ сѣ: кѣрцї ка
 „ се лмѣлѣаскѣ кѣвѣнтѣл лѣї Дѣїед шї прїн
 „ тсатѣ вїскрѣчїлѣ се се фїе прѣоцїлѣр дѣ прѣ-
 „ побѣдїнїе. ш. ч.

- а) David Hermann Mediensis Annales politici in Ms.
 б) Kemény. Notitia Capit. Albensis Transylv. Sibidii.
 1836. Part. II. pag. 295. N. 253.
 с) Benkő. Sup. cit. op. Tom. II. pag. 257.

хаїл Япафі Принцѣл Цзрїї порѣнчі Сѣперингентентѣлѣи калвінеск Петрѣ Коваснаї, ка адѣнѣнд рѣмѣшіцеле ачешїї Типографїї, іарѣші сѣ о рѣдїче ла лок а). Ніче кѣ аѣ фост фѣрѣ спорїѣ ачаштѣ порѣнкѣ а Принцѣлѣи, фїїнд кѣ дѣпѣ ачаштѣ вѣѣме іарѣш сѣ вѣд Кѣрѣї типѣрїге ан ачаштѣ Типографїе пѣнѣ ла анѣл 1702, кѣнд кѣ тотѣл аѣ анчетат. Прїчина, пентрѣ каре аѣ анчетат ачаштѣ Типографїе, ком вѣдѣ ла алт лок, кѣнд ком грѣї дѣспре Типографїа дела Кѣлѣж, шї чѣ дела Блаж. Кѣрѣїле, каре с'аѣ типѣрїт аїчѣ, сѣнт ачѣсте ѣрѣмѣтоаре :

Казанїе, 1641.

Катехїс префѣкѣт дѣспре чел калвінеск (Catechisis palatina) дѣспре Тайна Ботѣѣлѣшї а Кѣмїнекѣтѣрїї 1642 б).

а) Benkő Sup. cit. op. Tom. II. pag. 327. n. 3.

б) Ачешт Катехїс іаште о Карте фоарте рѣрѣ, шї ла пѣцїні кѣноскѣтѣ, нїчї кѣ ѣѣ вѣредатѣ о ам вѣзѣт, дар тотѣшї дѣспре анѣл типѣрїрїї нѣмѣ анѣдоеск; пентрѣ кѣ ан хрїсовѣл Принцѣлѣи Георгїе Ракоцї дїн 10 Окт. 1643, каре л'аѣ дат лѣї Стефан Gіmion Пап нодѣлї ѣпїскоп, нѣмѣрѣл ал 2 вѣ сѣ фаче поменїре дѣспре ачешт Катехїс, ѣнде аша четеск. „Кѣ Катехїсѣл чел акѣм лор дат ал ва „прїмї (ѣпїскопѣл) шї ва авѣ грїжѣ, ка шї алѣї „сѣл прїмѣскѣ, шї пре Тїнерїме шї ѣл кѣ сїргѣ „їнѣл о ва анѣвѣца Катехїсѣл ачела, шї пре ал „цїї ва фаче а ал анѣвѣца.“ Quod Catechismum ipsis jam exhibitum recipiet, recipique per alios eu-

НОВА ТЕСТАМЕНТ, САВ АПЗКАРѢ, АВ АѢЦѢ НОВА
 АЛБИ ІС ХС. ДМНВАБИ НОСТРВ ИЗВОДИТЪ КВ
 МАРЕ СОКОТИНЦА, ДИН ИЗВОДЪ ГРЕЧЕСК ШИ
 СЛОВЕНЕСКЪ, ПРЕ ЛИМБА РЪМЗНѢСКЪ, КВ А-
 ДЕМАРА А МЪРІЙ САЛЕ ГЕВРГІЕ РАКОЦИ КРА-
 ЮЛ ЯРДѢЛВАБИ ИПРОЧ. ТУПЕРИТЪСАВ АТРВ А
 МЪРИСАЛЕ ТУПОГРАФІЕ, ДИН ТЪЙ НОВА, А
 ЯРДѢЛ А ЧЕГАТѢ БЕЛГРАДВАБИ. ЯНІЙ ДЕЛА

rabit, eumque juventutem ipsam tum ipsemet dili-
 genter docebit, tum per alios doceri faciet. Яша да-
 рх дакх ачастх Типографіе пела анѢл 1638 ав ан-
 ченѢт а типрї маї сѢс нѢмїта Казаніе, каре ла
 1641 с'ав сѢвѣршіт, прекѢм маї сѢс ам вѣзѢт,
 шї дакх ан маї сѢс нѢмїтѢл Хрісов дела анѢл
 1643 сѢ фаче поменїре десїре ачест Катехїс, де
 сїне ѢрмѢзѣ, кѢ ан анѢл 1642 с'ав типрїт. РѢ-
 посатѢл ПетрѢ Маїор, каре сѢ вѢде афї четїт а-
 частх Карте, зїче кѢ ан ачест Катехїс сфїнтеле
 Таїне (афарѢ де БотѢх шї де КѢмїнекѢтѢрѢ) чїн-
 стїрѢ Ікоанелор, шї а моащелор; постѢрїле,
 слѢжбеле еїсерїчецїї, кѢлѢгїрїа, шї тоате алтеле
 сѢ лапѢдѢ; тоатѢ аѢцѢ шї тоате церїмонїїле
 сфїнте сѢ нѢмеск анкїнаре де Ідолї, шї сѢпере-
 тїцїї. ВѢзї Історїа еїсѢрїчаскѢ де ачелаш. Фола
 71 — 2 анпотрїва ачестѢї Катехїс Варлаам Мі-
 трополїтѢл Молдовїї, авѢнїа ла анѢл 1645
 Сїнод дїн амїадоао Провїнцїїле, ав скрїс, шї,
 кѢт ав пѢтѢт, ав анфрїант ачѢсте анѢхцѢтѢрї,
 вѢзї Клаїн, Історїа еїсѢрїчаскѢ ан МанѢскрїс.

ЛТРЪПАРЪ ДОМНЪЛЪИ ШИ МАНТЪИТОРЮЛЪИ
НОСГРЪ ІС ХС. 4XMI. (1648) ГЕНЪАРИЕ К. а)

а) АН ФАЦА ДІН ДЪРЖИТЪЛ ТИТЪЛІИ СЕ ВЪДЕ МАРКА
ЦЪРІИ, АДЕКЪ ВЪЛТЪРЪЛ, ШЪПТЕ ЧЕТЪЦІ, СОАРЕЛЕ
ШІ ДЪНА ЖЪМЪТАТЕ, ШІ АНПРЕЖЪР ЪРМЪТОАРЕЛЕ
ЛІТЕРЕ. Р. Г. К. Я. Д. П. Ц. Ъ. С. Ш. И. Ч. АДЕКЪ:
РАКОЦІ ГЕОРГІЕ КРАЙЪЛ ЯРДЪЛЪЛЪИ, ДОМН ПЪРЦІЛОР
ЪНГЪРЕЩІ, СЪКЪЛОР ШПАИ, ИПРОЧ. АКИНАРЪ КЪР-
ЦІИ КЪТЪРЪ КРАЙЪЛ О ФАЧЕ СТЕФАН МІТРОПОЛІТЪЛ
БЪЛГРАДЪЛЪИ, АН КАРЕ КІАР АРАТЪ КЪ АЧАСТЪ ТІПО-
ГРАФИЕ ДІН ФЪНДАМЕНТ О АЪ ФЪКЪТ РАКОЦІ АДЪКЪНД
ТИПОГРАФІ ДІН ЦЪРІ СТРЕИНЕ *), ШІ КЪМКЪ КЪ А-
ЧЕЛЪИШ КЕЛТЪІАЛЪ С'АЪ ТІПЪРІТ. ІАР ДІН ПРЕКЪВЪН-
ТАРЪ КЪТЪРЪ ЧЕТИТОРІЪ СЪ ДОВЕДЪЩЕ, КЪМКЪ АЧА-
СТЪ КАРТЕ ДЕПЕ ГРЕЧИЕ, СЛАВОНІЕ ШІ ЛАТИНІЕ АЪ ПРЕ-
ФЪКЪТО ОАРЕШ КАРЕ ІЕРОМОНАХ КЪ НЪМЕЛЕ СІЛБЕСТРЪ,

*) АЧЕЩІ ТІПОГРАФІ СТЪІНІ АЪ ФОСТ ДІН ЦАРА РО-
МЪНЪСКЪ ШІ МОЛДОВА. ВЕЗІ ПРЕФАЦІА КАЗАНІИ МАІ
СЪС НЪМІТЪ, ШІ КЕМЕЪУ. SUP. CIT. OP. PART. II. PAG.
296. N. 254. ШІ ПЕНТИКОСТАРИЪЛ АН МАНЪСКІЕ ДЕЛА
АНЪА 1613 СКРІЕ ДЕ ВАСІЛІЕ, ФІИЪЛ ПАРОХЪЛЪИ МІ-
ХАІЛ ДЕЛА БІСЪРІКА С. НІКОЛАЕ ДІН БОЛГАРЕГІЪ БРА-
ШОВЪЛЪИ, АН АКЪРІА ЯРХІВ СЪ АФЛЪ АЧАСТЪ КАРТЕ,
АН КАРЕ О АНЪСЪМНАРЕ СЪРЕЪСКЪ, СКРІСЪ КЪ МЪНА
СЪ АФЛЪ, КАРЕ РОМЪНЪЩЕ АША СЪНТ: „ФАК ДЕ
„ЩІРЕ СЪ СТЕФАН ТІПОГРАФЪЛ, КЪМКЪ АМ ЗЪКЪВІТ
„О НОАПТЕ ШІ О ЗІ ЖЪМЪТАТЕ АН КАСА ПРОТОПРЪ-
„ЗВІТЕРЪЛЪИ РАДЪЛ АН СЪТ ШІНКА (АН ДІСТРІК-
„ТЪЛ ФЪЗЪРАШЪЛЪИ) КЪНД АМ МЕРЕ ДІН ЦАРА РО-
„МЪНЪСКЪ ЛА БЪЛГРАД ЛА ЯРХІЕПІСКОПЪЛ ШІ МІ-
„ТРОПОЛІТЪЛ ЯРДЪЛЪЛЪИ СТЕФАН. АН ЗІЛЕЛЕ ЛЪИ
„ГЕОРГІЕ РАКОЦІ, ПРІНЦЪЛ ЯРДЪЛЪЛЪИ. 1644.

Уалтирѣ, че се зиче кантарѣ ферицитѣлѣ
Пророк ши а̀пзрат Давид, кѣ кантѣриле
лѣи Мѣиси, ши сѣма ши рѣндѣла ла
тоцѣ Уалмѣи, исводитѣ кѣ маре сокѣгин-
цѣ дин изводѣла жидовеск спре лимѣз ро-
манѣскѣ. Бѣлград. 1651. а)

Катехѣс. 1657. б)

Кѣраре пе скѣрт спре фапте бѣне а̀дрептѣ-
тоаре. А Бѣлград 1685. с)

каре мѣринѣ а̀наинте де а̀ испрѣви лѣкрѣла, о а̀в
сфѣршитѣо а̀лцѣи.

а) Ши а̀частѣ Карте с'а̀в тѣпѣрит кѣ келтѣдѣла Прин-
цѣлѣ де а̀тѣнѣи Георгѣе Ракоцѣ а̀л доилѣ. А̀н Пре-
кѣвѣнтарѣ Кѣрцѣи а̀ша грѣск Традѣкѣторѣи кѣ-
трѣ Принцѣла Ракоцѣ: „А̀чѣстѣ тоате вѣзѣндѣ-
„ ле ши лѣжѣндѣле а̀минте Мѣриѣта милостивѣле
„ Краѣу фопрте а̀дмнезѣа̀ще ши спре лаѣда лѣи
„ а̀дмнезѣ а̀и порѣнѣит ноа̀ш Слѣцилор Мѣрин-
„ тале а̀прѣдѣнѣ кѣ Симѣиѣн Стефан Митрополи-
„ тѣла дин Скаѣнѣла Бѣлградѣлѣи.“ ш. ч. Вѣзѣ
Маѣор. Исторѣа̀ маѣ сѣс нѣмитѣ. Фоа̀а̀. 147. А̀-
флѣсѣ а̀частѣ Карте рарѣ ши а̀н Бѣблиотека Мѣнѣ-
стѣриѣи дин Блаж.

б) А̀чѣст Катехѣс ѣ тот а̀чѣла, каре с'а̀в тѣпѣрит
ла а̀нѣла 1642, ши а̀протѣва кѣриѣ а̀в скрѣс Вар-
лаам Митрополѣтѣла Молдовѣи, преку̀м маѣ сѣс
а̀м а̀нѣемнат, каре а̀ку̀м де ноѣ с'а̀в тѣпѣрит
а̀нпрѣдѣнѣ кѣ Рѣспѣнѣсѣриле лѣи Варлаам, ла каре
се а̀нпотрѣвѣск Калвинѣи, ши се невоеск а̀ле рѣ-
стѣрна. Вѣзѣ Vajda Sup. cit. oper. pag. 156.

с) Префациѣ а̀чѣшѣи Кѣрцѣи а̀ша се а̀нчѣпе: „Про-
„ а̀ословѣе кѣтрѣ Мѣриѣ са̀ Краѣула (гарѣ дин Краѣу)

Рандвала Діаконствелор, ши кѹ а вззгаш-
шенійлор каре сз зик ла Литѹргіе, скоа-
сз де лимба словенѣскѹ кѹ Бл҃гнія Превѣсф :
к. Варлаам. Белград. 1687. а)

Молитвѣник изводит дин словеніе прѹ лим-
ба рѹманѣскѹ сѹпт крзира ши бирзинца
Прѣлѹминатѹлѹ ши милостивѹлѹ Домн
Миѹаил Япафи чел май маре, дин мила
лѹлѹ Дѹмнезев Краюл Ярдѣлѹлѹ, ши Домн
нѹл Пзрцилор цзрій оунгѹрещій ши шпан-
нѹлѹлѹ Сзкѹилор ипроч. ши кѹ благослове-
ніа Прѣсфинцитѹлѹлѹ Пзрінте, Кѹр Варлаам
Митрополитѹлѹ Белградѹлѹлѹ ши а тоатѹ
цара Ярдѣлѹлѹлѹ креще. Типзритѹсаѹ л
Митрополіа Белградѹлѹлѹ, Яній Домнѹлѹлѹ
ѹаѹп. (1689) април. ѣв. б)

„ а Цзрій Ярдѣлѹлѹлѹ, Домн. Домн. Япафи Миѹай
„ Тинхрѹлѹлѹ дин мила лѹлѹ Дѹмнезев Краю алес
„ а Цзрій Ярдѣлѹлѹлѹ, Домнѹлѹлѹ Пзрцилор Цз-
„ рій оунгѹрещій ши Шпанѹлѹлѹлѹ Сзкѹилор. ипроч.
Дѹпѹ ачаста сз рекѹмѹндѹ Яѹкторѹлѹ пе сіне,
ші тот Сінодѹлѹ Краіѹлѹлѹ. Де ѹнде сз вѣде кѹ ан
ачест ан аѹ фосѹ ла Белград Сінод маре. Яфлѹ-
сз ачастѹ Кзртічкѹлѹ ан Бібліотека Кѹвіосѹлѹлѹлѹ Пз-
рінте Воніфатіе Пітіш, Пароѹ ла Бісѣрика с. Тро-
іцѹлѹ ан Болгарсегіѹлѹ Брашовѹлѹлѹ.

а) Ан Бібліотека Семінаріѹлѹлѹлѹ дін Блаж.

б) Префациа ачешіі Кзрціі аша сѹнѹ : „ Кзтрѹ Прѣ-
„ сѹсфінцитѹлѹ ши л Хѣлѹминатѹлѹ Варлаам Яр-

Повесте ла м̄. де МѸченничъ л̄ ѿ. Мартіе.
БѸаград. ꙗхѸа. (1689) а)

КуріакодроміѸн, сѸвѸліе лѸцѸтоаре, ка-
ре аре лѸрѸ л̄ Казаній ла тоате дѸминечи-
ле престе ан, ши ла Празничиле Домнецій,
ши ла СѸнцій чей нѸмиць. ЯкѸм лѸтѸю
лѸрѸ ачеста кипь ашезатъ, ши тѸпѸритъ
ши май лѸминат л̄ лимба рѸманѸскѸ дѸ-
ѸоситѸ. СѸпѸт БирѸинца ПрѸлѸминатѸлѸй
ши лѸзлатѸлѸй Іосифъ Лешполд Краюл
БѸдей, ши ал ЦѸрій оунѸрещій ши ал Яр-
дѸлѸлѸй. Фіннд ГѸбернатѸр ЦѸрій МѸріа-
са Банфи Гешрґіе, кѸ БлагословеніѸ ПрѸ-
сѸнцитѸлѸй Куръ Яданасіе МитрополитѸл
ЦѸрѸй. л̄ сѸнѸта Митрополіе л̄ БѸаградѸ.
л̄ анѸла дела мѸнтѸирѸлѸмій ꙗхѸа (1699).

„ХіепископѸл ши МитрополитѸл сѸнѸтей Митро-
„полій л̄ БѸаградѸлѸй, ал ВадаѸлѸй, ал Силва-
„шѸлѸй, ши ал МарамѸрѸшѸлѸй, ши ал Ѹпи-
„скопилор дин Цара оунѸрѸскѸ. Ла сѸзршит:
„Каре лѸкрѸ вѸзѸнд СѸнѸціата дин неажѸнсѸл
„келѸлліи фіннд ши Цара липситѸ, май крѸ-
„цѸт келѸлелеле пе ачест лѸкрѸ бѸнѸ, ш дѸмне-
„зеек, ши кѸ благословеніѸ СѸнѸціатале ай скос
„пре лѸцелесѸл ши челѸр не лѸцелегѸтѸрїй, пен-
„трѸ каре дѸмнѸл дѸмнезѸ сѸ те зиліаскѸ пре
„СѸнѸціата, спре лаѸда нѸмелѸй СѸнѸціатале.

а) ЯфлзсѸ л̄н Бібліотека СемінарїѸлѸї л̄н Блаж.

Де Михай Іцвановичь Түпографѣл тѣ Єѣ- оуггровлахіас. а)

а) Анкінчѣнѣ Кърції є фжкѣтѣ кятрѣ Митрополі-
тѣл Ятанасіє ан ърмѣторіѣл кіп: „Прѣсфѣнциѣ-
„лѣи ши де дѣмнезѣд алесѣлѣи Пхсторіѣ Күр Я.а.а-
„насіє Архієпископѣл, ши Митрополитѣл Скаѣ-
„нѣлѣи Бѣлградѣлѣи, ал Ваѣлѣи, ал Мара-
„мѣрѣшѣлѣи, ал Сілвашѣлѣи, ал Фѣгѣрашѣлѣи
„ши а тоатѣ Цара Ярдѣлѣлѣи ши Пѣрцилѣр
„Цѣрѣи оунгѣрѣшѣи; Видикѣлѣи, Киварѣлѣи,
„Сѣлацѣлѣи, ши ал Красніи, ка оунѣи адеврѣт
„Стѣпан, ши дѣпѣ дѣрѣл дѣлѣи сѣнт Пѣ-
„ринте сѣфаѣтеск плекѣте Анкінчѣнѣи. ш. ч. Пре-
„кѣм сѣ вѣде маї Анколо дін ачастѣ Анкінчѣ-
„не, келѣдіалеле тіпѣрїї ле аѣ пѣртѣт Митрополі-
„тѣл Ятанасіє кѣ Протопопѣл Георгіє Дзіанѣл,
„ші кѣ Стефан Рац Інспекторѣл Бѣлградѣлѣи; іа-
„рѣ чѣ маї маре парте а келѣдіалелор о аѣ дѣрѣт
„Костантін Басараба Бранкован Домнѣл Цѣрїї ро-
„мѣнѣшѣи. Да сѣжршітѣл Кърції спѣне Тіпогра-
„фѣл, кѣ ачастѣ Казаніє сѣл тіпѣрїт дѣне алѣ
„вѣке, дѣр дѣне каре, дѣне чѣ дін Брашов дін
„анѣл 1580 сѣл чѣ дін Бѣлград дѣла анѣл 1641,
„сѣл дѣпѣ чѣ дін Говора дѣла анѣл 1642, сѣл дѣ-
„пѣ чѣ дін Іаш дѣла анѣл 1643 нѣ спѣне. Спѣне
„нѣмаї кѣ ан Стіл ши Ортографіє сѣл фжкѣт оа-
„рѣшї каре мѣтѣрї. Ачастѣ Карте сѣ вѣде кѣ с'аѣ
„тіпѣрїт ан мѣлціме де Бксемпларѣ, пентрѣ кѣ
„ші ан зїлеле ноастрѣ, дѣпѣ ѣн тімп де 130 дѣ
„анї ши маї бїне, Анкѣ сѣ афлѣ маї ан тоате
„Бїсѣрїчїле Ярдѣлѣлѣи. Поменѣше дѣспре ачастѣ
„Казаніє ши Хрісангіє Патріархѣл Іерѣсалїмѣлѣи

КАТЕХІСМ РОМАНЕСК ДЕ ПЪРИНТЕЛЕ ПАВЕЛ БАРАНИ (Barányi). БЪЛГРАД. 1702. а)

САС-ШЕБЕШ (Sabesium) ОРАШ АН ЕКАДНДА САС-ШЕБЕШДАДИ.

VI.

ПЕЛА АНДА 1683 АФАЗСЕ АН АЧЕСТ ОРАШ О ТИПОГРАФИЕ РОМАНЪСКЪЗ, РЪДИКАТЪЗ ДІН ПОРЪНКА ПРИНЦДАДИ ЦЪРІИ МИХАІЛ ЯПАФИ ЧЕЛ БЪТЪРН, ДАР КЪ КЕЛТЪІАЛА ПРЕОЦІЛОР РОМАНЕСІИ. СЕ ВЪДЕ, КЪ АЧАСТЪ ТИПОГРАФИЕ ФОАРТЕ СКЪРЪТЪЗ КРЪМЕ АЪ СЪТЪТЪТ; ПЕНТЪРЪЗ КЪ ПЪНЪЗ АКЪМА НЪМАІ О КАРТЕ НЕ

АН КАРТЪКЪ, КАРЕ О АЪ СКРИС ГРЕЧЕЩЕ СЪПТ ТИТЪЛА: ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΦΦΙΚΙΩΝ ΚΛΗΡΙΚΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΟΝΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΑΓΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ. Ш. Ч. АН ТЪРГОВІЩЕ. 1715. ДА ЛОКДА, УНДЕ ВОРЕЧЕЩЕ ДЕСПРЕ МИТРОПОЛІЦІИ АУТОКЕФАЛОИС, САЪ ДЕСПРЕ АЧЕА, КАРЕ НЪ АТЪРНЪЗ ДЕЛА НИЧІ УН ПАТРИАРХЪ, ЗІЧЕ, КЪ МИТРОПОЛІТЪДА ЯРДЪКЛАДАДИ АРЕ РЕЛАЦИЕ (АНАФОРАН) КЪТЪРЪЗ МИТРОПОЛІТЪДА ЦЪРІИ РОМАНЕСІИ СЪПТ КЪ ВЪНІТ ДЕ ПАТРИАРХЪ ШІ ЕКСАРХЪ (ПАТРИАРХІКЪ КΑΙ ΕΞΑΡΧΙΚЪ ΛΟΓΩ). МАІ АНКОЛО ЗІЧЕ, КЪ МИТРОПОЛІТЪДА ЯРДЪКЛАДАДИ АРЕ ТРЕІ ЕПІСКОПІ ШІЕ СЪПІДШІ, АДЕКЪЗ ЧЕЛ ДЕЛА МАРАМЪРЪШ, СІЛКАШ, ШІ ЧЕЛ ДЕЛА ВАД. ДЕСПРЕ ЧЕЛ ДЕЛА ФЪГЪРАШ, ДЕСПРЕ КАРЕ ПОМЕНЪЩЕ АЧАСТЪ КАЗАНІЕ, ТАЧЕ,

а) Horányi. op. sup. citat. pag. 287.

іасте кѣноскуѣтъ дін ачастѣ Типографіе, каре Карте се нѣмѣще :

Сикриюла де аѣр, карте де проповеданіе ла морцій скоасѣ дин скриптѣриле сфинте, кѣ порѣнка ши лдемнарѣ Мѣрій сале Япафи Миѣхай Краюла Ярдѣлаѣлѣй. Типѣритѣ л Честате л Сасѣшебеш анѣла ѣаѣпг. Сеп. 31. а)

Сібііѣ (Sibirium) Ораш лн Скаѣнѣла Сібііѣлѣй.

VII.

Яфлѣсе лн ачест Ораш лнкѣ пела анѣла 1575 Типографіе, лнсѣ нѣ ромѣнѣскѣ, нічі кѣ Літере кірілічеці. Анѣжѣй пела сѣжршітѣла вѣкѣлѣй а шепѣспрезѣчїлѣ с'аѣ івіт ачі о Типографіе

-
- а) Ячастѣ Карте кѣпрїнде лн сіне 15 Проповеданїй. лн партѣ дін жос а Тїтѣлїй се вѣде Марка Країѣлѣй ши а Цѣрїї, ши лнпрежѣр ѣрмѣгоареле Літере: М. Я. К. Я. Д. П. Ц. Оу. Ш. С. и. п. Пре-кѣвжнтарѣ е фѣкѣтъ кѣтрѣ Домнѣла Цѣрїї, лн каре адеѣѣрѣѣѣ, кѣм кѣ ачастѣ Типографіе дін порѣнка Прїнцѣлѣй, ши кѣ келѣѣїала Преоцілор с'аѣ рѣдікат, ши кѣмкѣ маї сѣс нѣміта Карте лнѣжѣй ши лнѣжѣй с'аѣ тїпѣрїт ачі. Ла сѣжршітѣла Кѣрції ачѣстѣ се четек: „Слѣжї маї „мичї ши плекаці а Мѣрїнтале: Попа Іѣанн „дїн вїнце, кѣ тоці Протопопїй ши кѣ тот „Сѣѣорѣла Рѣмжнїлѣѣр дїн Ярдѣла.

романѣскъ. Петръ Маіор ѿ Иггоріа Бісѣречіи
 Ярдѣлавлѣі фом 148 адѣче ѿнаінте ѿн Часлов,
 каре с'аѣ типзрїт аїчі ла анѣла 1696, шї іасте
 ѿнкїнатъ лѣі Теофіа Мітрополїтѣла Бѣлаградѣ-
 лѣі, а Бадѣлавлѣі, шї а Марамѣрѣшѣлавлѣі, шї а Е-
 піскопїлор дїн Цара сунгѣрѣѣскъ; іар деспре ачѣла,
 адекъ ѿнтрѣ акѣі Типографїе с'аѣ типзрїт, нѣ-
 не спѣне. Міе мїсѣ вѣде афї фост ачастъ Типо-
 графїе алѣі Іоан Барт; пентрѣ кѣ ѿнтрѣ анѣла
 1696, шї 1711 сѣ афлѣ ѿн Сїбіїѣ ѿн Типограф
 кѣ нѣмелѣ Барт а), каре лѣкрѣ кѣ ачѣта мїсѣ
 вѣде маї адеврѣат; пентрѣ кѣ дѣпѣ анѣла 1761,
 сѣ дѣпѣ че Ромѣнїї чеї нѣвнїці іарѣш аѣ кѣпѣ-
 тат Епіскоп, каре лѣкѣла ѿн Сїбіїѣ, іарѣш сѣ
 івѣще ѿн Типограф романѣск кѣ нѣмелѣ Петрѣ
 Барт, ѿн акѣрѣїа Фамїліе сѣ вѣде афї рѣмаѣ
 Типографїа чѣ вѣке, ла ачест Барт дїн ачѣлѣ
 врѣмї, шї маї алес дѣпѣ че дела ѿпѣратѣла Іосїф
 Пѣлѣ аѣ кѣпѣтат дѣосѣвїгѣ слобоженїе спре а ті-
 пзрї тот фѣлїѣ дѣ Кѣрці пентрѣ лѣѣѣ нѣвнї-
 тѣ б) пѣнѣ ѿн зїлелѣ ноастрѣ с'аѣ типзрїт

а) Némethi sup. cit. op. pag. 52.

б) Вѣзї Псалтїрѣ, каре с'аѣ типзрїт ѿн ачастъ Ти-
 пографїе ла анѣла 1791, ѿнде кѣтрѣ Четїторїѣ
 аша скрїе Типографѣла: „Православнїче Четї-
 „тврї! Дѣ лаѣдѣ лѣї дѣнѣзѣ кѣ прин Мїла
 „Прѣѿнѣлацѣлѣдї, шї Прѣмїлостївѣлѣдї ѿ-
 „пѣрат Іосїф ал Доїлѣ ам дѣвнїдїт ачѣта
 „слобоженїе ка сѣ почї ла дѣѣѣ грѣѣскъ неѣу-
 „нїтѣ дѣ тот фѣлїѣ дѣ Кѣрці а типзрї ш. ч.

АВЦІМЕ ДЕ КЗРЦІ. ЯЧЕСТВІ ПЕТРЪ БАРТ АВ ВР-
ЛАТ ІОАН БАРТ, КАРЕ МВРІНД, ШІ АВЖНД НВМАІ О
РАГЪ, АВ РЪМАС ТІПОГРАФІА ЛА ЦІНЕРІЛЕ СВЪ ГЕОР-
ГІЕ ДЕ КЛОЗІВС. *)

АФЛЪСЪ АН СІВІІЎ АНКЪ ШІ АЛТЪ ТІПОГРА-
ФІЕ РОМАНЪСКЪ АЛВІ МАРТІН ДЕ ХОХМЕЙСТЕР; АН-
ІЪ КАРЕ Е МАІ ТІНЪРЪ, ШІ КАРЕ НВМАІ ДВРЪ АНВА
1780 С'АВ АНЧЕПЪГ. АНТРЪ АЧАСТЪ ТІПОГРАФІЕ
ФОРТЕ ПЪЦІНЕ КЗРЦІ РОМАНЕЦІ С'АВ ТІНЪРІТ.

КЗРЦІЛЕ, КАРЕ АВ ЕШІГ ДІН АЧЪСТЕ ДОАО ТІ-
ПОГРАФІІ, ПРЕЖТЪМІ САНТ КВНОСКЪТЕ, САНТ А-
ЧЪСТЕ ВРМЪГОАРЕ:

ЧАСЛОВ. СІВІІЎ. 1696.

АВЦЦЪТВЪРЪ КЪТРЪ ПРЕЦІ ШІ ДІАКОНІ, КЪМ
СЪ СЛЪЖАСКЪ А СФЪТА БІСЪРІКЪ. СІВІІЎ ЛА
ПЕТРЪ БАРТ. 1789.

ЧАСЛОВ БОГАТ. СІВІІЎ ЛА ПЕТРЪ БАРТ. 1790.

ТЪЛКЪЛ ВЪАНГЕЛІАЛЪР. СІВІІЎ. 1790.

ЎАЛТИРЪ ПРЪРОКЪЛЪШІ ШІ АПЪРАТЪЛЪШІ ДАВІД,
АКЪМ АТРАЧЕСТАШІ КІП ТУПЪРІТЪ А ЗІЛЕЛЕ
ПРЪАНЪЦАТЪЛЪШІ АПЪРАТ ЛЕОПОЛД АЛ ДЪЙ-
ЛЪ, ШІ КЪ БЛАГОСЛОВЕНІА ПРЪВСФЪЦІТЪЛЪШІ
ДМЪНЪЛЪШІ ГЕРАСИМ ЯДАМОВІЧ ЕПІСКОПЪЛ НЕ-
ОУНІТЪ ДЕ ЛЪЦЪ ГРЕЧЪСКЪ НЕОУНІТЪ АЛ ЯР-
ДЪЛЪЛЪШІ. СІВІІЎ А КЕСАРЪ КРЪЖАСКЪ ПРИВИЛЕ-
ГІАТЪ А РЪСЪРІТЪЛЪШІ ТУПОГРАФІЕ АЛЪШІ ПЕ-
ТРЪ БАРТ. 1791.

*) Каге АН а. 1832 пріімінд Тіпографіа ла мжнъ,
сх зиче Тіпографіа лдї Георгіе де Клозівс.

Скърт Изводе пентрѸ лѸкрѸрѸй де шѸще ши де
килин л скрисѸрѸй де мѸлте кипѸрѸй депре
лимѸа словенѸскѸ пре лимѸа рѸмѸнѸскѸ
скос ши лтокмит спре фолосѸа ПрѸнчилѸр
не оѸницѸй, прин Димитрие Евстатиевич
ДиректорѸа Шкоалелор не оѸните націона-
личешѸй л. М. П. АрдѸлѸлѸй. Сибію л Ке-
саро-крѸжскѸ привилегіатѸ л рѸсѸритѸлѸй
ТѸпографіе алѸй ПетрѸ Барт. 1792.

Александріа сѸв ИстѸрїа лѸй АлександрѸ Ма-
кедон ши алѸй Даріе дин Персида АпѸра-
цилѸр, де Димитрие ІѸркович. Сибію ла
ПетрѸ Барт. 1794. КѸ келтѸла ДѸмнѸлѸй
ПантѸ.

АлѸцере дин Ўалтире. Сибію. 1796.

ГрамматикѸ рѸмѸнѸскѸ, алкѸтѸитѸ де РадѸ
ТемпѸ ДиректѸрѸа ШкоалелѸр не оѸните
націоналичешѸй прин Мареле Принципат ал
АрдѸлѸлѸй, Сибіи, л Типографіе лѸй Пе-
трѸ Барт. 1797.

АхилеѸ ла Скиро, ФапѸа лѸй Метастасіе, а-
кѸм лѸгѸй тѸлмѸчинѸ де ДѸмнѸлѸй ІѸрдане
СлѸтинѸнѸл. Сибіи ла ПетрѸ Барт. 1797.

Бертолдо, ши алѸй Бертолдино ФечѸрѸл лѸй,
дин преѸнѸ кѸ алѸй Какасино НепотѸл лѸй.
Сибіи 1799.

Философіа чѸ лѸкрѸтоаре л рѸндѸелилѸр дреп-
тѸлѸй фиріи, л 4 ПѸрѸци, Сибію 1800.
Исторіа лѸй АрѸир л верѸрѸй де Іоанн. БѸзрак.
Сибіи. 1800.

Акадест. 1802.

Исторія Синдипій Философъ вѣ май. А. т. ж. с. в.
А. т. в. р. с. д. н. л. м. б. а. п. е. р. с. к. з. А. Е. л. и. н. ъ. с. к. з.,
ш. и. л. к. в. м. р. ъ. м. а. н. ъ. с. к. з. Сибій. 1802.

Букваръ де Литургіе. 1802.

Алфавита. Сибій. 1803.

Авццѣтѣрѣ адеврѣтѣ прескѣрт а виндека Бо-
ла сфранцѣвѣ. Сибію ла Петръ Барт. 1803.

Авццѣтѣрѣ де мѣлѣ цѣинце пентрѣ фачерѣ
Рзвашелѣр. 1803.

Квѣант пекскѣрт деспре оулѣвирѣ вѣрѣтѣвѣ
де вакѣ спре А. т. з. р. и. р. ѣ. и. н. и. м. і. й. п. е. н. т. р. ѣ. т. о. ц. й.
Пѣринцїй дин Ярдѣл, ашезат де Михаил
Найцетер Протомедикѣл А. Мареле Принци-
пат ал Ярдѣлѣвѣ. Ла Іоанн Барт. 1804.

Пентикостгарю, А. Тѣпографіа вѣ Іоанн Барт.
1805.

Евангеліе богатѣ, А. Тѣпографіа вѣ Іоанн
Барт. 1806.

Верѣрї беселитоаре А. т. р. ѣ. ч. и. н. с. т. ѣ. п. р. ѣ. л. ѣ. м. и. н. а.
т. ѣ. в. ѣ. ш. и. п. р. ѣ. ѣ. с. ѣ. ѣ. н. ц. и. т. ѣ. в. ѣ. Д. о. м. н. С. а. м. ѣ. л.
в. ѣ. л. к. а. н. Е. п. и. с. к. о. п. ѣ. в. ѣ. Г. р. е. к. о. - к. а. д. о. л. и. ч. е. с. к. ал О.
р. з. д. і. е. й. м. а. р. і. , к. ѣ. н. д. ла а. н. 1807 ал лѣна
лѣ Іаю прин вѣзеленцїа са Іоанн Бѣбѣ,
Е. п. и. с. к. о. п. ѣ. л. Ф. з. г. з. р. а. ш. ѣ. в. ѣ. ш. с. а. ѣ. с. ф. и. н. ц. и. т. Е. п. и.
с. к. о. п. А. Б. л. а. ж. Сибію А. Тѣпографіа вѣ
Іоанн Барт. 1807.

Пирам ши Тисѣе А. верѣрї де Василіе Ярон.
Сибію. 1808.

Патимиле Домнѣлѣй нострѣ Іс Хсѣ, а версѣрѣ де Василіе Ярон. Сибію. 1808.

Повзцѣвире кѣ праксис кѣтрѣ спорирѣ Стѣвни-
лор. Сибію. 1808.

Авзцѣтѣрѣй кѣтрѣ Даскаліи нѣрмаличеши
Шкоалелѣр не оуните дин мареле Принци-
пат ал Ардѣлѣлѣй. 1809.

Авзцѣтѣрѣй де мѣлте цѣинце фолоситоаре Ко-
пійлѣр крещинешѣй, че вѣр вѣрѣ сѣ авѣце-
ши сѣ цѣе дѣмнезеѣска скриптѣрѣ. 1811.

Ворбире а версѣрѣй де гѣлме атрѣ Лешнат бе-
цивѣл, ши Дорофата Мѣѣрѣ са, де Васи-
ліе Ярон. Сибію. 1815.

Бѣвоавнѣ де Нѣрмѣ де Мовси Фѣлѣ Дирек-
тѣрѣл Шкоалелѣр націоналичешѣй не оунитѣ
те дин Ардѣл. Сибію. 1815.

Вѣртичика Нѣравѣрилѣр бѣне, де ачелаш. Си-
бію. 1819.

Бѣвоавнѣ де Нѣме кѣ слове ромѣнешѣй ши ла-
тинешѣй, де ачелашѣй. Сибію. 1820.

Авзцѣтѣрѣ деологичаскѣ деспре нѣравѣрилѣ
ши детѣрѣйле ѣаменилѣр. Сибію. 1820.

Анѣл чел мѣнос, а версѣрѣй де Василіе Ярон.
Сибію. 1820.

Деспре Апеле минерале дела Арпѣтак, Бодо-
ши Ковасна, де Доктѣрѣл Василіе Попп.
Сибію а Типографіа лѣй Іѣанн Барт. 1821.

Истѣрѣя лѣй Софроним ши а Харитей, а вер-
сѣрѣй де Василіе Ярон. Сибію а Типографіа
лѣй Іѣанн Барт. 1821.

Лвзцзтврз деспре фирѣ Лвкѣстелвр челвр
оумблзтоаре, ши прзпздирѣ лвр. Сибію
1828.

Бѣкоавнз лентрѣ Прѣнчій чей рѣмжнещй. Си-
бію ꙗ Типографіа лѣй Іванн Барт. 1828.

Молигвѣник богат. Сибію ꙗ Типографіа лѣй
Геѡргіе де Клозіѣс. 1833.

Вкстракт дин Тестаментѣл векѣ. Яколо. 1834.
Еротокріт, ꙗ 5 Томѣри. Сибію ꙗ Георгіе де
Клозіѣс. 1837.

Ўалгирѣ богатз ꙗ верѣрй. Тот аколо. 1838.

Жертва Ѣмілітеї Нації ромжнещй дин Трансіл-
ваніа адѣсз ꙗ сзрбарѣ Нашеріи Прѣанзл-
цагѣлѣй Лвзрат ши Країѣ Франці І. ꙗ а-
нѣл 1832. Сибію ꙗ Типографіа лѣй М. де
Хоѣмаїстер.

Кзрці, каре с'ѣ тїпзрїт ꙗн Сибіюꙗ, ꙗнсз
каре нѣ сз цїѣ ꙗн каре Типографіе с'ѣ тїпзрїт,
сжнт ачѣсте Ѣрмзтоаре.

Грамматїка ромжнѣскз де Д. І. Вліад. Сі-
бію. 1828.

Плевшанѣл Гр. челе дїнтїѣ кѣнощїнце пентрѣ
треѣвїнца копїлор, традѣсе дїн французѣ-
ще. Сибїю. 1828.

Ячелаш Ябецедар французо - ромжнск. Сибїю.
1829.

Ячелаш. Янета шї Лѣбен. Історїе адеѣзратз
дїн Мармонтел. Сибїю. 1829.

Ачелаш. Діалогври францезо-ромжнещї. Сї-
вїїѸ. 1830.

Ачелаш. Лїмба францозаскз шї ортографїа еї,
аѸ Грамматїка францозаскз дѸпз М. ФѸр-
нїер. СївїїѸ. 1830.

БзкзрескѸа І. Логоф. Поезїї алѸсе. СївїїѸ. 1830.

БзпзцїнѸнѸа СтанѸѸ, Бївлїотекз десфзгѸ-
тоаре дїн францозѸще. СївїїѸ. 1830.

Ачелаш. Мїтологїе пе Лїмба ромжнѸскз кѸ
Ѹз де Ікоане. СївїїѸ. 1830.

Ачелаш. МзрїмѸ шї скздѸрѸѸ Романїлор дѸ-
пз МонтескїѸ. СївїїѸ. 1830.

Ачелаш. Са дїн саѸ ѸрзїтоарѸ дїн Францозїе
дѸпз Волтер. СївїїѸ. 1830.

Марковїч. Сїм. Бїаца Контелзї де Коммінж,
саѸ ТрїзмѸѸа асѸпра амарѸлзї, дїн фран-
цозѸще. СївїїѸ. 1830.

КлѸж (Claudiopolis) Ораш лн Вармегїа КлѸжѸлзї.

VIII.

Лн ачест Ораш се афлз Тїпографїе лнкз
пела анѸа 1545, лнсз нѸ ромжнѸскз, нїчї кѸ
Лїтере кїрїлїчещї, кѸ каре трзеск Ромжнїї. Тїпо-
графїе ромжнѸскз лтжїѸ шї лнтжїѸ сз ївѸще а-
їчї пела анѸа 1703. ДѸпз че Атанасїе Мїтропо-
лїтѸа ромжнїлор дїн Бзлград лн анѸа 1698 прїн
лндемнѸа ІезѸвїцїлор аѸ прїмїт ѸнїрѸ кѸ БїсѸ-

ріка Ромей; ачеши Ієсвїці нѣмаї декѣт аѣ аче-
 пѣт асе мѣстека аѣ трѣбіле Мітрополїтѣлѣшї, шї
 атѣга пѣтѣре а лѣа пѣсте ачѣла, кѣт нїміка нѣ
 аѣдрѣзнѣ а фаче фѣрѣ де шїрѣ лор а). Ачеши
 Ієсвїці, прѣкѣм мїе мїсе паре, аѣ пѣс мѣна пе
 Тїпографїа Мітрополїї; пѣнтрѣ кѣ дѣпѣ доїанї
 дела прїмірѣ ѣнїрїї, адекѣ ла аѣлѣ 1702, Па-
 вел Баранї Ієсвїтѣлѣ аѣ тїпѣрїт аѣ Бѣлград ѣн
 Катѣхісм ромѣнѣск, прѣкѣм ам вѣзѣт маї сѣс,
 ѣнде ам грѣїт дѣспре Тїпографїа дела Бѣлград,
 аѣсѣ, с'аѣ аѣ аѣлѣ ачѣста, с'аѣ аѣ чѣл ѣрмѣ-
 торїѣ аѣ дѣс Ієсвїції ачѣстѣ Тїпографїе ла Кѣлѣж,
 ѣнде ера Академїа лор; пѣнтрѣ кѣ ла аѣлѣ 1703
 ѣн Ієсвїт, кѣ нѣмѣле Бѣїтѣлѣ аѣ тїпѣрїт аїчї алт
 Катїхісм ромѣнѣск. Пѣрѣрѣ мѣ шї прїн ачѣїа
 се аѣтѣрѣще; пѣнтрѣ кѣ дѣпѣ аѣлѣ 1702 маї
 мѣлѣте Кѣрѣї ромѣнѣшї аѣ Бѣлград нѣ с'аѣ маї
 тїпѣрїт, іар ла Кѣлѣж аѣлѣзм ѣрмѣле Тїпографїї
 ромѣнѣшї дела аѣлѣ 1703 пѣнѣ ла аѣлѣ 1744,
 с'аѣ пѣнѣ ла ачѣл тїмп, аѣ каре ачѣстѣ Тїпо-
 графїе с'аѣ лѣат дела Ієсвїці, шї с'аѣ дат ѣ-
 піскопїлор ѣнїці а Ромѣнїлор, акѣрора фѣсѣсе шї
 маїнаїнте; пѣнтрѣ ачѣл дѣпѣ аѣлѣ 1744 нѣсе
 маї вѣд ѣрме де Тїпографїе ромѣнѣскѣ аѣ Кѣлѣж;
 пѣнтрѣ кѣ аѣ трѣкѣт ла Бѣлѣж, ѣнде шї акѣма
 се аѣлѣ.

а) Вѣї: Пѣтрѣ Маїор. Історїа Бїсѣр. маї сѣс. Фол
 98 — 9 — 100.

Взрці тіпзріте лн Тіпографіа КЛВЖВЛВІ НУ.
маї ачѣсте Врмзтоаремї сѣнт кѣноскѣте :

Катехісмѣш, сав сѣма крединцій католичещій
лвѣй Петрѣ Канісіе Доктор скриптѣрїй сфин-
те дин рѣндѣл Соціей лвѣй Іс. Атоарсз пе
Лимба рѣмѣнѣскз а).

Бѣковнз че аре лн сине деприндерѣ лнвз-
цзтѣрїй копїлврѣ ла Карте, ши Сумко-
лвѣл крединцій крецинещій. Зѣче пѣрѣнчїй
але лецій бекї, ши але чей ноав, шапте
тайне але Бесѣречїй рзсзрїтѣлвѣй. ипроч.
лѣкм а адоаварз типзрїтз лн КЛВЖВЛ кѣ
типарюл чїнстїгей Академіей — де Мїхаїю
Бечкерекї. лнѣл Домнѣлвѣй, 1457 ма.

Блаж (Blasium, Balásfalva, Villa S. Blasii) в Оршвл
лн Вармегіа Бзлградѣлвѣ дѣ сѣс.

IX.

Деспре лнчепѣтѣл ачещїй Тїпографїї, батзр
кз нѣе прѣвѣке, лнкз нѣе лѣкрѣл кѣтотѣл лѣ-
мѣрїт. Прѣкѣвїосѣл Пзрїнтеле Іогафат Деваї,

- а) Ичест Катехісм іаeste префзкѣт пе ромѣніе де дн
Іесѣвїт кѣ нѣмеле Георгїе Бѣїтѣл, пе каре Хоранї,
Хогануї нова Memoria Hungaror. Tom. I. pag. 627.
лн нѣмѣще днѣр, лнсз шї порекла, шї локѣл
нащерїї (Караншекеш) шї де сѣвѣршїта щїїнцз а
лїмѣїї ромѣнещї дестѣл адеврѣкзз, а фї фост,
Ромѣн.

дог҃а маїнаїнте Префѣкт Окжрмвїторїѣ ачешїї
 Тїпографїї, антрѣ о Релацие аса дїн 29 Окт.
 1771 кзтрѣ Епископа де ат҃нчї Атанасїе Ред-
 нїк, ла 3 Антревзрї а Гвбернаторѣлѣ Контеле
 (Гроф) Аверсберг (Auersberg) адекз: каре е ста-
 рѣ Тїпографїї де акѣм? че фѣлїѣ де Кзрцї се
 тїпзреск ан ачѣа? шї че ор҃андѣалѣ е пентрѣ
 Цензѣра Кзрцїлор? аша скрїе, кѣм кѣ Мїтро-
 полїтѣ Атанасїе шї дѣпѣ прїмїрѣ ѣнїрїї анкѣ
 аѣ тїпзрїт кѣте о Карте пентрѣ Попорѣа сѣѣ,
 їар дѣпѣ моартѣ ачестѣа аѣ трекѣт Тїпографїа
 ла ѣрмзторїї Епископї Патокї (Іоан), шї Барон
 Клаїн (Іоан Інокентїе.) карїї фїїнд кѣпрїншї кѣ
 алте аѣкрѣрї маї марї, алте Кзрцї н'аѣ тїпзрїт.
 Маї анколо, зїче, кѣ анцелегѣна анпзрѣцїа,
 кѣм кѣ пентрѣ Клерѣа ѣнїт сѣ адѣк Кзрцї дїн
 алте Провїнцїї (Цара ромѣнѣскѣ шї Молдова)
 каре сѣнт анпротїва ѣнїрїї, аѣ порѣнчїт прїн
 ѣн мїлостїв Декрет дїн 14 Окт. 1746 ка сѣ се
 тїпзрѣскѣ Кзрцї дѣпѣ анцелесѣа ѣнїрїї, шї сѣ
 нѣсе маї адѣкѣ Кзрцї дїн Провїнцїї сѣреїне.
 Пзнѣ аїчѣ Прѣкѣвїосѣа Пзрїнтеле Деваї ан Рел-
 ацїа са, каре аїчѣ пе ларг се ва дескрїе а). Де

a) - Illustr. ac Rever. Dom. Praesul!

Domine Patrone gratiosissime!

Ad Gratosissimum Exc. D. Gubernatoris mandatum
 mecum ab Ille. V. 27. labentis mensis gratiose commu-
 nicatum, quo Idem jubere dignabatur, genuinam ac
 circumstantialem sibi super statu hujus Typographiac

ΣΗΔΕ ΣΕ ΕΪΔΕ, ΚΑΙ ΠΑΡΗΓΕΛΕ ΔΕΒΑΪ ΑΒ ΦΟΥΤ ΑΝ
 ΑΥΤΟ ΠΑΡΕΪΡΕ, ΚΑΘΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ ΜΙΤΡΟΠΟΛΙΙ ΔΙΗ
 ΒΥΛΑΓΡΑΔ ΗΙ ΔΩΠΕ ΠΡΙΜΙΡΟΤΟ ΣΗΙΡΙΙ ΑΒ ΡΕΖΜΑΟ ΛΑ Β-
 ΠΙΣΚΟΠΙ ΣΡΜΕΖΓΟΡΙ, ΗΙ ΑΨΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ ΒΛΑΪΒΛΑΒΙ
 ΔΕ ΑΣΤΕΖΙ ΔΡΕΠΤ ΗΙ ΔΕ ΟΔΑΓΕ ΔΕΛΑ ΜΙΤΡΟΠΟΛΙ-

submitti Informationem, an item, et quales in eadem
 hic libri edantur, quaeve circa eorundem Censuram
 provisio subsistat, haec quae novi Illi. V. humillime re-
 ferro. Ad 1. Quis nempe sit praesens status Typogra-
 phiae? Dei gratia et auxilio in tali statu modo hic ere-
 cta habetur Typographia, ut jam in eadem pro neces-
 sitate hujus populi Graeci Ritus Uniti omnes libri tum
 Valachici, qui de praescripto S. R. E. ad recitandum
 Divinum officium ritui huic competunt, tum Scolastici
 Latino-Valachici, qui pro necessitate Studentium re-
 quiruntur, juxta factas jam dispositiones imprimantur,
 ac imprimi possunt.

Circumstantialis vero hujus Typographiae status hic
 est; Typographia haec valachica ante susceptam S.
 Unionem hic in Principatu erecta fuit, uti libri tunc im-
 pressi id ostendunt, suscepta vero S. Unione Episco-
 pus quoque Athanasius pro suo Clero et populo unum
 alterumve librum imprimi curavit, cujus typus eo de-
 cedente ad successores ejusdem Episcopos Patakium
 nempe et B. Klein, qui aliis majoribus distracti, inte-
 rim libros imprimi non curarunt. Anno vero 1746
 posteaquam suae Majestati Sacratissimae innotuisset,
 libros valachicos ex exteris Provinciis S. Unioni mul-
 tum praejudiciosos hunc in Principatum inferri, Ea-
 dem B. suo Decreto de 14. Oct. a. ej. emanato ele-
 mentissime ordinare dignata est, ut huic Ritui in
 Transsilvania proprio idiomate charecterizato omnino
 consoni edantur, ne deinceps ex extraneis Provinciis S.

ТЪЛ АТАНАСИЕ АЪ ТРЕКЪТ ЛА УРМЪТОРІ ЕПІСКОПІ,
 АН ПОТРИВА ПЪРЕРІ МЪЛЕ, ПРИН КАРЕ, КЪНД АМ
 КЪВЪНТАТ ДЕСПРЕ ТИПОГРАФІА ДІН КЛЪЖ, ПЕСКЪРТ
 АМ АРЪТАТ, КЪМ КЪ ТИПОГРАФІА МІТРОПОЛІІ
 ДІН БЪЛГРАД АЪ ТРЕКЪТ ЛА ІЕСЪВІЦІ ЛА КЛЪЖ. БА,

Unioni perniciosi inferantur. Succedens ergo in hunc
 Episcopatum pie defunctus P. P. Aaron et observans
 in Clero populoque sibi subordinato maximam libro-
 rum ecclesiasticorum haberi necessitatem ex eo, quod
 totus Clerus libris apud Schismaticos impressis utere-
 tur, memor postea superius citati B. Decreti circa li-
 brorum hic editionem hic emanati, mox relictæ a suis
 prædecessoribus Episcopis Typographiæ, typum jam
 desertum suis propriis iisque magnis sumptibus reno-
 vavit, ac eo perfectionis deduxit, ut multos jam, quo
 usque ipse vixit hanc Ecclesiam, ecclesiasticos libros
 in eadem imprimi curaverit. Volens autem idem Epi-
 scopus ad mentem S. Canonum pro suo Clero fundare
 Seminarium, hanc etiam Typographiam diæcesanam
 pro fundo subsistentiæ erecti Seminarii æque Diæ-
 cesani Pauperum B. Virginis Mariæ annunciatae nun-
 cupati in suo Testamento, per Majestatem Suam Sa-
 cratissimam anno 1765 2-a Junii Benignissime
 confirmato, applicavit. Quod Seminarium ab eo
 tempore divino auxilio æque propriis sumtibus ad
 tantam perfectionem hanc Typographiam perduxit,
 ut jam uti præmissum est, omnis generis libri vala-
 chici imprimantur. Ad 2. illud nр: an, et quales li-
 bri hic edantur? omnes libri valachici, qui ad eccle-
 siasticum officium recitandum necessarii sunt, in hac
 Typographia impressi habeantur, præter unum Me-
 nologion dictum, quod etiam sub censura est. Doctri-
 na item Christiana seu Catechismus minor a S. R.

АНСШІ МЪЛТ ЧІНСГІТВА ПЪРІНТЕЛЕ ТІМОТЕІЎ ЦІ-
 пар Професорѡ С. ТЕОЛОГІИ ШІ А ДІМБІЛОР ОРІЕН-
 ТАЛІЧЕЦІ АН АКАДЕМІА БЛАЖВАЎІ, ДІН АКЪРѡ
 БЪНЪТАТЕ АМ КЪПЪТАТ МАІ СЪС НЪМІТА РЕЛАЦІЕ,
 АНКЪ СЕ ВЪДЕ АФІ АН ПЪРЪРЪ ПЪРІНТЕЛЪІ ДЕВАІ.

Ecclesia approbatus impressus habetur. Latini vero S. Joannis Damasceni opera Philosophica et Theologia; SS. item Patrum Dorothei, Pachomii, et Theodori Studitae Doctrina christiana, et quaedam Grammatica Italico-Valachica, quae perfecte non dum est finita.

Ad 3-um. Quae videlicet circa librorum censuram provisio subsistat? Dum aliqua Majestati suae Sacratissimae circa statum hujus Typographiae facta fuisset relatio, et Eadem pro zelo illo suo Apostolico, quo in S. Unionem propagandam fertur, hanc Typographiam confirmare, atque pro majori illius incremento virtute B. sui Decreti inductionem quoque librorum valachicorum ex exteris Provinciis medio Exc. R. Gubernii Anno 1768 6-ta Junii prohibere Benignissime dignata est, ejusdem B. Decreti sui virtute censuram quoque librorum theologorum V. Illtati. et P. Theologo (Jesuita) Politicorum vero Ecc. R. Gubernio concedere dignata est; et sic ex eo tempore revisio librorum manet penes eos, quibus tunc a sua Majestate concedita est. Quod cum pro muneris mei obligatione Illustr. V. humillime refero, jugi ejusdem observantia maneo. Balasfalvae 29. Oct. 1771.

Illustrissimitatis Vestrae

humillimus in christo Servus
P. Josaphat, Sem. Praef.

Ячест вѣрбат ла Антреварѣ ші пѣрѣрѣ мѣ де-
 спре Анченѣтѣл Типографіі де аколо, ан о Скри-
 соаре аса дін 1 Апр. 1835 аша скріе: „Ажтѣ
 „пентрѣ Типографіа ноастрѣ І. км км ар фі
 „трекѣт Типографіа Мітрополіі дѣпѣ прімірѣ
 „внріі ла Іесѣвіці, км адеврѣт деспре ачѣста
 „нѣ шіѣ німіка, неавжнд де апроапе врѣме де
 „амѣ анделетнічі км черкарѣ векімілор ромѣ-
 „неці. Тотѣші Домнѣле, атрѣ ачѣст обіект,
 „вѣзі, че поате пѣтгі ші Продословіа дѣла Страс-
 „нік дін анѣл 1753, че с'аѣ тіпѣрїт (ан Блаж)
 „де Васіліе Востантін км чел де атжїѣ Тіпарїѣ.
 Яколо пе фаца а 3 аша четѣск: „Шн афлжнд
 „км км дін зилеле рѣпосатѣлѣѣ Кѣр Яданасіе
 „Митрополитѣлѣѣ Бѣлградѣлѣѣ, пѣнѣ а врѣ-
 „мѣ де акѣм а ноастрѣ Тѣпографіе а мѣрамѣ
 „саѣ цїнѣт лѣвлїтѣ.“ Маї анколо зіче ачѣст
 вѣрбат: „Зїса ачѣл ан мѣрамѣ, сѣ поате
 „анцѣлѣѣе метѣфорїчѣѣе дѣпѣ км км чѣла че аѣ
 „цїнѣт талентѣл ан мѣхрамѣ аскѣнс, ла Лѣка
 „19. Асѣ тотѣш батѣр атжта мїсѣ вѣде а зі-
 „че, км км Типографіа де атѣнчѣ пѣнѣ ан зі-
 „леле лѣї Ярон (Епіскопѣл) наѣ фост ан лѣкра-
 „ре, дар нїчі км ар фі фост рѣтѣчїтѣ, нѣ по-
 „ментѣѣе. Де іастѣ дрепт скріе маї анколо, км км
 „кѣ Іесѣвіціі км Тіпарїѣл Ромѣнілор аѣ тіпѣрїт
 „Катѣхісма дін анѣл 1703 (ан Клѣж) сѣ ва
 „кѣноаѣе дін форма Гловелор. Ші спре ачѣст
 „сфѣршіт, ка сѣ те анкрѣдїнѣѣзі, де аї вѣр-
 „цїле поменїте ла мѣнѣ, нѣ преѣѣга лѣе лѣе-

„тѣра ші кѣ Тестаментѣ чл нѣѣ, (тіпзр. л Бзл.
„град лн анѣл 1648) акзрѣл Матрічї шї Стзл.
„пі шї астззї лн Консерваторїѣ Тїпографїї нѣѣ.
„стрѣ.“

Ачѣстѣ кѣкїнтѣ ачестор дої вѣрѣаці, дѣспрѣ
лнчѣпѣтѣл шї лнтѣмплзрїлѣ ачѣшї Тїпографїї,
дѣ шї сѣнт кѣ оарѣш карѣ темѣїѣ зїсѣ, тѣтѣшї
нѣ пог кѣ тѣтѣл сѣ мѣ лнвїнгѣ дѣспрѣ ачѣл,
кѣм кѣ Тїпографїѣ Мїтрополїї Бзлградѣлѣ дѣ-
пѣ прїмїрѣ ѣнїрїї прїн Мїтрополїтѣл Атанасїѣ
лѣ рѣмас лѣ ѣрмѣзторїї Епїскопї, шї нѣ лѣ трѣ-
кѣт лѣ Іесѣвїці. Пѣнтрѣ кѣ ачѣл, чѣ зїчѣ Пѣрїн-
телѣ Дѣвѣї, кѣм кѣ Мїтрополїтѣл Атанасїѣ шї
лѣпѣ прїмїрѣ ѣнїрїї (1698) лѣ маї тїпзрїт кѣ-
тѣ о Карте unum alterumve librum, пѣнтрѣл
Клѣрѣл шї Попѣрѣл сѣѣ, нѣї адѣвѣзрат. Ачѣстѣ
ѣ адѣвѣзрат, кѣ Кѣрїакодрѣмїѣн сѣѣ Казанїѣ,
карѣ сѣл тїпзрїт сѣпѣт Мїтрополїтѣл Атанасїѣ,
їастѣ тїпзрїтѣ лн анѣл 1696, шї ашѣ прїн ѣр-
марѣ ѣнїрѣ; лнчѣ мїѣ мїсѣ вѣдѣ афї фост лнчѣ-
пѣтѣл тїпзрїрїї ачѣшї Казанїї лн анѣл трѣкѣт
сѣѣ лнїнтѣ дѣ ѣнїрѣ, шї нѣмаї кѣ сѣл сѣфѣр-
шїт лѣпѣ ѣнїрѣ; пѣнтрѣ кѣ Стѣфан Рац Інспек-
торѣл Бзлградѣлѣ, карѣ ѣрѣ ашѣ марѣ лнпѣтрї-
вїторїѣ ѣнїрїї, прѣкѣм сѣ вѣдѣ дїн Рѣлаціѣ лѣї
Пѣтрѣ Дѣбрѣ Дїрѣкторѣлѣ фїшкѣлїчѣск маї сѣѣ
нѣмїтѣ, шї Кѣстантїн Бѣсарѣба Дѣмнѣл Цѣрїї
ромѣнѣшї, нѣ ар фї дат ажѣвторїѣ спрѣ тїпзрї-
рѣ Кѣзрїї, дар кѣм кѣ ачѣшѣ амѣндѣї лѣ дат.
сѣ вѣдѣ дїн Прѣкѣвѣнтѣрѣ зїсѣї Кѣзрїї. Іѣрѣ кѣ-

тѣи пентрѣ Катехісмѣ, каре аѣ ешит дін ачастѣ
 Типографіе ла анѣла 1702 нѣ е типзрїт де Мі-
 трополїтѣ Атанасіе, чї де Павел Баранї Іесѣви-
 тѣла, прекѣм ам възѣшт маї сѣс. Аша дарѣ дѣпѣ
 прїмїрѣ ѣнїрїї ла Бѣлград нїчї о Карте нѣ с'аѣ
 маї типзрїт. Дін потрївѣ ла Клѣж ла анѣла 1703
 с'аѣ типзрїт, прекѣм маї сѣс ам възѣшт. Ачел
 Декрет дела анѣла 1746, деспре каре поментѣше
 Деваї аН Релациа маї сѣс нѣмїтѣ, мїсѣ вѣде а
 фї о фаптѣ а Епїскопѣлѣи Іоан Інокентїе Влаїн,
 каре пе ачѣле времї ера ла Вїенна пентрѣ проче-
 сѣла че авѣ кѣ Іесѣвїцїї шї кѣ алцї протївнїчї;
 прїн каре Декрет Типографїа, каре фѣсѣсе а Мі-
 трополїї, іарѣш о аѣ кѣщїгат дела Іесѣвїцї; ка-
 ре лѣкрѣ мїе кѣ атѣт мїсѣ вѣде маї адевѣрат,
 пентрѣ кѣ дѣпѣ вѣѣмѣ ачестѣи Декрет Кѣрцї ті-
 пзрїте аН Клѣж ла Іесѣвїцї нѣсѣз маї вѣд, чї
 аН скѣртѣ вѣѣме сѣ івек аН Типографїа Бла-
 жѣлѣи. Ба чеї маї мѣлат, аНсѣшї Типографѣла Беч-
 керекї, каре маїнаїнте ера ла Клѣж, дѣпѣ врео
 кѣцїва ані сѣ івѣѣше аН Блаж а). Ачастѣ амѣ
 пѣрѣре аНсѣз пѣнѣ атѣнчѣ рѣмѣне нѣмаї пѣрѣ-
 ре, пѣнѣ ба венї ла лѣмїнѣ Декретѣла маї сѣс
 нѣмїт дела анѣла 1746, каре саѣ пѣрѣрѣ мѣ,
 саѣ пѣрѣрѣ ачелор дої бѣрѣацї ва аНтѣрї. Іар
 зїса ачѣла а Домнѣлѣи Професор Цїпар, кѣмкѣ
 Мѣтрїчїле шї Цѣмнїї Типографїї чеї векї а Мі-

а) Вѣзї Кѣртїчїка: Doctrina christiana. Balásfalva.
 1757. шї Літѣргїа тот аколо типзрїтѣ. 1756.

трополії Бзлградській ші актзї сє афлз лн Блаж, поате фі лн тот кінѣл адевратз сав кт лндатз дѣлз примірѣ Знірії аѣ трекѣт Типографіа ла єпископії Зрмзторї, дѣлз пѣрѣрѣ Дѣмнѣлѣ ші а Пѣрїнгелѣ Дѣвал, сав кѣ лнглїѣ о аѣ кѣпрїнс Ієсѣвіції, ші маї тѣрзїѣ дѣла ачѣштѣ аѣ кенїт, дѣлз пѣрѣрѣ мѣ, ла Блаж.

Кѣрціле, каре с'ав типрїт лн Блаж, прѣкѣт не сѣнт кѣноскѣте, сѣнт ачѣсѣте Зрмзтоаре:

Флоарѣ Адеврѣлѣ пентрѣ пачѣ ші драго-стѣ де ѡеще. Дин Грѣдинїле сѣнтелѣр Скрїптѣрїї прїн маре стѣрданїа кѣчѣрнїчїлѣр лтрѣ Ієромонахї. л Мѣзнѣстїрѣ с Трїонцѣ дѣла Блаж. ла анѣл ѣаѣн. кѣлѣсѣ — аколѣ адоаарѣ ѣаѣсї.

Страснїк, Блаж. 1753. — 1804.

Лѣтѣрїє, 1756 — 1807.

Лѣвѣцѣтѣрѣ крѣшїнѣскѣ прїн лтрѣвѣрїї шї рѣспѣнсѣрїї, пентрѣ прокопѣла шкоалѣлѣр. Яѣм адоаарѣ тѣпѣрїтѣ кѣ Благословенїа Прѣѣсѣфїнцїтѣлѣшї Кѣрїѣ Кѣр П. Пакѣл Яѣрон Блѣдїка Фѣгѣрѣшѣлѣшї. л Мѣзнѣстїрѣ сѣнтѣй Трїонцѣ ла Блаж. Маї й. ѣаѣнѣ. де Дѣмїтрѣ Рѣмнїчанѣл.

Пѣсѣторѣска Даторїє дѣзеєцїї тѣрме, вѣстїтѣ шї кѣ благословенїа Прѣсѣф. Д. П. П. Яѣрон, тїпѣрїтѣ л Блаж. 1759.

Геронїє Которе дин чїнѣл Марѣлѣшї Васїлїє Ієромонах, ал Мѣрїнсале Д. Пѣтрѣ Пакѣл

Яронъ , прин Цара Ярдѣлавлѣи ши Пзрци-
лвр ей апревнаге влздиквлѣи Фзгзраш-
влѣи л чѣле свфлетецѣи генерал викариѣш.
Фрзцилвр воастре чинстицилвр Протопопѣ
дела Домнвл Хсѣ феричире , спзсеніе , ши
маре милз. л Блаж. ꙗѡѡ.

Пзсторѣска Посланіе саѣ догматика лвзцз-
тврз л Бисѣричѣи рзсзритвлѣи кзтрз кѣ-
вантзтоарѣ тврмз кѣ Благословеніа Прѣ-
всфинцитвлѣи ши Прѣлѣминатвлѣи Кврѣѣ
Квр Петрѣ Павел Ярон влздиквл Фзгзра-
швлѣи , акѣм датз ши тѣпзритз ла сѣнт
Троицз л Блаж. ꙗѡѡ. Маю ѣі. де Петрѣѣ
Снеіанвл тѣп. — адоаварз аколѣ 1816.

Ярон П. П. Ядевзрата мѣнгзере л времѣ де
липсз. л Блаж. 1761.

Лчѣперѣ Яшеззмѣнтѣл ши Искзалитѣриле
сѣнтвлѣи ши л тоатз лѣмѣ Сзбор дела
Флоренціа дин чѣле векѣ гречешѣи ши ла-
тинешѣи спре лцелѣцерѣ ши фолосѣл Нѣ-
мвлѣи нострѣ акѣм лтѣю префзкѣте , ши
лтрачест кип тѣпзрите кѣ Благословеніа
Прѣвсфѣнитвлѣи ши прѣлѣминатвлѣи Кв-
рѣѣ Квр Петрѣ Павел Ярон влздиквл Фз-
гзрашвлѣи , ла сѣнт. Троицз л Блаж. л
анѣл Домнвлѣи ꙗѡѡв. Япр. ѣз.

Акадист. 1763.

Евангеліе. 1765 — 1776.

Ўалтире. 1764.

Часлов. 1766 — 1793 — 1808.

Ащинцаре каре аѢ фзкѢт Екц. са Іѡ. БѡбѢ
Блздика ФзгзрашѢлѢй чинститѢлѢй сзѢ
Клер деспре рздикарѢ КапитѢлѢй А Блаж,
ла анѢл 1807.

АтѢл зи ІѢліе, адзогѢнд ши 2 КѢвѢнтзрѢй
деспре Преоціе, ши деспре ДѢхѢл чел бѢн
ши ачелѢй рзѢ пзсторѢй сѢфлетеск. Блаж.
1808.

Фѡрма КлерѢлѢй ши а ПзсгѡрюлѢй бѢн. А
Блаж. 1809.

КѢвѢнт пзсгѡреск (де Іѡанн БѡбѢ) Блаж.
1811.

Фѡма дела кѢмп (де Іѡанн БѡбѢ) Блаж. 1812.

Байда Димитріе КѢвѢнтзрѢй (долѡ) дин каре
чѢ динтѢй сѢпт нѢмеле КлирѢлѢй челѢй
май бзтрѢн, кѢ ПрилежѢл ИнсталаціѢ Ка-
ноничілѡр де Екц. акѢм де нѡѢ фѢндзѢлѢ-
ницѢй 1807. Пе атѢл ІѢліе саѢ алкѢтѢит.
ЧѢлалатз сѢпт нѢмеле КлирѢлѢй челѢй ти-
нзр А МѢхѢѢмѢл сзѢ А зіѡа кѢнд Екц. са
А КлѢж семнѢл ѢрдѢлѢй лѢй Леополд ал
2лѢ лаѢ примит А анѢл 1809. 25. Япр.
ѡѢл зис. Блаж. 1813.

Триста ПредикѢ каре ла АгропарѢ Екцелен-
ціѢ саѢе прѢлѢминатѢлѢй ши прѢлѢзритѢ-
лѢй Домн Іѡанн БѡбѢ de Károlnok Mo-
postog, ал прѢлѢналтѢлѢй Стат дин лѢн-
трѢ крзеск Консіліар, ал сгзрзлѢчѢтѢлѢй Орд-
іналцатѢлѢй Імператѡр Леопол Коменда-

твр ін М. Принціпат ал Ярдѣлаші ші а
 Пзрцілвр апрвнатє Греко-Католік Епіскоп
 ал Фзгзрашлаші, атрѣ вѣчника поменіре а
 прѣквнлаші Епіскоп, ші Пзрінте дін фіа-
 скѣ драгостє ін АѢна лші Октомвриє ла 7.
 зіле 1830. А с. Мзнзстїре а Блажлаші сав
 квѣнтат прін Феодвр Поп de Ujfalu Ка-
 нонік Пріміцеріѣ, а с. Скріптѣрі Клерлаші
 тинзр Профессвр ші Парох а Орашла Блаж.
 1830.

Каноанеле Сзвѣрлаші марє дін анла 1833. А
 Блаж 3 Іліє.

Ѣн Преот ромѣнск, врѣднік де адѣчере амін-
 те, ші де Ѣрмаре, препѣс атро Предікѣ,
 карѣ, дѣпз че сав дѣс а Бесѣріка Кадедра-
 лѣ рзпослатѣла Домн Гаврііл Стоїка де Бачї,
 Препосїтѣла Капітѣлаші, Канонїкѣла Бесѣрічї
 Кадедрале, Вікарїѣла Ѣенерал а Мзрїї сале
 прѣлѣмінатѣлаші Епіскоп ал Фзгзрашлаші,
 Протопопѣла Блажлаші, Деканѣла а Комїта-
 тѣла Бзлградлаші де жос, ші ал Ззрандѣ-
 лші, Продїректврѣлаші Ліцеѣлаші дін Блаж,
 о лѣ зіс Канонїкѣла Костантїн Ялѣган а Бе-
 сѣріка Кадедралѣ а 14. Маю 1836. Блаж.
 кѣ Тїпарїѣ Семинаріѣлаші.

Деспре Анчепѣтѣл Типографіілор Ан Цара ромѣнѣскѣх
песте тот.

X.

Матеї Водѣ Басараба, каре аѣ домніт дела анѣл 1632, пѣнѣ ла анѣл 1654, ѣн Бѣрбаг, ан каре сѣ вѣд а фї фост ѣніте шї вітежіе ан рѣзѣоїѣ, шї іѣірѣ ферііріі Патріі, шї о деосѣітѣ політікѣ де а стѣпѣні; пентрѣ кѣ о домніе лѣнгѣ маї бїне де доазечї де анї, пе ачѣле времї, ан Цара ромѣнѣскѣх, нѣ ансемнѣзѣ алт чеѣа, декѣт о немѣржінітѣ лаѣдѣ пентрѣ фїеѣе че Домн. Ячест Матеїѣ аѣ фост чеа динтѣїѣ, каре аѣ гѣндіг деспре рѣдікарѣ ѣніі Типографіі ромѣнеѣї. Прїчініле, каре л аѣ аплекат спре ачаста се вѣд а фї фост рѣдікарѣ Типографіілор ромѣнеѣї ан вєчінатѣл Ярдѣл, каре Типографіі, прекѣм ера рѣдікагѣ, шї окѣрмѣіте де Калвіні шї Лѣтеранї, аша шї ан Кѣрцілѣ, каре се тіпѣрѣ ан ачѣлѣ, ера мѣлт пѣцін аместекагѣ догмеле ачелор Ансіторї. Ка кѣ атѣта маї таре сѣ поатѣ ста анпротїѣа ачестор анѣѣѣѣтѣрї сѣгреїне, нѣ аѣ пѣтѣт Матеїѣ маї бѣн мїжаок а афла декѣт рѣдікарѣ ѣніі Типографіі, шї тіпѣрїрѣ Кѣрцілор, ан каре сѣ се кѣпрїндѣ темейѣл дрѣптеї кредїнѣѣ, шї прїн каре, де ар фї де ліпсѣ, сѣ поатѣ асѣ шї

сци кѡ оареш каре фолос анпротѣва аноіторілар.
 Спре ачест скоп адвсаѡ Матеіѡ ан анѡл 1634
 ѡн кзлѡгзр кѡ нѡмеле Мелегіе Тіпограф дін
 Македоніа, пе каре л'ѡв рѡндѡіт вгѡмен ла с.
 Мзнгстїре Говѡра а), ѡнде ѡв шї рздїкат ан
 скѡртз врѣме Тіпографїе. Шзрѡан вѡдз Кант-

а) Ачаста о адевѡрѣзз ѡн Хрісов ачестѡї Доми
 скріс ан Бѡкѡреції ан ѡ. Іан. 1634, каре ашѡ
 ѡрмѣзз:

„Кжцї сѡѡ фзкѡт милостивї, шї кжцї аѡ
 „авѡт дѡрїнцз шї причѣпере, шї тоцї чей ч
 „сѡѡ невонт сз факз вѡнхтзцї, шї нѡ алт ч
 „ва фзрз нѡмай кѡ дѡдл дѡнзїск аѡ фост
 „пѡртацї, шї ачестѣ сѡѡ аѡреднїчїт асз кї
 „ма Фїй ай пѡтерїй, шї Мошѣнїй Апзрзцїй ч
 „пасте гзгїтз дѡла анчепѡтѡл фачерїй лѡмїнїй,
 „прекѡм шї апостѡлѡл зїче: кжцї сз поартз кѡ
 „дѡдл лѡї дѡнзїсѡ, ачешѣ сжнт Фїй лѡї дѡнз
 „зїсѡ. Яшїждерѣ пїнтрѡ ачѣа тот кареле ва сзш
 „мжнтѡаскз сѡфлетѡл сзѡ, дѡтор пасте сз ѡр
 „мѣзе челѡр милостивї, шї кѡ ачаста шї сжн
 „гѡр пре сїне сз аѡреднїчаскз, прекѡм зїчї
 „Маѡей ѡн҃гелїстѡл: ферїче дѡ чей милостивї,
 „кж ачѡ вор фї милѡцїй, кжчї кжнд вѡр алї
 „га ла пѡрцїле Апзрзцїй черїлѡї, сз нѡ лїс
 „фкѡе, чї май вжртѡс кѡ вѡкѡрїе сз лїсз дѡш
 „кїзз шї кѡ мзрїре шї кѡ чїнстѣ чѣа че пасте
 „анантѣ лѡї дѡнзїсѡ, ка нїще Фїй ай пѡ
 „терїй фїннд а лзкшѡрїле черїцїй лзкѡїтѡрї
 „а вѣчїй вѣчїлѡр фкѡнѡнжндѡсз кѡ нестрїкз
 „чоасз шї непѡтрѡде кѡнѡнїй. Пїнтрѡ ачѣа шї

КЪЗЕНЛА АНКЪ АЪ ФОСТ ІЗБІГОРІЪ ШІ СТРЪДЪІГОРІЪ
 ПЕНТРЪ ТІПОГРАФІІЛЕ ШІ ЛІТЕРАТУРА РОМАНЪСКЪ.
 ІАР СВІТЪ ВРЪМЪТОРІДА АЧЕСТВІА КОСТАНТИН БОДЪ

„ЕЪ АТРЪ ХЪ ДМНЕЗЕЪ БЪИ КРІДИНЧОБЛА, ШІ БЛАГС-
 „ЧЕСТІВЛА ШІ ДЕ ХЪ ЮБИТЪРЮА І. МАДІЙ ВВ. КЪ МИ-
 „ЛА ЛДІ ДЪМНЕЗЕЪ ШІ КЪ ДМНЕЗЕАСКЪ ВОИНЦЪ ДОМИ
 „А ТОАТЪ ЦАРА ОУГРОВАХІЕЙ, НЕПОТЪРЪПОСАТЪЛДІ
 „БЪТЪРЪНДЛДІ ІУ. БАСАРАВЪ ВОЕВОДА КЪ ДЪРИНЦЪ
 „АМ ОУРМАТЪ ЧЕЛЪРЪ ЧЕ АЪ ФОСТЪ МАЙНАИНТЕ ДЕ НОЙ
 „ДЕ ДЪМНЕЗЕЪ АҚВРОНАЦІ ДОМНИ, КАРІЙ АЪ ДЪ-
 „РЪИТЪ, ШІ АЪ АТЪРИТЪ ДМНЕЗЕЕЦІІЛЕ МЪНЪСТІРИЙ.
 „АШИЖДЕРЪ АМ ЮБИТЪ ШІ ДОМНІА МЪ, ШІ АМ
 „АВЪТЪ ДЪРИНЦЪ КЪТЪРЪ ДЪМНЕЗЕЕЦІІЛЕ МЪНЪ-
 „СТІРИЙ, ІАР МАЙ ВЪРТОСЪ КЪТЪРЪ СФІТА ШІ ДМНЕ-
 „ЗЕАСКА МЪНЪСТІРИЕ ЧЕ СЪ КІАМЪ ГОВЪРА ПРЕСЪЕ
 „АПА ЧЕ СЪ КІАМЪ УЛТЪЛА, ОУНДЕ ГАСЪЕ ХРАМЪЛА
 „АДЪРМИРІЙ ПРЪСФІТЕЙ ШІ ПРЪКЪРАТЕЙ СЪТЪПЪ-
 „НЕЙ НОВАСТРЕ ДЕ ДМНЕЗЕЪ НЪСКЪГОАРЕЙ ШІ ПЪРЪ-
 „РЪ ФІЧОАРЕЙ МАРІЕЙ, ШІ А ПЪРІНТЕЛДІЙ ІГЪ-
 „МЕН. МЕЛЕТІЕ МАКИДОНЪНЛА ТУПОГРА-
 „ФЪЛА, ШІ ТЪТЪРЪРЪ ЧЕЛЪРЪ АТРЪ ХЪ ФРАЦІЙ АЪ-
 „КЪИТЪРІЙ АЧЕЦІІ СФІТЕ МЪНЪСТІРИЙ, ПЕНТРЪ КА
 „СЪ ФІЕ СФІГЕЙ ШІ ДМНЕЗЕЕЦІІЙ МЪНЪСТІРИЕ ОУН
 „САТЪ, КАРЕ ГАСЪЕ АПРОАПЕ ДЕ МЪНЪСТІРИЕ ПРЕ ВАЛЕ
 „МАЙ А ЖОСЪ, ШІ НЪМЕЛЕ САТЪЛДІЙ ГОВЪРА, ПРЕ
 „НЪМЕЛЕ СФІТЕЙ МЪНЪСТІРИЙ, КА СЪ ФІЕ А ПАЧЕ
 „ШІ СЛОБОЗІ ДЕ БІРЪ, ШІ ДЕ МІАРЕ КЪ ЧАРЪ, ШІ
 „ДЕ ДІЖМЕ, ШІ ДЕ ФЪНЪ, ШІ ДЕ БОЪ, ШІ ДЕ
 „КАЛ ДОМНЕСКЪ, ШІ ДЕ УАЕ СЪКЪ, ШІ ДЕ ЗЪЧЪЛА-
 „ЛЕ, ШІ ДЕ ШЕРІТЪ, ШІ ДЕ ДІЖМЪРІГЪ ДЕ СЪДЪПІЙ,
 „ШІ ДЕ РЪМЪТЪРІЙ, ШІ ДЕ ВІНЪРІТЪ, ШІ ДЕ МА-
 „ГАЕ, ШІ ДЕ КАТЪЛАЛА ШКНЕЛЪРЪ, ШІ ДЕ АПРЪ-

Бранковѣнѣла аз ажѣнс Типографііле ші Літера-
тѣра ромѣнѣскѣ ла чѣ маї маре старе агѣта,
кѣт орї че аре Літератѣра ші Кѣлтѣра ромѣнѣ.

„мѣтѣрї, ши де кай де шлак, ши де подвоа-
„де, ши де тоате мѣнкѣтѣриле, кѣте сѣнт
„престе ан ꙗ Цара Домній мѣле, ши нимент
„сѣ нѣ айѣк ничї ш аместекѣтѣрѣ кѣ дѣншїй,
„пентрѣ кѣ ачестѣ сѣнтѣ ши дѣмнезеаскѣ Мѣ-
„нѣстїре Говѣра а фост зїдїтѣ де Отрѣмошїй
„ши Мошїй ношрїй, дѣпѣ ачеста аб ажѣнс врѣ-
„ме де аб сѣрѣнит, ши тоате Оателе исѣл
„спарт, ши сѣл рѣсїпїт прин тоате пѣрцилї
„ши прин алте Цѣрї, де маїнаїнте врѣме. Пѣр
„дѣпѣ ачѣа кѣнд аб фост ꙗ зїлеле Домній мѣ-
„ле, кѣнд ꙗтрѣ тот дѣмнезеѣ бїне аб воїт, ши
„мила са агѣпра мѣ аб вѣрѣат, ши чїнстїтѣла
„лѣпѣрат, каре маѣ дѣрѣїт кѣ стѣпѣнїрѣ Цѣ-
„рїй рѣмѣнѣшїй. Пѣр Домнїа мѣ вѣзѣнд пре а-
„чест кѣвїшѣ вѣрѣат ши врѣднїк Мелетїе Маки-
„донѣнѣла гам дат лѣї ачестѣ сѣнтѣ Мѣнѣстї-
„ре, каре скрїе маї сѣс, ка сѣ фїе (адекѣ нѣ-
„ставнїк) пѣзїтѣврїю, ши шкѣрѣмѣиторїю сѣн-
„тїй Мѣнѣстїрїй. Дѣпѣ ачеста ачест прѣкѣвїшѣ
„Пѣрїнте Мелетїе Макидонѣнѣла, кѣ мѣлтѣ ш-
„стенѣлѣ сѣл невоїт, ши аб адѣнат кѣцѣа шѣ-
„менї рѣмѣнїй, карїй аб фост фѣцїцї дїн Са-
„теле сѣнтїй Мѣнѣстїрїй, ꙗсѣ дїн Сѣт дїн
„Глод, ши дїн Бѣрѣшїй, ши Івѣнѣшїй, ши
„дїн Мїхѣшїй, ши дїн Нѣнѣшїй, ши дїн
„Стончѣнїй, ши алцї шѣменї лѣтѣрашїй дїн
„траалте пѣрцїй, ши кѣцї аб брѣт сѣ вїе дїн

ска нѣмаї ачестор треї Бзрбаці, адевзраці Фіи
 ши Пзрінці а Пагрії, аре а мѣлцзмі. Тоці ачеї
 Домні, карїї аз ѡрмат дѣлцз Бранкованѣл, маї

„грачѣсте Сате, гар сз фіе а паче, ка ши Рѣ-
 „мжнїй сфїтей Мхнхстирї, кжцї сжнт адѣ-
 „нацї дин Сателе маї сѣс зисе. Центрѣ кз а-
 „частз сокотинцз саз токмѣлз ѡ ам фзкѣт
 „Домніа мѣ а зїѡа де Беогавленїе анантѣк а
 „тот Ѣзвѣрѣл, ши Архіепископѣлѣй нострѣ Кѣ-
 „рїѣ Кѣр Григѡрїе Митрополитѣл, ши алѣї
 „Ѣѡфил Бпископѣл Рзмникѣлѣї, ши Бфрем
 „Бпископѣл Бѣзѣлѣї, ши алцї Бпископї, ши
 „а тѣтѣрѡр Бгѣменилѡр, депре ла тоате Мх-
 „нхстириле дин Хотаркѣл Цзрїї ноастре, ши а-
 „нантѣ тѣтѣрѡр чинстицилѡр Болрї а Домнїй
 „мѣле, ши Домніа мѣ ам ашззат аша, ши
 „ам джрѣнт ачестѣї кѣвїѡс Бзрбат вредник
 „Мелетїе Макидонѣнѣл ка сз фіе Бгѣмен атрача-
 „стз сфїтз Мхнхстире Гѡвѡра пхнх ла моартѣ
 „лѣї, ши ачест Сат Гѡвѡра, че гасте пе нѣмеле
 „сфїтей Мхнхстирї, сз фіе а паче ши слѡбѡд
 „де тоате кжте скрїе маї сѣс а вѣчї. Ка сз
 „фіе сфїтей Мхнхстирї де фолосинцз ши де а-
 „жѣтѡрїѡ, ши кѣвїѡшилѡр Кѣлѣгзрї де аѣрз-
 „кжминте ши хранз, гар Домнїй мѣле ши Пз-
 „ринцилѡр Домнїй мѣле, ши Стржмошилѡр,
 „ши Мошилѡр ношри вѣчникз поменире, ши
 „де кзїгрз нименї сз нѣ айѣх ничї ѡ кжнтѣл-
 „лх, кз аша гасте пѡрѣнка Домнїй мѣле. Аж
 „ши блестем ам пѣс Домніа мѣ, дѣлцз моартѣ
 „Домнїй мѣле пре каре ва алѣце атрѣ тог бѣ-

єІНЕ КА О СВѢТѢ ДЕ АНІ, МАІ МВЛТ С'АВ СТРЪДВІТ
 ПЕНТРЪ СІНЕ ДЕКЖТ ПЕНТРЪ ЛІГЕРАТЪРА РОМАНѢ-
 СКЪ, ФІІНД ГОЦІ СТРЕІНІ ДЕ НѢМ ШІ НЗІМІЦІ. ДІН

„НБЛ ДМЊЕЗЕВ А ФИ ДОМН ЦЪРІЙ РОМЖНЕЦІЙ, САВ
 „ДИН РЪДЕНІА НѢМВЛЫЙ ДОМНІЙ МѢЛЕ, САВ НѢ-
 „МВЛ НОСТРЪ, САВ ПЕНТРЪ ПЪКАТЕЛЕ НОАСТРЕ ВЪР
 „ФИ ДІН ТРАЛТЕ НѢМВРІЙ, ВЪ РОІІ ПЕРЕ ВОЙ КЪ
 „НЪМЕЛЕ ДОМНВЛЫЙ ДМЊЕЗЕВ ШІ МДНТЪДИТЪРЮ-
 „ЛЫЙ НОСТРЪ ІС ХС, КА СЪ ЧІНСТІЦІЙ ШІ СЪ П-
 „НОЦІЙ, ШІ СЪ ПЪТЪРІЦІЙ АЧЕСТ ХРИСОВ АЛ ДОМ-
 „НІЙ МѢЛЕ, ШІ ПЕРЕ АЧЕЛА ДОМНВЛ ДМЊЕЗЕВ СЪЛ
 „ЧІНСТѢСКЪ, ШІ СЪЛ ПЪХЪТСКЪ, ШІ СЪЛ ПЪТЪРѢ-
 „СКЪ ПЪТЪРЪ ДОМНІА ЛЫЙ, ІАР ПЪ ВІАЦА ЧѢА ЧЕ ВА
 „СЪ ФІЕ СЪІ ВДІХНѢСКЪ СЪФЛЕТЪЛ ЛЫЙ. ІАР КА-
 „РЕЛЕ НБЛ ВА ЧІНСТІ, ШІ НБЛ ВА ПНОИ, ШІ НБЛ
 „ВА ПЪТЪРІ АЧЕСТ ХРИСОВ АЛ ДОМНІЙ МѢЛЕ, ЧІЛ ВА
 „СПОРЦЕ, ШІЛ ВА КЪАКА, ШІ ПЕРЕ АЧЕЛА ДОМНВЛ
 „ДМЊЕЗЕВ СЪЛ КАЛЧЕ ШІ СЪЛ СЪХЪРЖМЕ, ШІ СЪЛ
 „РЪШІНѢЗЕ АІЧІ ПЪ ТРЪПЪЛ ЛЫЙ, ІАР ПЪ ВѢКЪЛ ЧЕ
 „ВА СЪ ФІЕ СЪФЛЕТЪЛ ЛЫЙ, СЪ АІБЪХ ПАРТЕ КЪ ІЪ-
 „ДА, ШІ КЪ АФЪРІСІТЪЛ ІАРЕ СЪ ФІЕ ЛА ЫН ЛОК,
 „ШІ КЪ ЧЕЛЛАЛЦІ НЕКРЕДІНЧОШІ ЖІДОВІ, ШІ
 „СЪІ ФІЕ ПЪРЖШІ ПЪРѢКЪРАТА ШІ ПЪРѢБЛАГОСЛОВІ-
 „ТА СЪТЪПЪНА НОАСТРЪ НЪКЪТЪОАРѢ ДЕ ДМЊЕЗЕВ
 „ШІ ПЪРЪРѢФЪ ФЕЧОАРЪ МАРІА ЛА ПЪРІКОШАТЪЛ
 „ШІ НЕФЪЦАРНІКЪЛ ЖЪДЕЦ, ОУНДЕ НЪ ГАСТЕ ФЪ-
 „ЦЪРІЕ ПЪ ВѢЧІ АМІН. АКЪ ШІ МЪРЪТЪРІЙ АМ ПЪС
 „ДОМНІА МѢ, ПЕ ЖЪПАН ХРИЗА ВЛ. БАН, И ЖЪ-
 „ПАН ІВЪШНО ВЛ. ДЪВЪРНІК, И ЖЪПАН ГЛІГЪРІЕ
 „ВЛ. ВІСТ., И ЖЪПАН ФЕВДОСІЕ ВЛ. ДОГОФЕТ, И
 „МІХАЙ ВЛ. СПЪТАР, И БЪЗЪНІКА ВЛ. КОМІС, И

каре прічині мѣсте Типографіі, каре сѣпт Бранковѣнѣла ера лн флорѣ лор, аша с'аѣ стѣнс, кѣт акѣм нѣмаі дін Історіе ле шім. Шндеі акѣм Типографіа дела Тѣрговіше, Снѣгов, ші чѣ дела Бѣзѣѣ а Епископіі? Кѣ ачѣсте Типографіі, каре сѣнт аріпіле Літератѣріі ші Кѣлтѣріі, аѣ лнчепѣт ші лімба а скѣдѣ лнтрѣ атѣта, кѣт пела сѣѣршітѣла вѣкѣлаші ал опѣспрезѣчілѣ, ші лнчепѣтѣла ал ноаѣспрезѣчелѣ пѣцін аѣ ліпсіт, ка кѣ тотѣла сѣ се піарѣѣ ші кѣ лімба ші лнсѣші Націа лн Цара ромѣнѣскѣ.

Говора (Gobora) Мѣнѣстіре лн Жѣдеѣла вѣлчѣ.

XI.

Говора е о Мѣнѣстіре дін чѣле маі векі, ші лн векіме шна дін чѣле маі богате а Цѣрріі

„Бѣчина вл. Пѣхарник, и Жѣпан Костандин
 „вл. Постѣлник. Лѣѣмй Домніа мѣ ам скріс,
 „ши ам скріс ѣѣ Радѣл Спѣдѣй*) л Чѣгатѣ Скаѣ-
 „нѣлѣшй Бѣкѣрецилѣр, л Лѣна лѣшй Генѣаріе л в.
 „дела Ядам ѣзамѣ. Яній Домнѣлѣшй ѣахлѣ. —
 Яфлѣѣѣ ачест Хрісов лнтрѣ Скрісоріле Спѣгалѣ-
 лѣшй днш Бѣкѣреціі, каре сѣ зіче Спѣгалѣла де
 лѣнѣѣѣ Чісмѣѣоа (пѣцѣла) лѣшй Маврогеніе.

*) Спѣдѣй Σπουδεις ѣѣѣѣнт греческ, каре зіче: ѣченік, лнвѣцѣчел, Studiosus.

ромжнеці. а) МатеїѸ Водз Басарака пела анѸа 1634, пекѸм ам възѸт маї сѸс, аѸ рѸндѸит ла ачастѸ МѸнѸстїре вѸѸменѸа Мелегїе МакидонѸенѸа, шї аѸ рѸдікат аколо Тїпографїе. КѸтѸ врѸме аѸ віецѸит ачастѸ Тїпографїе, антрѸ адевѸр нѸ се шїе; мїе мїсѸ паре кѸ пела анѸа 1652, с'аѸ стрѸмѸтат ла ТѸрговїще, Ѹнде ера шї Мїтрополїа. — КѸрці тїпѸрїте ан ачастѸ Тїпографїе, ачѸсте ѸрѸзѸоаре мї сѸнт кѸносѸѸте:

Правила стѸїхѸ аплѸ. СѸпт МатеїѸ Водз де Мелегїе ТїпографѸа л Говора ꙗѸмв. б)

а) РадѸа Водз, ФечорѸа лѸї Влад Водз КѸлѸгѸрѸа, ДомнѸа ЦѸрїї ромжнеці, антрѸн Хрисов дїн 23. Март. 1497. скрїс ан ТѸрговїще, зїче кѸ ачастѸ МѸнѸстїре зїдїтѸ де СтрѸмошїї лѸї. Іар антралт Хрисов скрїс ан ТѸрговїще ан 3. МаїѸ 1502, пентрѸ ачастѸ Мошїе ѸрѸзѸоареле Мошїї шї венїтѸрї антѸреще. АдекѸ БѸрѸшїї; ГлодѸа; Хїнцова; НѸнѸшеції; Ършїї; Іонещїї; СтончѸнїї; ПлѸвѸзѸѸнїї; КѸа; Невоа; о МоарѸ ла РѸмнїк, шї о Віе ла КопѸчел. — Дїн ЖѸдецѸа Романацілор 10 глѸѸте де грѸѸ; 10 глѸѸте де ѸрѸ; пє тот анѸа, 200 вѸѸаре де вїн; 4 фой де брѸнѸѸ; шї 6 де ѸрѸз дїн ЖѸдецѸа ЦелортѸлѸї; шї мїрѸтїк дела окїне 3000 де аспрї пє ан. — АнтрѸ Скрїсорїле маї сѸс нѸмїтѸлѸї Спїтал.

б) ЯчастѸ ПравїлѸ, прекѸм сѸ вѸѸе дїн Префацие, гасте фѸкѸтѸ де Генадїе Градї АрхіепїскопѸа шї МїтрополїтѸа ЯрдѸлѸлѸї. — ВозѸтам ачастѸ КѸртічїкѸ рарѸ ла ПѸрїнтеле Сїмїон Жїнар, ПрѸ-

Авзцзтврї пресге тоате зїлеле депре лимба
гречаскз препвсе де Мелхиседек в) Иг҃ме-
нѣла дела Лаврѣ Длагомпли (Кѣмпѣлѣнг).

Бавара ꙗхмв.

Пззчегіе ꙗ Говора ꙗхмв. б)

Тѣрговище (Terzobistum) Ораш ꙗн Жѣдецѣла Дом-
ковиці.

XII.

Матеїѣ водз, прекѣм мїе мїсз паре, шї
кѣ Мітрополїтѣла Стефан пела анѣла 1652, аѣ
аѣде Типографїа дела Говора шї оаѣ шпззат ꙗн
Тѣрговище, ѣнде пе ачѣлѣ времї ера Мітропо-
ліа с). Ачастз Типографїе аѣ фост ꙗнеогзцїтз

топоп шї Парох неднїт ал Фзгзрашѣлѣ. — А-
флзсз шї ꙗн Бїбліотека Семїнарїѣлѣ дїн Блаж.

а) Везї помелнїкѣла с. Мзнзсїрї дїн Кѣмпѣлѣнг,
ꙗн каре ачест Іг҃мен Мелхиседек сз афлз пела
анѣла 1636.

б) Поменѣше депре ачастз Пззчегїе Темпѣ ꙗн
Прекѣвѣнтарѣ Граматїчїї маї сѣс нѣмїте.

с) Антрѣ о Дїатз саз Тестамент алѣї Дїмїтрїе
Ворнїкѣла дїн 12. Япр. 1632 сз афлз сѣптскрїе
шї Мітрополїтѣла Цхрїї де атѣнчї Грїгорїе, каре
сз нѣмѣше Архімітрополїт; шї Ѣпїскопѣла Рѣм-
нїкѣлѣї Теофіл, шї Ѣпїскопѣла Бѣзѣлѣї Ѣфрем,
карїї се нѣмек Архіепїскопї, шї алцї 12 Боарї.
ꙗн ачастз Скрїсарє сз вѣде печѣтѣ Мітрополїї

такозінѣа, ші Барвара лѣпздаре дін скаѣнѣа Мітрополіі ші Ѣрмѣтоарѣ моарте лѣвї Янтїм Ікерѣнѣа Мітрополїтѣа Цѣрїї а).

Кѣрціле, кѣте не сѣнт кѣноскѣте, каре лѣвешїт дін ачѣстѣ Тїпографїе, атѣта ромѣнеці шї гречѣці сѣнт ачѣстѣ, че Ѣрмѣзз:

Правила л Тѣрговище 1652 б).

Ѓктоиѣ акѣм лѣгѣй тѣлмѣчит пе лимба рѣмѣнѣскѣ шї тѣпѣрит ла кѣд. де анї а лнѣлцатей Домнїй Іѣван Кѣстандїн Б. Басараба Боевод, кѣ тоатѣ келѣѣлла Мітрополїтѣаѣѣ ал Оунгровлахії Кѣр Янтїм Івїрѣнѣа л с. Мітрополїе а Тѣрговищїй. ѣаѣѣвї. Де Геѣргїе Радовичїй.

Лїтѣргїе. 1713.

Молїтѣѣник. 1713.

Пїлде фїлософѣщї депе лимба грѣчаскѣ тѣлмѣчїте рѣмѣнѣще, каре кѣ кѣчерїе сѣѣ лкїнат прѣлѣѣмінатѣаѣѣѣ Ѣѣлѣдѣвїтѣврї Цѣрїї рѣмѣнещїй Іѣван Кѣстандїн Басараб Боевод, фїїнд Мітрополїт Кѣр Янтїм Івїрѣнѣа, де Кѣр Манѣа ал лѣѣѣ Апостолїй, кѣ акѣрѣѣа кел-

а) Вѣзї: Engel Geschichte der Walachen. Halle 1804. 2-ter Theil. Seite 5.

б) Pray Dissert. hist. crit. vet. Hunnor. Diss. 7. § 3. pag. 139. Sulzer Geschichte des Transalpinischen Daciens. 3-ter Band, Seite 70. Ѣнде поці сѣ вѣзї тїтѣла Кѣрці лѣрїнѣѣще, каре аша сѣ лнѣѣпе: Regula legis voluntati divine accomodata, etc.

ΤΒΑΛΖ ΑΚΩΜ ΑΤΨΨ ΣΑΒ ΤΙΠΖΡΙΓ Α ΤΨΡΓΟ-
 ΒΙΨΕ. ΔΑ ΛΨΓ. ΨΖΣΚΑ. — 1713.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΕΡ ΔΕ ΓΕΩΡΓΙΕ ΡΑΔΟΒΙΧ. Α ΤΨΡΓΟΒΙΨΕ.
 1714.

ΥΑΣΛΟΒ, ΑΚΩΜ ΑΤΨΨ ΤΥΠΖΡΙΓ Α ΛΙΜΒΑ ΡΩΜΑ-
 ΝΨΚΖ, ΚΒ ΚΕΛΤΒΑΛΑ ΛΒΨ ΑΝΤΙΜ ΙΒΙΡΨΝΖΛ
 ΜΙΤΡΟΠΟΛΙΤΒΛ Α ΤΨΡΓΟΒΙΨΕ. 1715.

ΒΙΒΛΟΝ ΕΝΙΑΥΣΙΟΝ ΤΗΝ ΑΠΑΣΑΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΝ ΑΚΟΛΩ-
 ΘΙΑΝ ΠΕΡΙΧΩΣΑΝ. 1708. ΕΝ ΤΗ ΜΙΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΕΝ
 ΤΕΡΥΟΒΙΣΤΩ. α)

ΕΥΘΙΜΙΩ ΖΕΥΓΑΔΕΝΩ ΠΑΝΟΠΛΙΑ. 1710. β) ΧΡΥΣΑΝΘΩ ΤΩ
 ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΩ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩ ΤΩΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΣΥΝΤΑΥ-
 ΜΑΤΙΟΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΦΦΙΚΙΩΝ. ΕΝ ΤΗ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΕΡΥΟΒΙ-
 ΣΤΟΝ ΤΗΣ ΟΥΓΥΡΟΒΛΑΧΙΑΣ ΑΓΙΟΤΑΤΗ ΜΙΤΡΟΠΟΛΕΙ.
 1715. γ)

ΒΨΚΨΡΕΨΨ (Bucurestinum) ΟΡΑΨ ΔΕ ΚΨΠΖΤΕΝΙΕ ΑΝ
 ΖΨΔΕΨΔΑ ΙΛΦΟΒΔΔΨ.

ΧΠΙ.

ΒΗΓΕΛ ΖΨΧΕ, ΚΨ ΨΨΡΒΑΝ ΒΟΔΨ ΚΑΝΤΑΚΨΖΕ-
 ΝΒΛ ΑΡ ΦΨ ΦΨΚΨΤ ΑΤΨΑ ΤΨΠΟΓΡΑΦΙΕ ΑΝ ΒΨΚΨΡΕΨΨ
 δ). ΑΝΙΣΖ ΔΕ Ε ΑΔΕΒΨΡΑΓ ΑΝΒΛ, ΚΑΡΕ ΣΨ ΑΦΛΖ Α ΚΑΡ-

α) Lapis ostendiculi. Vratislaviae 1752. pag. 115.

β) Le Quien oriens christ. Tom. I. pag. 1249, ΚΑΡΕ
 ΣΠΩΝΕ, ΚΨ ΑΥΑΣΨΤΖ ΚΑΡΤΕ Σ'ΑΔ ΤΨΠΖΡΙΤ ΚΒ ΚΕΛΤΒΙΑ-
 ΛΑ ΛΒΨ ΑΝΤΑΝΑΣΙΕ ΜΙΤΡΟΠΟΛΙΤΒΛ ΔΡΨΣΨΕΨ. Wallasz-
 ky op. cit. pag. 431.

γ) ΚΑΡΤΨ ΜΑΨ ΣΨΣ ΝΨΜΨΤΖ Lapis ostendiculi pag. 147.

δ) ΚΑΡΤΨ ΜΑΨ ΣΨΣ ΝΨΜΨΤΖ. 2ter Theil Seite 329.

те, каре сѣпт титѣла К л ъ ч ѣ л с а ѣ к ѣ а л -
 в ѣ ц ѣ т ѣ р і й, л н а н ѣ л 1675 с а ѣ т і п ѣ р і т л н
 Б ѣ к ѣ р е ц і й, а ш а н ѣ Ш ѣ р б а н, ч і Д ѣ к а в о д ѣ, к а -
 р е а ѣ д о м н і т п е а ч е л а т і м п, с а ѣ М і т р о п о л і т ѣ л а
 В а р л а а м, к а р е а ѣ в і е ц і й т п е а ч ѣ л е в р е м і, а ѣ
 р ѣ д і к а т а ч а с т ѣ Т і п о г р а ф і е. С ѣ п т Ш ѣ р б а н К а н -
 т а к ѣ ж е н ѣ л ш і К о с т а н д і н в о д ѣ Б р а н к о в ѣ н ѣ л;
 с ѣ п т М і т р о п о л і ц і й Т е о д о с і е ш і н е м ѣ р і т о р і ѣ л
 Я н т і м І в і р ѣ н ѣ л а ѣ ф о с т а ж ѣ н е а ч а с т ѣ Т і п о г р а -
 ф і е л а ч ѣ м а й м а р е к ѣ л м е, п р е к ѣ м а д е в е р ѣ ж ѣ
 м ѣ л ц і м ѣ К ѣ р ц і л о р, к а р е с а ѣ т і п ѣ р і т п е а ч ѣ л е
 в р е м і л n а ч ѣ Т і п о г р а ф і е. Д ѣ п ѣ г р о ж а в а м о а р т е
 a Б р а н к о в а н ѣ л ѣ ш і, ш і д ѣ п ѣ ж р ѣ т а і с г о н і р е д і н
 М і т р о п о л і е a М і т р о п о л і т ѣ л ѣ ш і Я н т і м, с ѣ в ѣ -
 д е, к ѣ ш і а ч а с т ѣ Т і п о г р а ф і е м ѣ л т a ѣ п ѣ т і м і т.
 Н е о ф і т М і т р о п о л і т ѣ л п е л а a n ѣ л 1742 і а р ѣ ш і a ѣ
 л n o і т a ч а с т ѣ Т і п o г р a ф і e a). Ч ѣ м а й м а р е л o в і -
 т ѣ р ѣ, ш і р а н е a ѣ п ѣ т і м і т a ч а с т ѣ Т і п o г р a ф і e д e -
 л a a n ѣ л 1793 п ѣ н ѣ л a a n ѣ л 1819 с ѣ п т М і т р o -
 п o л і ц і й Д o c і т e й ш і Н e к т a р і e, a м ѣ н d o й c т р e і н і
 в п і р o ц і b). Т р і c т c к р і e д e c п р e a ч a c т ѣ Т і п o г р a ф і e

a) Везі Картѣ, каре се нѣмѣше: Казаній де прѣж-
 нѣре л Бѣкѣреци. 1742.

b) Дусітеїѣ, маїнаїнте вѣскоп Бѣжѣлѣї с'аѣ а-
 лeс, ш і в'аѣ л n т ѣ р і т М і т р o п o л і т л n 26 С e п т.
 1793. В e з і К o н д і к a М і т р o п o л і й Б ѣ к ѣ р e ц і л o р. Д з -
 c a т ѣ с' a ѣ д e М і т р o п o л і e л n 16. Д e к e м. 1812. Т o т
 a ч ѣ л a ш К o н д і к ѣ. М ѣ р і т a ѣ л n Б р a ш o в л n 26. Д e к.
 1826, ш і c' a ѣ л n г р o п a т л a К a п e л a г р e ч a c к ѣ,

8н Бoіар патриот Антрв'н кѣвѣнт кѣтрѣ Ромѣні
 дін анѣа 1821: „О Типографіе, зиче, ера ла
 „Мітрополіе, ші акѣм аѣ ажѣне гражд де каї, ші
 „котенѣцѣ пѣсѣрилор дін кѣрте. Словеле тѣ-
 „пографічеші, де вѣтрѣне че ера сѣ точирѣ ші
 „сѣ шѣрѣсѣрѣ.“ Ячѣстѣ ажѣнгѣ деспре тріста
 старе ачешіі Типографіі пе ачѣлѣ тімпѣрї. Да-
 кѣ стѣрїле Анпрежѣр ар фі Ангѣдѣг вѣѣме Мі-
 трополітѣлѣ Діонісіе Аѣнѣа, ші дакѣ моаргѣ
 нѣ лар фі рѣпїт аша кѣрѣнд дінгѣрѣ чеї кїеѣдї-
 торї; дакѣ нѣ ар фі ѣрмат ачестѣа Ан Мітро-
 поліе Грїгоріе, каре багѣр кѣ ера Бѣрѣат Анѣѣ-
 цат, тотѣш маї мѣлат преѣѣа простїмѣ веки-
 мїі, декѣт кѣлатѣра вѣѣкѣлѣшї нострѣ, ачаста Тї-
 пографіе ар фі Ан чѣ маї фрѣмоасѣ а еї флорѣ.
 Да анѣа 1742 аѣ маї фост Ан Бѣкѣрешї Анкѣ
 о Типографіе, каре се нѣмѣ: Типографіа
 Шкоалеї Бѣкѣрешїлор. Фостаѣ ачастѣ Тї-
 пографіе ші Шкоалѣ аФамілії Бѣкѣрешїлор, с'аѣ
 а Мѣнѣстїрїї Бѣкѣрешїлор, нѣ шїѣ. Пѣла анѣа

лѣсїнд аѣпѣ сїне о авѣре де 18 мїї галѣнї, а-
 фарѣ де алте скѣле де марѣ преѣ. Нектаріе, маї-
 наїнте ѣпїскоп Рѣмнїкѣлѣшї, с'аѣ фѣкѣт Мітро-
 полїт Ан 16. Декѣм. 1812, іар Ан анѣа 1819,
 кѣт де роѣ, кѣт де неѣоѣ с'аѣ лѣсат де Мітро-
 поліе. Вѣзї маї сѣс нѣмїта Кондїкѣ. Ячест Нек-
 таріе аѣ мѣрїг Ан Брашов, Ан 13. Септ. 1825,
 ші с'аѣ Ангѣопат Ан Шкѣї ла Бѣѣрїка с. Ніко-
 лаѣ, плїн де анї, ші де деторїї, каре фѣкѣсе пѣ
 сокотѣла шї нѣмеле с. Мітрополїї.

1818 с'аѡ маї рздікат лнкз о Типографіе лн Бѡкѡреці, каре сз нѡмѣ: Типографіа дела Чісмѣоа лѡї Маврогеніе, рздікатз де Боіаріі рздѡканѡа Клінчанѡа Бив вел Столнік, ші Дімітраке Топлічанѡа Бив вел Слѡуѣр. Маї сѡнт лнкз доаѡ Типографіі, пекѡм спѡн, лн Бѡкѡреці, дар де чіне сѡнт фзкѡте, ші акѡї сѡнт, пзнз акѡм нѡ ам пѡтѡт ці.

Кзрціле, каре с'аѡ тіпзріт лн Бѡкѡреці лн маї сѡс нѡмітеле Типографіі, пе кѡт не сѡнт кѡноскѡте, сѡнт ачѣсте ѡрмзтоаре:

Клѡчѡа, с'аѡ кѣа лнцелесѡлѡї. 1678.

Бібліа. 1688. а)

Мзргзріт. 1691.

Ѣвангеліе гречаскз ші ромѡнѣскз. 1693.

Молітевнік. 1729.

Казаній де Міхаил Іцванович. 1732.

Казаній де прззнѡре алѡї Іліе Меніат, де пе лимѡа гречаскз пе чѣ рѡмѡнѣскз тзлмзчітз, сѡпт Міхаї Раковицз вѡд., кѡ благословеніа ші келѡѡала а прѣосѡїциѡлѡї Митрополит, Квр Нешфіт дела Крит. Ѣѡархѡа Плаюрилор. А Туп. чѣ ноаѡ. †зсн. 1742.

С. Літѡргіе сѡпт Кості Ніколае вѡ. кѡ келѡѡала прѣсѡ. Митрополит ал кесаріеї паластінеї Квр Янаніа. С'аѡ туп. а Мзнз-

5

а) лфлзсз ачастз с. Бібліе ші лн Бібліотека лнпзрзтѣскз дін Віена.

стирѣ с. Сава ꙗ Бѣкѣреци ꙗ Типографіа
Школлеї Бѣкѣрецилор. 1742.

Пентекостаріѣ. 1742.

Ѓктонѣ. 1746.

Літѣргіе. 1747.

Трїѣд. 1747.

Евангеліе. 1750.

Сїмон Архіепїскопѣл в) Тесалонїкѣлѣи депе
гречїе пе рѣмѣніе, сѣпт Шефан Раковицѣ
Бѣ. ши Кур Григоріе Мітрополїтѣл. Бѣкѣ-
реци ꙗ с. Мітрополїе 1765. де Іордаке
Стоїковїч Типографѣ.

Ѓмїліаг адекѣ кѣвинтеле лѣї Макаріе чел ма-
ре ал Егїптѣлѣи, депе Елініе пе рѣмѣніе сѣпт
Алѣксандрѣ Вѣилант Бѣ. шї Мітрополїтѣл
Григоріе, кѣ келѣѣла лѣї Фїларет Архі-
мандрїтѣл Мітрополїї. 1775, де Попа Ко-
стандїн Типографѣл.

Часлов. 1777.

Курїакодромїон де прѣѣсѣїцитѣл Архіепїскоп
ал Аетраханѣлѣи Кур Нікїфор, депре гре-
чїе пе рѣмѣніе, сѣпт Алѣксандрѣ Костандїн
Бѣ. Марѣзи, ши Архіепїскопѣл ши Ми-
трополїтѣл Досїдеї ꙗ Типографіа с. Мі-
трополїї ꙗ Бѣкѣреци, префѣкѣт де Іеро-
монахѣл Григоріе ши Геронтїе. 1801.

в) Афлѣсе ачастѣ Карте шї латїнѣше тїпзрїтѣл ꙗ
Картѣ че се нѣмѣше: Magna Bibliotheca Patrum
et antiquorum Scriptorum Ecclesiasticorum. In fol.
Lugduni apud Anissonios 1677. Tom. XXVII.

Апологія, сав рзспвнс апотрива челор фзрз де ДнѣзеѸ, ши доведире алвй Іѡанн Хри- зостом апотрива Іѡдейлор ши а Ѳалини- лор, іар акѡм ши а алтеришилор, кѡмкѡ Іс Хс іасге ДмнѣзеѸ адеѡзрат, датѡ а тупарю сѡпт ЯлезандрѸ Ніколае Сѡцѡла вѡ. ши Мітрополитѡла Оунгровлахіей Діонусіе, кѡ келѡѡла Дѡмнѣлор Рѡдѡканѡла Кли- чанѡла Бив вел Столник, ши Дімітріе То- пличанѡла Бив вел Слѡжер. А чѡ де ноб фз- кѡтѡ Тупографіе а Дѡмнѣлор а Бѡкѡрещи 1819.

Іѡан Гѡрѡ де аѡр шаге кѡвинте пентрѸ Прев- ціе; ши але алтор трей Пѡринці трей ка- ноничешй Ѳпистолій апотрива Сімоній де- пе Еалліне пе рѡмѡніе сѡпт ЯлезандрѸ Ні- колае Сѡцѡла вѡ. ши Діонусіе Митрополи- тѡла Оунгровлахій а Бѡкѡрещй. 1820, а Тупографіа дела Чисмѡѡа лѡй Маврогеніе. Доведире апотрива Ярмѣнилор де Григоріе Митрополитѡла тѡамѡчитѡ, сѡпт Григоріе ДимитріѸ Гика вѡ. а Бѡкѡрещй. 1825.

Ѣширѡ Францѡзилор а Росіа ла лѡт 1812 аѡпѡ чѡ гречаскѡ а лимѡа рѡмѡнѡтскѡ де Параскиѡа Клѡчѡрѡла де аріе. Бѡкѡрещй 1826.

Кѡвинте панегириче, ши моралниче де Ѳѡфрo- сін Потѡка Професор де Філософіе. Бѡкѡрещй ла Митрополіе. 1826. Де Іероним Сѡтра- торник Тупог.

ЕЛЕМЕНТЪРЪЙ ДЕ ФІЛОСОФІЕ МОРАЛЪ ДЕ НЕОФІТ
 ВАМВА. ТЪЛМЪЧІТЕ ДЕПЕ ГРЕЧІЕ ПЕ РЪМЪНІЕ ДЕ
 КОСТАНДИН РОДОВИЧЪЙ ДИМЪТЪРЪ ГОЛЕЩІЙ. А
 БЪКЪРЕЩІЙ ЛА ЧИСМЪ БОА ЛЪЙ МАВРОГЕНІЕ. 1827.
 МЕДЕТАЦІЙ ПОЕТИЧЕЩІЙ ДІМЪТЪРА ЛЪІ ДЕ ЛАМАРТИН
 ПРИН Д. І. ЕЛ. БЪКЪРЕЩІ КЪ О ІКОАНЪ ЛІТО-
 ГРАФІТЪ.

РЕГЪЛІ САЪ ГРАММАТИКА ПОЕЗІЙ ТРАДЪСЕ А РЪ-
 МЪНЪЩЕ ДЕ І. Е. БЪКЪРЕЩІЙ. 1831.

МАРКОВИЧЪ КЪЛЪЩЕ ДІН НОПЦІЛЕ ЛЪІ ІВНГ. БЪ-
 КЪРЕЩІ. 1831.

РОСЕТ Д. І. ЕРАКЛІЕ АПЪРАТ АЛ РЪЗЪРІТЪЛЪЙ.
 ТРАДЪСЕ АН 5 АКТЪРЪЙ ДЕ П. КОРНЕЛІ, ТРА-
 ДЪСЕ ДІН ФРАНЦ. БЪКЪРЕЩІЙ. 1831.

РЕГЪЛАМЕНТЪЛ ОРГАНИК. БЪКЪРЕЩІ 1832.

ЯРОН ФЛОРИАН, ІСТОРИА ЦЪРІЙ РОМЪНЕЩІ. 3 ТОМ.
 ЦАНЛІ ГЕОГРАФІА ЦЪРІЙ РОМЪНЕЩІ.

СНЪКЪОВ (Snagova) МЪНЪЩЕ ПЕ АН ЖЪДЕЦЪЛ
 ІЛФОВЪЛЪЙ.

XIV.

ПЕЛА СФЪРШІТЪЛА ВЪКЪЛЪВІ АЛ ШЪПТЕСПРЕЗЪ-
 ЧІЛЪ ШІ АНЧЕНЪТЪЛА АЛ ОПТЕСПРЕЗЪЧІЛЪ ЕРА ЛА А-
 ЧАСТЪ МЪНЪЩЕ ПЕ О ТІПОГРАФІЕ ВЕСТІТЪ, КАРЕ СЪ
 НЪМЪ ТІПОГРАФІА ДОМНЪСКЪ. ДЕ ВЪНДЕ КІАР СЕ ВЪ-
 ДЕ КЪМ КЪ ЛЪ ФОСТЪ РЪДІКАТЪ ДЕ КОСТАНДИН БОДЪ
 БРАНКОВЪНЪЛА, ПОАТЕ ПРИН АНДЕМНЪЛА НЕМЪРІТО-

різаві Янгім Івир'їна, каре пе ач'їле времї ера
 в'їсмен ла ач'ї М'їнзс'їре. К'їт а'ї вец'їг ача-
 ста Тїпографїе, антр'ї адевр н'ї се цїе. С'їз в'ї-
 де анс'ї к'ї к'ї моарт'ї Прїнц'їаві Бранков'їна
 шї ал'ї Янгім Івир'їна, шї ачаст'ї Тїпографїе,
 в'їна к'ї Патронїї с'її, с'ї'ї ст'їнс.

М'їлате К'їзр'її дїн ачаст'ї Тїпографїе н'ї'ї е-
 шїт : к'їте ле к'їноск, с'їнт ач'їсте, че в'їрм'їз :
 Флоар'ї дар'їавї.

Евангелїа. А Сн'їгов. 1697.

Карте, с'їз л'їмінз к'ї др'їпте доведирї дїн
 догмеле Бис'їрїчїї р'їс'їрїт'їавї ас'їпра деж-
 гїнзрїї Папїсташил'їр де М'їзїм Полопо-
 нїс'їна к'ї пор'їнка шї кел'ївїала л'її Кс-
 сгандїн Б. Б. воевод шї к'ї благословенїа
 Мїтрополїт'їавї Феодосїе. А Тїпографїа
 домн'їскз, а с'їн'їта М'їнзс'їре Сн'їгов.
 1699. де смерїт'їа антр'їз Іеромонахї Ян-
 гїм Івир'їна.

Л'їзц'їт'їрї крещїнещї фолосїтоаре де с'їфлет
 фїеце к'їз'їа Крещїн, ак'їм л'їт'її скоасе де-
 пе лїмба гречаскз пре ч'ї р'їман'їскз а зї-
 леле пр'їл'їмінат'їавї Домн Косгандїн Ба-
 сараб воевод, к'ї благословенїа пр'їв'їсфїн-
 цїт'їавї Мїтрополїт К'їр Феодосїе. 1700.
 Л'їна л'її Іан'їарїе а Сн'їгов, де Ге'їргїе
 Радовїч. С'їз пр'їф'їк'їт де Фїлодей Ста-
 горец'їа.

ТЪЛЪЙ ДѢМН Іѡ. КѡСТАНДИН БАСАРАБ БОЕВО-
 ДА, СѢЛЪДВИГОРЮ а ТОАТЪ ЦАРА РЪМЪНЪ-
 СКЪ, МИТРОПОЛИТЪ ФІИНА а ТОАТЪ ЦАРА КУР
 ФЕДОСІЕ. ШИ САЪ ТУПЪРИТЪ АН СФЪНТА ЕПИ-
 СКОПІЕ ДЕЛА БЪХЪХЪ. А АНЪЛ ДЕЛА ЗИДИРЪ
 ЛЪМІЙ ꙗꙗꙗ. (1698) АСЪШІЙ ЕПИСКОПЪЛ БЪ-
 ХЪХЪЛЪШІЙ КУР МИТРОФАН ФІИНА ТУПОГРАФ.
 МОЛИТЕВНИКЪ, ГРЕЧЪЩЕ ШИ РЪМЪНЪЩЕ. АН БЪ-
 ХЪХЪ. 1699.
 АБЪЦЪТЪРЪЗ ПРЪЩИЛОР ПЕ СКЪРТ ДЕСПРЕ ШАП-
 ТЕ ТАЙНЕ а БИСЪРИЧІЙ РЪСЪЗРИТЪЛЪШІЙ КЪ ДРЪП-
 ТЕ ДОВЕДИРЪ ДИН ПРАВИЛА СФ. ПЪРИНЦІЙ. А
 БЪХЪХЪ. АНЪЛ 1702.

РЪМНИКЪ (Rimnicium) ОРАШ АН БАНАТЪЛЪ КРАІОВІЙ.
 АН ЖЪДЕЦЪЛЪ ВЪЛЧЪ.

XVI.

ПЕЛА АНЧЕПЪТЪЛЪ ВЪКЪЛЪШІЙ а ОПЪСПРЕЗЪ КЪІЛЪ
 СЪ ІВІ ШІ АН АЧЕСТ ОРАШ О ТИПОГРАФІЕ, АКЪРІА БР-
 ЗІТОРІВЪЛЪ СЪ ВЪДЕ а ФІ ФОСТ ВЕСТІТЪЛЪ АЧЕЛА АНТИМ
 ІВІРЪНЪЛЪ, КАРЕ АЪ ФОСТ АНДЕМНЪТОРІЪ ШІ СПРЕ
 РЪДИКАРЪ ТИПОГРАФІЙ ДЕЛА СЪНЪГОВ, ПРЕКЪМ МАІ
 СЪС АМ ГРЪІТ. АЧЕСТ, АНГРЪ АДЕВЪР МАРЕ ВЪР-
 БАТ, ФЪКЪНДЪСЕ АН 16. МАРТ. 1705 ЕПИСКОП
 РЪМНИКЪЛЪШІЙ а), СЕ ВЪДЕ а ФІ АВЪТЪ ЧЪ МАІ МАРЕ

а) ВЪЗІ КОНДІКА МИТРОПОЛІЙ МАІ СЪС АЪДАТЪ.

гріже, ка сз факз ші ан ачастз парте а Цзрїї о Тїпографїе. Вїецзїтаз ачастз Тїпографїе пзнз ла анзл 1787, шї сзпт арїпіле, шї осзрдїа в-пїскопїлор зрмзторї с'аз тїпзрїт аїчї о мзлцїме де кзрцї. Кзї нз е кзноскзт нзмеле знзї Дамаскїн, Інокентїе, Кліментїе, Грїгорїе, Партенїе, Кесарїе шї Фїларет вїскопїлор дела ржмнїк? Кжцї взрбацї, атжтк ржзрї а фрзмоасей грзїрї; атжтк гзрї де азрї. Ансз фїрѣще е ачаста, ка кз кжт маї таре сз аналтз зн лзкрз, кз атжта маї маре ізцалз сз кадз. Аша с'аз антжмплат шї кз ачастз Тїпографїе, каре сзпт арїпіле маї сзс нзмїцїлор вїскопї фозрте таре с'аз фост анзалцат, сзпт Нектарїе зрмзторїзл лзї Фїларет, шї Галактїон, зрмзторїзл лзї Нектарїе а). *Nobile rag fratrum*, аша кз ізцалз аз кзззт, кжт поате кз нїчї зрмеле ісз маї взд. Дар о нздѣжде дзаче не мжнгзе, кз ачастз Тїпографїе, сзпт арїпіле шї апзрарѣ Прѣсфїнцїї сале Пзрїнтелзї Неофїт вїскопзл ржмнїкзлзї, ка а знзї бзн шї фїербїнте Патрїот, іарзшї ва ажзнѣ ла чїнстк чѣ дїнтжїз, шї іарз ва да родзрї, поате шї маї нобле, декжт каре аз дат маїнаїнте.

Кзрцїле, каре с'аз тїпзрїт аїчѣ, сжнт ачѣстѣ :

МОЛИТЕВНИК. 1706.

-
- а) Нектарїе саз фзкзт вїскоп ла ржмнїк ан 8. Окт. 1792. Іар Галактїон ан 25. Іан. 1813. Везї маї сзс нзмїга кондїкз.

Ўалтире. 1725.

Сфѣтелеши дѣнезеециле Литѣргій ачелор дин-
трѣ сфѣцй Пзринцилор ношри Іванн Зла-
тоуст, алаи Василіе чел маре, ши а Пре-
дештеній. Акѣм лтрѣ ачесташ кип тупзрит-
тз рѣмѣнѣце л сфѣта Епископіе а Римни-
кѣлѣй. Кѣ невоинца ши тоатз келтѣла а
прѣѣсфинцитѣлѣй ши де дѣнезее юбито-
рѣлѣй Кур Інокентіе Епископѣл Рѣмникѣ-
лѣй; Лѣна лѣй Декемврие ѣ. Ла анѣла дела
Хѣ аѣлг. Ла сфѣршит: типзритѣсаѣ ача-
стз сфѣтз ши дѣнезеецкз Литѣргіе прин-
встенѣла Діѣртосирій а Попей Иван Фзгз-
рзшанѣла, де Владѣла Геѣргіевич Тупографѣла.
Минеюл, ла Рѣмник. 1737. Де Епископѣла
Климентіе, фінд Гѣбернатѣр Ярдѣлѣлѣй
ши а Балахій мичй Грофѣла Баллис.

Ўкгоиѣ. 1742 — 1750.

Пентикостарю. 1743.

Часлов. 1745.

Литѣргіа. 1747. Тупзриттз де Попа Миѣай
Аданасіевич, кѣ келтѣла Епископѣлѣй Кли-
ментіе дела Рѣмник.

Бѣкоавнз. 1749.

Ўалтирѣ. 1779.

Казаніе. 1781.

Часлов, де Димитріе Поповичй Тупографѣла.
1784.

Катавасіѣрю, де Миѣай Попович Тупографѣла.
1784.

Федор Студит. 1781.

Обсервацій асупра регвлелор Грамматичій рѣ-
мжнещї де Йонаке Вжкзрескѣ Дїкеофвлаѣ
а Бисѣричїй чей марї а рѣзрїтѣлѣ шї
мареле Бистїерїю а Принципатѣлѣ Валахіей.
Ан Тупографїа с. Епископїй а Рѣмникѣлѣ.
1787. Де Гевргїе Сїн Попа Костандїн Тупо-
графѣл Рѣмничанѣл.

Деспре Анчепѣтѣл Тїпографїїлор Ан Молдова.

XVII.

Тот ачѣле прїчинї, каре аѣ аплекат пре Ма-
теїѣ Бодз, Домнѣл Цзрїї ромжнещї, аѣ Андем-
нат шї пре Васїліе Лѣпѣл, Домнѣл Молдовїї
спре рздїкарѣ Тїпографїї Ан чел Прїнципат (Нѣм.
IX.) адекз рздїкарѣ Тїпографїїлор ромжнещї Ан
вечїнатѣл Ярдѣл, шї фрїка де Антїндерѣ Дог-
мелѣр калвїнещї шї лѣтерѣнещї, каре сѣ вѣрѣ
прїн Кзрцїле ромжнещї, каре сѣ тїпзрѣл Ан
Трансїлванїа. а) Ядолоа прїчинз сѣ вѣде а фї

-
- а) Кѣм кѣ л'аѣ фост фрїкѣ Молдовѣнїлор де Дог-
меле ачестор Аноїторї, сѣ вѣде дїн Кѣзанїа а
ѣлѣ дела Дѣмїнека лѣсатѣлѣ де прѣнзѣ, Ан
каре окзреск пре Калвїнї шї Лѣтеранї пентрѣ не-
цїнѣрѣ постѣрїлор. Везї Кѣзанїа тїпзрїтѣл Ан
Іаш ла анѣл 1643, фойа 33.

фост Вмѣлація, каре ера Антрѣ Василіе ші Матеіѣ Боевод атѣга ан рѣзѣоіѣ, кѣт ші ан шіинцѣ. Іар чѣ маі маре прічинѣ, сѣ вѣде, кѣ аѣ фост вестітѣла ачела Петрѣ Могілѣ, фечор де Домн дін Молдова, каре пе ачест тімп ера Архіепіскоп ші Мітрополіт ал Кіовѣлѣ, Халічѣлѣ, ші а тоатѣ Росія, каре ла пофта лѣ Василіе Бодѣ, іаѣ тріміс тіпаріѣла кѣ тоате мещешѣгріле, кѣте требѣ ла Тіпографіе а). Мінѣне, кѣ лѣнгѣ тоате, кѣ Молдова аѣ аѣт ан тоате тімѣгріле мѣлці вѣрѣлці лѣвѣлці, тотѣш нѣмѣрѣла Тіпографіілор нічї одатѣ нѣ аѣ фост аша маре ка ан Цара ромѣнѣскѣ. Прічина сѣ вѣде а фї фост неконтенітеле рѣзѣоле кѣ Провінцііле лѣвечінате. Аѣпѣ стѣнѣерѣ Прінцілор Кантімірещї, ші ѣрмарѣ Домнілор Гречї ан ачест Прінціпат, аѣ лѣчетат пе лѣчет тіпѣрїрѣ Кѣрцілор, ші кѣ Кѣрціле ші Літератѣра ромѣнѣскѣ. Де нѣ ар фї аѣт Молдова Мітрополіці ші Епіскопї нѣмаї дін сїнѣла Нації сале, каре лѣкрѣ іаѣте спре чѣ маі маре лѣдѣ, че сѣ поате гѣндї, пе лесне сѣ пѣтѣ лѣтѣмпла, ка ан тімѣгріле, чѣле маі депре ѣрмѣ, сѣ се стїнгѣ тоатѣ Літератѣра ромѣнѣскѣ ан ачасѣгѣ Провінціе.

а) Вїзі Прекѣвѣнтарѣ лѣ Варлаам Мітрополітѣла ан маї сѣс нѣміта Каѣаніе.

Іаш (Jasii) Ораш де кзпзтєніє лн Цинѣтѣл
Іашѣлѣ.

XVIII.

Лнтрѣ чѣле мѣлте Мѣнѣстїрї, каре се а-
флѣ лн Іаш, се афлѣ шї Мѣнѣстїрѣ Трїсфегї-
телор, сѣѣ а Трєї Іерарфї, лн каре Іасїліє Ко-
дѣ Лѣпѣл пєла анѣл 1640 аѣ рѣдїкаг о Тїпогра-
фїє ромѣнѣскѣ шї грєчаскѣ, каре лѣнгѣ врѣме
с'аѣ нѣмїт Тїпографїа домнѣскѣ. Дом-
нїї, карїї аѣ ѣрмат дѣпѣ Дїмїтрїє Кантемір, сѣ
вѣде, кѣ нѣ мѣлѣтѣ грїже аѣ авѣт дєспре ача-
стѣ Тїпографїє, пєнтрѣ кѣ дѣпѣ ачѣстѣ времї
нѣ сѣ маї ївєск ѣрмєлє ѣнїї Тїпографїї домнєшї.
Пєла анѣл 1650 досітєїѣ Мїтрополїтѣл Сѣча-
вєї аѣ фѣкѣт алѣтѣ Тїпографїє лн Іаш сѣпѣт нѣ-
мїрє Тїпографїа Мїтрополїї, прєкѣм се
вѣде дїн о Карте, каре с'аѣ тїпѣрїт аколє лн
маї сѣс нѣмїтѣл ан. Ячєстѣ Тїпографїє сѣ вѣде
а фї лнчєпѣтѣл Тїпографїї мїтрополїчєшї дє а-
кѣм. Маї тѣрѣїѣ сѣ вѣде а фї фєст лнкѣ шї
алѣтѣ Тїпографїє лн Іаш; пєнтрѣ кѣ ѣн Часлов
дїн анѣл 1750 чє зїчє а фї тїпѣрїт лн Тїпогра-
фїа лѣї Дѣка Сѣїковїч Тїпографѣл дєла Тасос,
дє нѣ кѣмѣл ачєст Тїпограф аѣ фєст нѣмаї лн-
грїжїторїѣ сѣѣ арєндѣлор Тїпографїї мїтрополї-
чєшї. Пєла анѣл 1785 с'аѣ адѣогат лѣ Тїпогра-
фїа Мїтрополїї шї лїтерє полїтїчєшї, сѣѣ дє а-

чѣлѣ, каре антревѣицѣхъ рѣшїи ан скрисорїле сале, прекѣм адеверѣхъ ѣн кзлїндарїѣ пе 112 анї, каре ла анѣла нѣмїт с'аѣ типзрїт лїчѣ, пе ла анѣла 1791. Іаков Мітрополїтѣла іарзш аѣ лноїт ачастѣ Типографїе.

Кзрцї, каре с'аѣ типзрїт ан Іаш, пе кѣт не сѣнт кѣноскѣте, сѣнт ачѣсте ѣрмзтоаре :

Казанїе, ан Іаш ан с. Мзнзстїре Трїсфетїтеае, ан Типографїа домнѣскз, сѣпт Васїліе Бодз, шї Варлаам Мітрополїтѣла 1643. а)

Рзспѣнсѣрї але лѣї Варлаам Мітрополїтѣла Молдовеї анпотрїва Катехїсѣлаѣї рѣмѣнск, каре ан анѣла 1642 с'аѣ типзрїт ан Бзлград дѣпз Догмеле Калвїнілор. Іаш. 1645. б)

Шапте Таїне а Бїсѣричїї Рзсзрїтѣлаѣї. 1645.

Карте рѣмѣнѣскз де лѣвзцзтѣрз дела Правїліле апзрзтещї шї дела алте Жѣдѣце. Тзлмзчїтз дїн лимба Єлїнѣскз пре лимба рѣмѣнѣскз, шї типзрїтз кѣ порѣнка лѣї Васїліе Боевод Домнѣла Цзрїї Молдовеї : ла Іаш л Мзнзстїрѣ треї Сфетїтѣлї. Ла анѣла дела Хѣ аѣхмс. (1646.)

а) Ячастѣ Карте рарз спре ведѣре шї антревѣицаре ла анѣла 1821 ан фїїнца мѣ ан Брашов претїнѣше мї о аѣ анкредїнцат рзпосатѣла Боїар Ніколае Вкззрескѣла мареле Дворнїк де кѣтїе а Прїнцїпатѣлаѣї Цзрїї ромѣнїцїї.

б) Везї : Клаїн Ієгорїа Бїсерїчаскз ан Манѣскрїс, каре се афлз лѣ Бїблїотека Мзнзстїрїї ан Блаж.

Уалтира де Лцзлес а сѣтѣлѣй Апзрат Пѣрок
 Давид типзритѣ Лтрѣ блѣвите сѣлеле Мз-
 рини сале прѣлѣминатѣлѣй Лтрѣ Іс Хс
 Іѡан Дѣка воевод кѣ мила лѣй Дѣзѣ
 дѣн цзрѣй Молдовеі кѣ келѣѣла Мзрїй-
 сале ши кѣ послѣшанїа смеренїй ноастре До-
 содей Митрополитѣл Сѣчлѣей, л Типар-
 ница сѣтѣй Митрополїй л ѡш. Слѣт ѡ
 сѣт. мир. зрпн. (1680) апрл. аї. дѣз. а)

Вїециле сѣцилор. 1683.

Паримїйле. 1683.

Лвзцзѣтрѣ сѣтѣ, адекѣ сѣтѣй ши дѣмнезе-
 цїй Лутѣргїй, тѣлѣвїре дѣпе лимѣа грѣча-
 скѣ пе лимѣа рѣмѣнѣскѣ, де вѣремїа Кана-
 бѣла Даскал, кѣ порѣнка Мзрїй сале прѣ-
 лѣминатѣлѣй Домн Іѡанн Антїѡх вѣстан-

-
- а) Ячастѣ Псалтїре е типзрїтѣ ромѣнѣще ши сѣрѣѣ-
 ще. Рѣмѣнѣще е префѣкѣтѣ дѣпѣ ісводѣл с. Іе-
 ронїм, каре се афлѣ елїнѣще, латїнѣще, ши евре-
 лѣще; префѣм сѣ вѣде дїн кѣвѣнтѣл че фаче До-
 сотеїѣ Митрополїтѣл кѣтрѣ Четїторїѣ, каре аша
 сѣнѣз: „Ювите Четїторїѣ, сѣ сокотецїй ачастѣ
 „таѣлѣ, кѣнтрѣнѣса ам лѣдрѣптѣт богате кѣ
 „вїнте че сѣ афлѣ скїмѣате лѣтрачѣстѣ Карте,
 „карїле рѣмѣнїа нѣ сѣ потрївѣще кѣ сїрѣїа,
 „пентрѣ кѣ саѣ тѣлѣмѣчїт дѣпре изводѣл лѣй
 „сѣїй Іеронїм, карїлей елїнѣще, ши лѣгїнѣ-
 „ще, ши евреѣще. Дѣчїй нѣй дѣпре ачел извод
 „фѣартѣ ам сїлїт дѣѣм пѣс кѣвїнтеле префѣм
 „сѣ афлѣ аколѣ. ш. ч

дин Боевода. ТипзритѸсаѸ ꙗ Іаш ꙗ Типар-
ница домниаскѧ, възлѣт ꙗꙗсе. дела ХС ꙗꙗꙗꙗ.
(1697) мца МаѸ ꙗ ѿ.

ЯлѸй ІѸан Димитріе Костандин Боевода Ді-
банѸла лѸмій кѸ ацелептѸла, саѸ жѸдецѸла
сѸфлетѸлаѸй кѸ трѸпѸла, рѸмѧнѣще ши гре-
чѣще. ꙗ Іаш. 1697. а)

АвзцѸтѸрѸй прешцѸщѸй деспре шапте Тайне.
Іаш. 1732—1745.

СѸнопсис. 1747.

Трїод. 1747.

Часлов сѸпт ІѸ. Костандин НикѸла. вѸ. Ма-
врокордат, кѸ благословенїа прѣсѸфинцитѸ-
лаѸй вѸр Никифор Митрополит ꙗ тоатѸ
Молдовей, де дѸка Стойкович дела Ѹа-
сос ТѸпографѸла, ꙗтрѸ акѸрѸла ТѸпографїе
саѸ тѸпзрит. ꙗ Іаш 1750.

ЯдѸнаре де мѸлте авзцѸтѸрѸй, каре акѸм ꙗ-
тѧѸ саѸ тѸпзрит ꙗтрачеста кип ꙗ зилеле
лаѸй ІѸ. Скарлат Гика вѸ. 1753.

Ўалтирѣ. 1752.

Іаков МитрополитѸла Молдовїй кѸвѧнт де-
спре лемнѸла с. КрѸчѸй, каре дела МѸзнѸ-
сгирѣ ѸиропотамѸлаѸй дин с. мѸнте Ядон
саѸ адѸс ла Іаш. 1760.

ЯлкѸтѸвирѣ ꙗлѸритѸ алѸй СамѸил Гавви жи-
довѸлаѸй, мѸсгрѧнд рѸтѸчирѣ жидовилѸр,
деспре лимѸа аравчаскѸ фѸкѸтѸ ꙗтѧѸ ꙗ-

тинѣще де Алфонс Боном дин тагма фракцилор Доминиканї, нар депре латинїе пе гречїе фзкѣтѣ де Никифор Іеромонах Феотоки, ши депе гречїе пе рѣмѣнїе де Тома ѿ. Логофет, прин ѡсърдіа лѣї Іѡан Канѣакозино вел висг. кѣ акѣї келѣѣалѣ сѣѣ ши типѣрит ѿ Іаш. 1771. Дек. 22. кѣ Благословенїа Митроп. Гавріла.

Календарю п рѣї. Іаш. 1785.

Ўалѣирѣ, сѣпт Михаї Костандин Сѣѣдл вв. кѣ благословенїа ши тоатѣ келѣѣала Прѣсфинцитѣлѣї Митрополит ал Молдавіей Кур Іаков ѿтрѣ чѣ дин нос фзкѣтѣ Типографїе ѿ Іаш. 1791.

Де ѡеще Гевграфїа пе лимба молдавенѣскѣ а), скоасѣ дин Гевграфїа лѣї Бѣѣїер дѣпѣ ѡрѣндѣала, каре акѣм май преѣрмѣ сѣѣ ашеѣат ѿ Академіа дела Парїз. Сѣпт Алѣѣандрѣ Іѡан Калимаѣ вѣд, кѣ благословенїа ши тоатѣ келѣѣала Прѣсфинцитѣ-

-
- а) Традѣкѣторѣл ачещїї Географїї дїн лимба Італїенѣскѣ (нѣ дїн чѣ францѣзаскѣ) іасте Амфілохіе вѣпїскоп Тїтѣлар ал Хатїнѣлѣї, ѣн екребат фоарте ѿѣѣат; пентрѣ ачѣл, нѣ мѣ пот дестѣл мїндна, кѣм аѣ пѣтѣт ѿн тїтѣла Кѣрѣїї ѣрмѣтоареле кѣвїнте а скрїе: ѿ лимба молдовенѣскѣ. Ёѣ лимба молдовенѣскѣ нѣї лимба ромѣнѣскѣ ка чѣ дїн Цара ромѣнѣскѣ шї дїн Трансїлванїа? аѣ нѣ сѣнїг ачѣстѣ сѣрорї дїн ѣна шї ачѣлшї лимбѣ а векїлор Романї?

лвѣи Митрополит а тоатз Молдавіа Күріш
Күр Іаков, л҃трѣ а Прѣвѣфинціи сале Ти-
пографіе а сѣнта Митрополіе а Іаш. 1795.
ав. 22.

Афрѣнтарѣ Жидовилар асѣпра леѣи ши ѡби-
чѣюрлар лар, кѣ доведирѣ дин сѣнта
ши дѣмнезеаска Скриптѣрѣ, атѣта дин чѣ
вѣке, кѣт ши дин чѣ ноаш акѣм л҃тѣи л-
трѣ ачесташ кип типзритз а зилеле прѣ-
лѣминатѣлѣи Домнѣлѣи нострѣ Ялѣѣандрѣ
Костандин Морѣцѣ бѣ. л҃трѣ адоаша дом-
ніе а Мзрѣи сале а Молдова. кѣ благо-
словеніа ши тоатз келтѣала Прѣвѣфинци-
тѣлѣи Күрѣш Күр Іаков, Митрополит а
тоатз Молдавіа; а Іаш ла анѣла дела Хѣ-
лауг. (1803) сав типзрит де Іеромонахѣла
Күр Макаріе, ши де Герасим Іеродіакон
Түпограф а).

Ачелѣи динтрѣ сѣнѣи Пзринѣелѣи нострѣ Іо-
аннѣ Дамаскин Дескоперире кѣ амзрѣнтѣла
а православничей Крединцѣ тѣламзчитз дин
лимѣа еллинѣскѣ, сѣпт Ялѣѣандрѣ Костан-
дин бѣд. Дин порѣнка прѣвѣфинцитѣлѣи
Архіепископ ши Митрополит а тоатз Мол-
давіа Күрѣш Күр Веніамин: кѣ акѣрѣла Бла-
гословеніе ши келтѣалз сав дат ши а ти-

6

а) Яѣкторѣла ачѣиіи Кзрѣи се зиче а фі фост ѣн Жи-
дов, каре крѣцинжидѣсе аѣ примѣт нѣме: Неофит.

Нѣмцѣла (Villa S. Germani) ɛ Сат шї Мѣнѣстїре ʎн
Цїнѣтѣла Нѣмцѣлаѣ а).

XIX.

ʎфлѣсѣ ʎн ачастѣ Мѣнѣстїре о Тїпографїе,
дїн каре нѣ пѣцїне Кѣрцї аѣ ешїт. ʎчастѣ Тї-
пографїе ɛ ʎна дїн чѣле маї ноао ʎн Молдова,
шї, прекѣм мїсѣ паре дѣпѣ анал 1800 рѣдїка-
тѣ, дар де чїне, нѣ шїѣ.

Кѣрцїле, каре аѣ ешїт дїн ачастѣ Тїпогра-
фїе, кѣтем сѣнт кѣноскѣте, сѣнт ачѣстѣ:

Бїецїле Сфїнцїлор ʎн 12 Томѣрї.

Впитомї των Θεϊων Δογματων: адекѣ ʎрѣтѣ-
ре, сѣѣ асемнаре прекѣрт а дѣнѣзеешлор
6 *

- а) ʎчест Сат Нѣмцѣла, дела каре шї Мѣнѣстїрѣ шї
Цїнѣтѣла ш'аѣ лѣат нѣмїрѣ, аѣ фост ʎн векїме
Ораш ʎнкїс кѣ зїд, шї аша адоаоа пѣтѣрїнкѣ
Четате дѣпѣ чѣїа а Хотїнѣлаѣ, прекѣм не араѣтѣ
ѣн Хрїсов алѣї Георгїе Стефан Домнѣла Молдовїї
дїн 5 ʎпр. 1656, каре се афлѣ ʎн ʎрѣвѣла Бїсѣ-
речїї с. Нїколае дїн Болгарсегїѣ Брашовѣлаѣ ʎн
Трансїлванїа, каре аїчѣ врѣѣ сѣ'л алѣтѣр дїн
прїчина, кѣ кѣпрїнде ʎн сїне мѣлте лѣкрѣрї
врѣднїче де шїїнѣцѣ. 1. ʎраѣтѣ ачѣ маре мїло-
стенїе, че аѣ фѣкѣт Домнїї Молдовїї кѣ Бїсѣрїка
ромѣнѣскѣ дїн Болгарсегїѣ Брашовѣлаѣ. 2. ʎра-
тѣ ранѣла Четѣцїї Нѣмцѣла ʎн векїме. 3. Че ва
сѣ зїкѣ Пѣркѣлаб, шї че фѣлїѣ де Дрегѣторїе
аѣ фост Пѣркѣлабїа ʎн векїме. 4. ʎраѣтѣ ачест

Догме але Крединцій. Ялкътвѣтъ де прѣ-
лцелепѣла Яданасіе дела Парос, че аѡ фост
Даскал ꙗ вѣтровѣла Хіѡ, ши ꙗтребѣриле

Хрисок ѡн нѡме а ѡнїї слѣвите фамілії, дїн акѣріа
сїн іаєте ши ачел Прїнц, каре кѡ атѣта пѣрїн-
тѣскѣ драгосте окѣрмѡаще ꙗн зїлеле нѡастре а-
чест Прїнціпат. Ачест Хрисок аша ѡрмѣзѣ: „А-
„трѡ нѡмеле Татѣлѡї ши а Фїюлѡї ши а сфѣн-
„тѡлѡї ДХ, сфинтей ши де ѡ фїннцѣ ши не-
„деспѣрцитей Троицѣ. Іатѣ єѡ роѡѡл марелѡї
„Дѡмнезѡѡ, ши Мѣнтѡитѡрїюлѡї нѡстрѡ Іѡ. Хѡ.
„ши а Троицей ꙗкинѣтѡрїю. Іѡ. Гѡѡргїе Стефан
„ѡеѡѡд кѡ мїла лѡї Дѡмнезѡѡ Домн Іѣрїї
„Молдѡвей. Бїне ам бѡнт Домнїа мѣ кѡ аѡѡа-
„стрѣ бѡнѣ ꙗѡїре дїн кѡратѣ ши лѡмїнатѣ и-
„нїмѣ, ши дїн тот сѡфлетѡл нѡстрѡ, ши дїн
„аѡѡастрѣ бѡнѣ аѡѡтѡрїнцѣ дїнпрѡѡнѣ кѡ сфа-
„тѡл Домнїї мѣле, ши благословенїа а патрѡѡ-
„лѡр сфинцї Пѣрїнцї а Молдѡвїї, Кѡр Гѡдѡ-
„ѡн Архієпископ ши Мїтрополїтѡл Сѡчавей,
„ши Кѡр Янастасїе Ёпископ Ромѡнѡлѡї, ши
„Кѡр Нѡрѣстѣ Ёпископ Хѡшѡлѡї; ши Кѡр Са-
„ѡа Ёпископ Рѣдѣѡѡѡлѡї, ѡурмѣнѡ Домнїа мѣ
„бѡнелѡр фапте чѡлѡр маїнаїнте рѣпѡсацї
„Домнїї ай нѡщрї, каре аѡ мїлѡїт, ши аѡ ꙗ-
„тѣрїт сфїнте Бїсѣрїчїї ши Мѣнѣстїрїї. Пен-
„трѡ ачѣла ши Домнїа мѣ дїн аѡѡрѣ, каре мїї
„ѡ аѡ дѣрѡїт Дѡмнезѡѡ, ам дат, ши ам мїлѡ-
„їт сфїнта Бїсѣрїкѣ че сѣ афлѣ лѣннѣ Четатѣ
„Брѡшѡѡлѡї ꙗ Цара ѡунгѡрѣскѣ, карѣ сѣ нѡ-
„мѣѡїе Шкѣї, ѡунде іаєте Храѡѡл Архієрѡѡлѡї

ши рзспвнсврилє чѣлє деологичеши а сфн-
твльшй Яданасіє чел марє, ши Історіа пен-
трѡ апзрѣкѣрѣ чѣ пентрѡ пврчѣдерѣ прѣ-

„ ши фзкхтврюлшй де миншнй лхвдатѡлшй Ни-
„ колає, карє іастє зидитх дин темеліє де рз-
„ посатѡл Петрѡ воевод чє сз нѡмѣше Черчєл,
„ ши не испрхвитх, ши май пре оурмх сзхвр-
„ шитх де Домніа са Ярон водх, ши пентрѡ по-
„ менирє аѡ фзкѡт ла ачастх сфнѣте Бисѣрикх
„ дар дєла милостивирѣ са прекѡм ши алцй
„ Домнй дѡпх алвр бѡнх воирє аѡ фзкѡт милх
„ ла ачѣ сфнѣтх Бисѣрикх шєичншитх даніє дин
„ ан ꝛ ан сз айєз дєла ной кжтє шпт мій дє Я-
„ спри. *) Сз фіє ачєщѣ дє кєлтѡалх ла Празни-
„ кѡл сфнѣтєй Бисѣрєчй, ши тримисѡлшй дє аколо
„ трєй сѡтє дє Яспри. Пентрѡ ачѣл водш крединчю-
„ шилвр Прєщцй, карій вз афлацй ла ачѣ сфхнѣх
„ Бисѣрикх, нє рѡгзм, ка сз нѡ фим оуйтацй дє
„ кхтрє Сфинцйїлє воастрє ꝛ наинтѣ Домнѡлшй
„ Дмнєзєѡ, чи сз авецй сз вз рѡгацй лшй Дмнєзєѡ
„ пентрѡ сзхзтатѣ Домнйї мѣлє, ши а Доамнєй
„ Домнйї мѣлє, ши пентрѡ лхсарѣ пжкатєлвр Мо-
„ шилвр, Стрхмошилвр ши Пзринцилвр Дом-
„ нйї мѣлє, ши сзнє скрїєцй, ши ꝛ дѡмнєзєє-
„ скѡл Жертвѣник, ши ачєст май сѡс нѡмит
„ шєичѣю ши даніє сз фіє дєла ной сфнѣтєй Би-
„ сѣ-

*) Яспри єра ѡн фѣлїѡ дє банї, карій 10 фзчѣ ѡн Та-
лєр ꝛ пзрхтєск пє ачѣлє тхмпѡрй, аша дарх 8000
дє Яспри єра 200 дє Талєрє ꝛ пзрхтєщї. Вєзї:
Crusii Turco - Graecia pag. 287.

сфѣтѣлѣ Дѣ, а прѣдцелептѣлѣ Архіе-
пископ аа Новогродій Теофан Прокович,
ши кѣвант пентрѣ прѣрѣдѣрѣ прѣсфѣтѣ-

„сѣречій нестрѣмѣтат ши вѣчник. Дрепт ачѣла
„ши дѣпѣ аносстрѣ віацѣ ши домніе, пе каре
„ва алѣце дѣмнезеѣ, ка сѣ фіе Домн Дѣрій ноа-
„стре Молдобей, сѣла лѣѣце Домнѣла дѣмнезеѣ
„ка сѣ чинстѣскѣ ши сѣ лѣтрѣскѣ ачест бѣн
„швичѣю а сфѣтей Бисѣричій, ши пе каре дѣм-
„незеѣ ва покѣцѣи, пе ачела ши Домнѣла дѣм-
„незеѣ сѣла чинстѣскѣ ши сѣла пѣрѣскѣ лѣ стѣпѣ-
„нирѣ Домніій сале. Ши спре ачаста гасте кре-
„динца Домніій мѣле чей май сѣс скрисѣ Іѣ.
„Гешрѣге Стефан Воевод кѣ мила лѣій дѣмнезеѣ
„Домн Дѣрій Молдобей, ши крединца тѣтѣрѣр
„Болрилѣр ношри. Крединца дѣмнѣлѣій Сте-
„фан Болл мареле дѣврник а Дѣрій дѣ жос, ши
„крединца дѣмнѣлѣій Василіе Гетман, Пѣркѣ-
„лабѣла Сѣчавій; ши крединца дѣмнѣлѣій До-
„виже мареле дѣврник дѣ Цара дѣ сѣс; ши кре-
„динца дѣмнѣлѣій Куріан Сѣтѣрѣза ши Ха-
„вешекѣла Пѣркѣлабѣій Хотинѣлѣій; ши кредин-
„ца дѣмнѣлѣій Ѣпифаніе Пѣхнашик ши Ко-
„стантин Бѣнтѣшѣ Пѣркѣлабѣій Нѣмѣцѣлѣій, ши
„крединца дѣмнѣлѣій Гѣн Пѣркѣлабѣла Ро-
„манѣлѣій; ши крединца дѣмнѣлѣій Вліа Шеп-
„теличѣ Постѣланник; ши крединца дѣмнѣлѣій
„Григѣрѣіе Рѣсѣла Спѣтар; ши крединца дѣмнѣ-
„лѣій Николае Могѣнѣцѣ Пѣхарник; ши кредин-
„ца дѣмнѣлѣій Солонон Барладѣ мареле Ви-
„сѣіер; ши крединца дѣмнѣлѣій Сѣзматіе Стол-

ЛВЙ АЛ ПРѢЦЕЛЕПТВЛВЙ ЛГРЗ Іеромонахъ
Макаріе Макри, каре сав гзмлзчиг аквм
дин лимба елинѣскз лгрз ачаства аносгрз
рѣманѣскз прин осърдіа ши силинца юби-
торюлвй де Дѣнезевъ Епископ ал сфнѣгей Е-
пископій Арцеш Куріѣ Іосиф, афарз де Ан-
требзриле ши рзспвнсѣриле деологичецій а-
ле сфнѣвлвй Анастасіе, ши кѣ Благослове-

„ник; ши крединца Дѣмнѣлвй Даріе Каравѣц
„Коміс; ши крединца Дѣмнѣлвй Хрисокола Ме-
„делничѣрѣю; ши тоцій крединчошій Болрѣй ай
„нощри а Молдавіей марѣй ши мичѣй, ши спре
„лтѣрѣрѣ ши лкрединцарѣ челѣр май сѣи нѣ-
„мите ам пѣрѣвчиг ла крединчосѣл ши чинсти-
„тѣл Болрѣл Дѣмнѣлвй Іѣнашкѣ Рѣсѣл марелвй
„Логофѣт сѣ скріе ши сѣ атѣрне печѣтѣ ноа-
„сѣрз ла ачест адеврѣт ал нострѣ Хрисов, дин
„Іаш, анѣл рѣрѣд. (1656) апр. ѣ. аш скріе
Контѣш. Іѣ. Геѣргіе Стефан Воеѣода.*)

- *) Печѣтѣ іасте атѣрнатѣ де ѣн шінор (ієрішін)
рошѣ-вѣрде. Ан Печѣтѣ сѣ вѣде Марка Цѣрїй
Капѣл де ѣѣѣ; антѣрз коарне о Стѣѣ, дѣ дрѣп-
та Соареле, ші дѣстѣнга Дѣна. Скріерѣ лпре-
ждѣр: ✠ Печат іѣ Геѣргіе Стефан Воеѣода Бжїю
милостїю господар земли Молдаѣенои рѣрѣд.
Ші дин жос де Капѣл де ѣѣѣ, ера скріс анѣл кѣ
нѣмере араѣичецій. 1653. Печѣтѣ е де чарѣ, ші
апасѣ 21 де лоцій. Шіѣлѣѣ, не каре е скріс Хрисо-
ѣл, е ан лѣнціме 3/4, іар ан лѣнціме ѣн кот
латѣ, дѣнѣ котѣл дин Трансїлѣанїа; іар Оригі-
налѣ е сѣрѣѣще скріс.

ніа прѣсфинцитѣлѣи ши де дѣнезеѣ алесѣ-
лѣи Митрополит ал Молдавіей Куріѣ Ве-
ніамин сѣѣ дат л тупаріѣ л зилеле прѣ
лѣминатѣлѣи ши прѣлнзлцатѣлѣи дѣн
Скарлат Алѣксандрѣ Калімах Боевод. л
сѣнѣта Мѣнзѣстире Нѣмцѣл, пѣртѣнд кѣр-
ма стѣреціи прѣкѣвіѣсѣл Архімандрит Кур
Сѣлестрѣ л анѣл ѣawsі. (1816) Феврѣ-
ріе дѣ. де Геронтіе Іеромонах Тупографѣл.

Тѣлкѣире прескѣрт тѣлмѣчитѣ дин чѣ пре
ларѣ елинѣскѣ алѣи Никифѣр Калліст ѣан-
топѣлѣ л анѣіфѣнеле чѣлѣр ѣпт гласѣрї,
каре кѣ Блѣословеніѣ прѣсфинцитѣлѣи ши
де дѣнезеѣ алесѣлѣи Митрополит ал Мол-
дав. Куріѣ Куріѣ Веніамин прин силінца
прѣкѣвіѣсѣлѣи Старец ши Архимандрит
ал сѣнѣтелѣр Мѣнзѣстирї Нѣмцѣлѣи ши Се-
кѣлѣи Кур Сѣлестрѣ. Якѣм лѣтѣѣ сѣѣ дат
л тупаріѣ л сѣнѣта Монастїре Нѣмцѣл. Ла
анѣл дела Мѣнѣвїтѣрїѣл нострѣ Хѣ. ѣawsі.
(1817) де Геронтіе Іеромонах, Туп.

Дескрїерѣ Молдавей алѣи Димитріе Кантемир
Принцѣлѣи. л Молдова, ла Мѣнзѣстїрѣ
Нѣмцѣл. 1825.

Фостѣл лн бекїме лн Молдова лнкѣ доѣо
Тїпографїї, ѣна лн Рѣдѣзѣцѣ л Епїскопїї, ши
алѣта лн Мѣвілѣл, деспрѣ каре вѣм грѣї ла ло-
кѣл лор.

Деспре Типографііле романешій Ан Провінціі-
ле Анвечінате.

А.

Р О С І А.

Унев (Unievm) Ораш Ан Росіа.

XX.

Ан ачест Ораш сз афлз дін векіме о Мз-
нзстіре а Кзалгзрілор Уніці дін чінда с. Васіліе
чел маре, Ан каре Мзнзстіре аз фост Ан векі-
ме о Типографіе кз літере кірілічеші а). Досітеї
Мітрополітѡла Молдавеї Псалтірѣ, каре, пре-
кзм зіче ел, кз тоатз остенѣла, Ан мѡлці
ані, о аз фзкѡт Ан версѡрі. Ан ачастз Типо-
графіе Ан анѡла 1673 о аз тіпзріт. Че аз фост
прічіна ачестѡї лѡкрѡ, нѡ сз поате ці; пентрѡ
кз пе ачѣстѣ времі ера Типографіе Ан Іаш. Ті-
тѡла ачешії Псалтірі аша ѡрмѣзз:

Уалтіре а сінтѡлѡї Пророк Давид пре лим-
ба рѡманѣскѡ, кз зиса ши тоатз келтѡла
прѣлѡминатѡлѡї атрѡ Іѡ Хѡ, Іѡ. Сте-
фан Петрѡ боевода Дмнѡла Цзрзї Молдо-

а) Engel. Geschichte v. Servien und Bosnien. Halle. 1801.
С. 461.

біей. Дин сїтеле скрип'врь а сфїцилор
пзринцї Даскалилор сїтей Бесжричь, кѣ
лвнгж шстенѣлж л мѣлцї анї сѣкотитж
прин сїтеле кзрць, ши дачїа пре версврь
токмитж л чинчї анї фоарте кѣ шжрдїе
маре, де смеритѣл Досидей Митрополитѣл
де Цара Молдовей. л Мзвзстирѣ Оунев-
ском. ҃зрпа (1673).

Мовилоф (Movilovum) Ораш лн Гвѣрніа Мовиловѣлді.

XXI.

Пела сфжршїтѣл вѣкѣлді трекут ера лн а-
чест Ораш о Типографїе ромжнѣскз, фзкѣтз де
ѣн Протопоп кѣ нѣмеле Міхаїл Стрѣнбїцкїй.
Лїчї с'ав типзрїт ѣрмзгоарѣ Карте :

Исторїа а Алежандрѣлвї челвї маре типзрїтз
л Типографїа чѣ волникз а Протопопѣлвї
Мїхаїл Стрѣнбїцкїй тжргѣл Мовилзѣлвї
лтрз хотарзле Росїей ши ал Молдовїй.
Ла. а. 1796.

Петровѣрг (Petropolis) Ораш шї Ресїденцїе лн Гв-
ѣрніа Петровѣргѣлді.

XXII.

Кѣмкз лн ачастз Четате вестїтз, скаѣнѣл
шї лзкѣїнца атжтор шїїнце лналте, де мѣлтз
врѣме се афлз Типографїї кѣ літере кірілічецїї

нѣи андоіалъ, ші ла тоці чей анвѣцаці іасте кѣнокѣт. Тіпзрїтѣсаѣ аїчѣ пела анѣа 1810 Бї-
блїа дѣпѣ чѣ дела Блаж, кѣ келтѣіала Соціє-
тѣції дїн Англїа, каре сѣ нѣмѣще Бїблїофілѣ.

Кишинѣѣ (Kisínovum) Ораш ан Басарабіа.

XXIII.

Ан ачест Орѣшѣла, ан каре лѣнгѣ вѣѣме
аѣ вїецѣїт Эксархѣла Гавріїл, ромѣн нѣскѣт ан
Трансілванїа; іар акѣм лѣкашѣла ѣнѣї Епїскоп,
сѣ афлѣ о Тїпографїє ромѣнѣскѣ, ан каре пела
анѣа 1823 аѣ ешїт Лѣїїле ачѣщїї Провїнції ро-
мѣнѣще шї рѣсѣще, ансѣ кѣ тїпарїѣ фѣартѣ просѣт.

В.

Ї N Г A P I A.

Сѣмѣзѣта марѣ (Tirnavia) Ораш ан Вармегіа
Пожонѣлѣї.

XXIV.

Фѣстаѣ ан ачест Ораш маїнаїнтѣ вѣѣме А-
кадеміа Іесѣвїцілор, шї лѣнгѣ ачѣсѣга о Тїпогра-
фїє ромѣнѣскѣ. Кѣнд с'аѣ анчепѣт, шї кѣнд
аѣ анчѣгат, нѣ шїѣ, нѣмаї атѣга ам афлат,
кѣ ла анѣа 1726 аѣ ешїт дїн ачѣсѣгѣ Тїпографїє
ѣрмѣтоарѣ Карѣтѣ :

Катекисмоушъ савъ авъцътвръзъ крещинѣскъ.
 А фологъла Неамвльѣй рвсескъ дин Цара оун-
 гвръяскъ, датъ афаръ пинъ вьсрдна, ши
 встенела Мърій салѣ Двмнвльѣй Д. Іван
 Іосифъ Декамилист. Іпископъла Себаствльѣй,
 ши а Мвнкачвльѣй. и. проч. Чинвльѣй пре-
 вцеск оунит дин леѣа гречаскъ викаришь
 Апостолическъ А Цара оунгвръяскъ, сфин-
 тей ши анзлцатій Апървцїй Рвзмвльѣй сфет-
 никъ. А лимба рвмънѣскъ Атоаръ ши ти-
 пвритъ. А Свмьзта маре. Ан Типографїа
 Академичаскъ. Янвла дела ХСъ 4УКъ (1726).

Буда (Buda) Ораш де кзпътенїе ан Вармегіа Пещїї.

XXV.

Іасте ан ачест Ораш о Типографїе ромънѣ-
 скъ, каре свъ зїче а Ыниверсітвцїї дин Пеща.
 Фоста в ачартъ Типографїе Антжїв а ѡнѣ Типо-
 граф Іосїфъ Кврцбек, Четецан дин Віена, каре се
 нѡмѣ Типографъ Крзеск а Рвсврітвльѣй; пела анвла
 1793 афлзсе ачартъ Типографїе ан стъпънїрѣ
 ѡнѣ Стефанъ Наваковїч; Агентъ де Кврте, дела
 каре, маї твръжїв, пе лънгъ контрактъ де кѡмпъ-
 раре венї ан стъпънїрѣ Ыниверсітвцїї кѡ Прїкї-
 леїїв, ка нїменѣ ан Ынгарїа Кврцї ромънещї
 свъ нѡ тїпърѣскъ, пънъ нѡшї ва скоате Ынивер-
 сїтатѣ тоате келѣвалеле, че аѡ авѡт кѡ ачартъ

Тіпографіе. ТіпзрітѸсаѸ аи ачастѸ Тіпографіе аи
тімп де 40 де ані мѸлціме де Кзрці ромжнеще,
атѸт бісерічешї, кѸт шї політічешї, дїнтрѸ ка-
ре, че єѸ ам вѸзѸт, сѸнт ачѸсте ѸрмѸтоаре:

РеѸгорикѸ, адекѸ лѸвцѸтѸра ши лѸтокмїрѸ
фрѸмоасей кѸвѸнтѸрї. ЯѸм лѸтѸю изво-
дїтѸ пе лимба рѸмѸнѸскѸ. Ла БѸда 1798.

Обсервації де лимба рѸмѸнѸскѸ прин ПаѸл
Іорговичї фѸкѸте. Ла БѸда. 1799.

ѸглиндѸ арѸтатѸ ѸмѸлѸї ацелепт прин Ни-
колае Хорка, алмінѸгрелѸ Попович ПароѸ
греко-неѸнит ал СелеѸшѸлѸї. А БѸда. 1801.

СѸатѸрїле а ацелѸчерїї чей сѸнѸтоасе де До-
сїдею Ѹбрадович, префѸкѸте пре лимба
ДакѸ-романѸ прин Дїмїтрїе ЦїкіндѸл, ла
БѸда. 1802.

АѸнарє де лѸкрѸрї моралїчешї прин Досї-
дею Ѹбрадович, граѸсѸ а лимба ДакѸ-
романѸ прин ПѸрїнтеле ЦїкіндѸл, пар-
тѸ лѸтѸю а БѸда. 1808.

Історїа пентрѸ ачепѸтѸл Ромжнїлор а Дакїа
де ПетрѸ МаїѸр Протопоп ши крѸск а Кзр-
цилор РеѸїзор. А БѸда. 1812.

Історїа БїсѸрїчїї Ромжнїлор атѸт ачестор
дїнкоаче, кѸт ши ачелѸр дїнколо де АѸ-
нере де ПетрѸ МаїѸр Протопоп ши крѸск
а Кзрцилор РеѸїзор. А БѸда. 1813.

Географїа сѸв дескрїерѸ пѸмѸнтѸлѸї де Николае
НиколаѸ. 2 Том. А БѸда. 1814 — 1815.

Катехисмъа чел мик историческ ашезат де
Архимандритъа Флери, тар рѣмѣнѣше де
Протопопъа Василіе Колосси. Ла Бѣда. 1814.

Фабле философичей ши мораличей де Ци-
киндѣа Парохъа Бечкерекъаѣ, ши ал Школ-
лелор препаранде рѣмѣнечей дин Ардаѣ
бекю Катехет. Ан Бѣда. 1814.

Биллом педагогіа ши методика традѣсз а
лимба Дакоромѣнѣскз де Нам Петрович.
Ла Бѣда. 1818.

Грамматика ромѣнѣскз де Квстатин Діако-
нокич Лога. Ла Бѣда. 1822.

Старѣ де акѣм а Принципатѣрилор Молдавіей
ши Валахіей де Томас Фортон Бнглезѣа
Сол фінд ла Цалиград. Типзритъ а Па-
риз ла 1812. Тар акѣм тѣлмзчитъ а лим-
ба ромѣнѣскз. Ла Бѣда. 1826.

Повзцѣиторюа Тинеримій кѣтръ дрѣпта чети-
ре де Д. Лазар Фостѣа Професор а Аналте-
лор ромѣнечилор Шкоале дин Бѣкѣречей.
Ла Бѣда. 1826.

Лѣвнаре де пилде Бисеричей ши философи-
чей тѣлмзчите депе лимба гречаскз пе чѣ
ромѣнѣскз де Квстатин дин Голечей. Ла
Бѣда. 1826.

Лѣзмнаре а кѣлѣторій мѣле Квстатин Ра-
дович дин Голечей, фѣкѣтъ а анѣа 1824,
1825, 1826. Ла Бѣда. 1826.

Кѣвѣнтаре деспре Постѣрилѣ Бисѣричій гре-
чей а Рѣсзритѣѣѣ, май лѣтѣю пе лимба

гречаскѣ скрисѣ, іар акѣм скоасѣ пе лим-
ба ромѣнѣскѣ, кѣ Благословеніа пѣртѣнто-
рюлѣи Правословіей Прѣосѣинцитѣлѣи Ми-
трополит а Оуггровлахіей Анастасіе тѣпѣ-
ритѣ ла Бѣда. 1828 а).

а) Чіне е Традѣкторіѣ ачешиі Кѣрці, нѣ сѣ шіе,
атѣта шіе, кѣмкѣ ачестѣ Карте антѣю сѣѣ
скріс латіне, ші нѣ гречѣше, де Пѣринтеле
Самбіл Клаін Іеромонах дін Чінѣл с. Васіліе чел
маре дін Блаж, сѣпт титѣла: *Dissertatio de je-
juniis in Ecclesia Graeca observandis et. l.* А Віна
іела а. 1780. Ан каре кѣ марі докѣзі араѣ,
кѣм кѣ Постѣріле аѣ пост фѣкѣте маі кѣ самѣ
пентрѣ Кѣлѣгѣрі, ші нѣ пентрѣ Мірѣні. Нічі а-
чѣіа нѣі адеврѣат, кѣ ачестѣ Карте с'аѣ тіпѣ-
ріт кѣ благословеніа Мітрополитѣлѣи Анастасіе ал
Оуггровлахіей; пентрѣ кѣ дела анѣл 1780, пѣ-
нѣ ла времіле ноастре Мітрополит ан Цара ромѣ-
нѣскѣ кѣ ачест нѣме нѣ аѣ пост; іар ан анѣл
1828, кѣнѣ сѣѣ тіпѣріт ачестѣ Карте ромѣнѣ-
ше, ан Оунгровлахіа ера Мітрополит Грігоріе,
каре вѣрѣат, пе кѣт ера кѣноскѣт, ачест фѣліѣ
де благословеніе, антѣрѣ адеврѣ, нѣ ар фі дат.
Аша дарѣ ачестѣ Кѣртічкѣ с'аѣ скріс антѣіѣ
латіне, ші нѣ гречѣше, ші адеврѣатѣл еі Іѣк-
тор іасте рѣпосатѣл Пѣринтеле Самбіл Клаін,
ѣн вѣрѣат, каре прін ачестѣ Дісерѣаціе, прін
Elementa Linguae Dacoromanae sive Valachicae:
Viennae. 1780. прін проповѣданііле ла морѣі. Блаж.
1784. ші прін андрептарѣ стілѣлѣи ан с. Бієліе
ан Блаж. 1795. ші алте мѣлате скрісорі, каре не
аѣ лѣсат дѣпѣ моартѣ са, іасте кѣ мѣлат маі

Ръспѣндере десѣргътоаре ла къртирѣ дин Хале а анѣла 1823. събъ гитѣла: *Erweis, daß die Walachen nicht römischer Abkunft sind* — де К. Консіліер - - - фъкѣтѣ. А тѣжъ латинѣще, іар акѣм Дакоромѣнѣще тот де ачелаш Актор Дамаскин Ф. Божинач. Бѣда. 1828.

Философіа кѣкѣнтѣлѣи ши а нзравѣрилѣор саѣ Логика ши Иника Елементаре, кърора се пѣне лнаните Історіа философицкѣ, скриси а тѣжъ латинѣще де лѣдда тѣла Професор Іо. Гатл. Янекиѣ (*Heinecius*) апои градѣсѣ а Лимба Еллинѣскѣ де дѣмнѣлѣи мареле Бан Гр. Брѣнковѣнѣла. Іар акѣм а Лимба рѣмѣнѣскѣ де Ефросин Потека спре лѣвѣцѣтѣра ла леѣиѣле сале де философіѣ. Бѣда. 1829.

кѣносѣт ла Стрѣинѣ, ши ла Ромѣнѣ декѣт ориче Карте грѣцкѣ, саѣ оаре каре нѣмаі кинѣѣит Мітрополит Анастасіѣ; ши, лнтрѣ дѣвѣр сѣпт нѣмеле Пѣринѣлѣи Клаин ар фи авѣт ачастѣ Карте лнтрѣ Ромѣнѣ маі мѣлтѣ трѣѣчере, декѣм ар акѣм; фѣрѣ ачѣѣ *Veritas ipsa vincat, non aliud quodpiam, quod saepe veritatem obfuscat.* А дѣвѣрѣла сѣ лнвинѣтѣ, ши нѣ алт чеѣа, каре адѣѣсори лнѣѣнѣкѣ дѣвѣрѣла. *Agamant. Palladii Responsa ad Dubia Anonymi adversus Privilegium S. Steph. Abbatiae s. Martini a. Ml. concessum, s. l. 1779.* лн Praefac.

СЕМНЛА БЪКЪРІЕЙ ШИ АЛ ПОФТЕЙ ИНИМЕЙ, КАРЕЛЕ ПРЪСТРЪЛЪЧИТЪЛЪЙ ДОМН НЕСТОР ІВАНОВИЧ ЕПІСКОПЪЛЪЙ ЯРАДЪЛЪЙ АЛ АНТИНДЕ МОУСИ СЪЧЪЛ. БЪДА. 1829.

Каркалеки Захаріа Библиотека ромѣнѣскъ. Партѣ I. II. 1829. Партѣ III. IV. 1830.

Феофрон де Іван Феодорович, Парох ромѣнскъ А Пеша. БЪДА. 1832.

Лого Віаца лЪЙ ХЪ. БЪДА. 1832.

Васич Ынгърѣн (Доктор) Яндропологіа. БЪДА. 1830.

Ячелаш. Діететіка. 1831.

Нѣгое Калиндар кЪ кипЪЛ лЪЙ ІВАН ХЪНІАДИ. 1830.

Ячелаш. Калиндар кЪ кипЪЛ лЪЙ ЛАДИСЛАВС ХЪНІАДИ. 1831.

Ячелаш. Калиндар кЪ кипЪЛ лЪЙ МАТІАС КОРВІНЪС. 1832.

Темнішоаръ (Temesvarinum) Ораш АН Вармегіа Темнішоарей.

XXVI.

АН ачест Ораш, АН каре СЪ АФЛЪ ШІ ЛЪКЪІНЦА ЫНЪІ ЕПІСКОП РОМѢНЕСКЪ; ПЕЛА АНЪЛ 1790 ЕРА О ТІПОГРАФІЕ РОМѢНѣСКЪ, АН каре, ПЕЛА АНЪЛ МАЙ СЪС НЪМІТ АЪ ЕШІТ О КАРТЕ ДЕСПРЕ 7. ТАЙ-

НЕ АЛЕ БІСЪРІЧІЙ РЪСЪРІТЪЛЪІ. ДЕ ЧІНЕ АЪ ФОСЪТЪ ФЪ-
КЪТЪ, ШІ КЪНД АЪ АНЧЕТАТЪ, НЪ СЪ ЦІЕ.

С.

А Ъ С Т Р І А.

ВІЕННА (Vienna, Vindobona), ОРАШ ДЕ КЪПЕТЕНІЕ АН
АЪСТРІА ДІ ЖОС.

XXVII.

ПЕЛА АНЪА 1777 ЪН ТІПОГРАФЪ КЪ НЪМЕЛЕ Ю-
СІФЪ КЪРЦЕКЪ, АЪ ФЪКЪТЪ АІЧІ О ТІПОГРАФІЕ РОМЪ-
НЪСКЪ, ШІ С'АЪ НЪМІТЪ ТІПОГРАФЪ КЪЗЕСКЪ АЛ РЪСЪ-
РІТЪЛЪІ. АЧАСТЪ ТІПОГРАФІЕ ПЕЛА АНЪА 1793 ПРІН
КОНТРАКТЪ ДЕ КЪМПЪРАРЕ АЪ ТРЕКЪТЪ ЛА ЪН АГЕНТЪ
ДЕ КЪРТЕ КЪ НЪМЕЛЕ СТЕФАНЪ НАВАНОВИЧЪ, ШІ ДЕ-
ЛА АЧЕСТА ЛА ЪНІВЕРСИТАТЪ ДЕЛА ПЕШЪ, ПРЕКЪМ
АМ ВЪЗЪТЪ МАІ СЪС. КЪРЦІ, ЧЕ АМ ВЪЗЪТЪ ДІН АЧА-
СТЪ ТІПОГРАФІЕ, СЪНТЪ АЧЪСТЕ ЪРМЪТОАРЕ:

АРИМЕТІКЪ РОМЪНЪСКЪ ШІ НЕМЦАСКЪ. А БЕЧ.
1777.

БЪКВАРІО ПЕНТЪРЪ ПРЪНЧІЙ ЧЕЙ РЪМЪНЕШІЙ, КА-
РІЙ СЪ АФЪЗЪ А КЪРІА ОУНГЪРЪСКЪ ШІ ХОГА-
РЪЛЕ ЕЙ АПРЕЪНАЧЕ, КЪ ДОВОИРЪ СЪЗЪПЪНИ-
ТОРИЛЪР. СЪЗЪ ТЪПЪРИТЪ А БЕЧЪ ЛА ІУСИФЪ ДЕ
КЪРЦЕКЪ РЪСЪРІТЪЛЪІ ТЪПОГРАФЪ ДЕЛА КЪРТЕ,
ЛА АНЪА 1781.

Прѣскѣртъ Арцггаре , А Беч. 1784.

Карте де маѣз. Беч. 1785.

Правилъ де обще асѣпра фапгелѡр челѡр рѣ-
ле , ши педепсирей лѡр. А Беч. 1788.

Ядѣнарѣ Каханійлѡр. А Беч. 1793.

D.

B U K O B I N A.

Радѣц (Radoicinum) Орѣшл АН Бѣковина.

XXVIII.

Пѣнъ с'аѣ цѣнѣт Бѣковина де Молдова ,
с'аѣ пѣнъ ла анѣл 1777 аѣ фост ачест Орѣшл
скаѣнѣл ѣнѣт Епископ дѣн Молдова , каре Епи-
скопѣ маѣ пе ѣрмѣ с'аѣ мѣтат ла Черновѣц. Пе-
ла анѣл 1744 Епископѣ де атѣнѣт Варлаам аѣ
рѣдѣкат АН ачестѣ Епископѣ о Типографѣ ромѣ-
нѣскѣ , преѣм адеверѣзѣ ѣрмѣгоарѣ Карте.

Кагаѣасѣарѣ тѣлмѣчит пе лимѣа рѣмѣнѣскѣ ,
тѣпѣрит А Типографѣа чѣ ноаѡ а сѣнѣтей
Епископѣй Рѣдѣцѣлѣнѣ. Сѣпѣт Іѡанн Нико-
лаѣ Маврокордѣтѡ вѣ. Митрополитѣл Ни-
кифор , ши Епископ Рѣдѣцѣлѣнѣ Варлаам
ѣЗСНѣ. (1711).

Черновиц (Ciernovicium) Ораш АН Цинѣтѣл Черновицѣлѣи.

XXIX.

АН ачест Ораш сѣ афлѣ акѣм Епископіа ромѣнѣскѣ, ші о Типографіе ромѣнѣскѣ а ѣнѣи Типограф кѣ нѣмеле Петрѣ Бѣхарді, каре сѣ нѣмѣще кесаро - крѣск Типограф а Цинѣтѣлѣи, пре-кѣм адеверѣѣз о Грамматікѣ немцаскѣ-ромѣнѣскѣ фѣкѣтѣ де Антон Марки, Діректорѣл Шкоалелор ромѣнеці АН Бѣковіна. Типрїтѣл АН Черновиц. 1810.

Ші кѣнд е йѣкторѣа лѣнгѣ Типографіе, фнкѣ сѣ
 антѣмплаѣ грешелі типографічеші, дар кѣ атѣта маі
 мѣате дакѣ нѣ се афлаѣ де фауѣ: кѣ міне токма аша
 с'аѣ антѣмплат. йчѣсте грешелі ѣнеде се афлаѣ ан
 кѣрѣа лѣкрѣаѣ, саѣ кѣм зік: ан Текст, іарѣ алте-
 ле ан лнѣзмнѣрї. Грешелі маі марї, каре ам афлат,
 ам андрептат: деспре чѣле маі мічї, нѣдѣждѣеск,
 кѣ воїѣ авѣ ертаре де кѣтрѣ іѣвїтѣа Четїторїѣ.

А. Грешелї ан Текст.

Фол.	Лїніа.	ан лок	четѣще
36	16	амарѣаѣ	яморѣаѣ
44	3	ѣѣпѣ кѣвѣнтѣа: аѣтѣзї	сѣнт
—	19	1696	1699
—	20	анайнте де кѣвѣнтѣа: ѣнїре	ѣѣпѣ
58	3	ѣѣпѣ кѣвѣнтѣа: Мѣнѣстїре	пе
59	—	Длагомпли	Длагомполи
—	4	Бавара	Говора
67	—	алтериѣилор	волтериѣилор
74	16	IX.	X.
76	6	Іерарфї	Іерархї
—	14	1650	1680
80	4	Фештоки	ѣештоки
81	11	Морѣѣѣ	Морѣѣ
82	7	Хрѣсѣн	Хрѣсѣн
96	6	Божинак	Божинка.

В. Грешелї ан лнѣзмнѣрї.

7	1	Religioral	Religiorol
—	7	bántaszik	bántassék
11	2	deterar.	Literar.
41	11	vixit	gexit
58	6	Мошіе	Мѣнѣстїре
—	9	Плѣвѣѣнїй	Плѣвѣчѣнїй
62	1	Ostendiculi	Offendiculi
63	3	Дѣгїтеїѣ	Дѣгїтеїѣ
87	17	Молдаѣинон	Молдаѣской.

992

ICEM „Gavrila Simion”
Tulcea
Colecții Speciale

INSTITUTO
DE ESTUDIOS
HISTÓRICOS Y GEOGRÁFICOS
BIBLIOTECA
N.º INV. 992

15 lei

